

Un berenar inexistent banalitzava les retallades a les presons catalanes

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINES 7-8

El testimoni de persones preses certifica que mai s'ha servit aquest àpat però sí s'ha reduït la ració del dinar i s'ha eliminat el lot d'higiene personal

IGUALDAD ANIMAL

L'euro per recepta topa amb una campanya d'insubmissió

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 9

Tres anys de presó per assetjament immobiliari a una llogatera

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 10

Onze granges de foie gras denunciades pel maltractament dels animals

AIXÍ ESTÀ EL PATI · PÀGINA 12

El trist camí cap a la pau de les ruandeses

RODA EL MÓN · PÀGINA 15

Les llavors de la sobirania alimentària

EXPRESSIONS · PÀGINA 18

La tisora sanitària debilita la lluita antisida

ESTIRANT DEL FIL · PÀGINES 2-3

estirant del fil

ESTAT ESPANYOL · 300 ONG D'ARREU DE L'ESTAT S'APLEGUEN A L'ALIANÇA DE PLATAFORMES DE VIH/SIDA PER LLUITAR CONTRA ELS AJUSTOS

Les retallades amenacen els programes de prevenció i atenció al VIH/sida

Joana Garcia
redaccio@setmanaridirecta.info

El 1981 es va registrar el primer cas de VIH a Catalunya. Des d'aleshores, 30 milions de persones han mort a causa de la sida arreu del món. Segons dades de l'any 2009 del Ministeri de Sanitat, Política Social i Igualtat, durant els darrers 30 anys, 53.226 persones (el 81,2%, homes) han mort de sida a l'Estat espanyol. A Catalunya, 10.691 persones (el 65,1%, homes) van morir durant aquest període. La implantació de polítiques públiques de prevenció, atenció clínica i social, sensibilització i lluita contra l'estigma ha aconseguit reduir la mortalitat i convertir el VIH en una malaltia crònica amb la qual viuen 34 milions de persones arreu del món (un 52% de les quals són dones); 130.000 a l'Estat espanyol (el 68%, homes) i 27.934 a Catalunya. Trenta anys després, les retallades pressupostàries dels governs espanyol i català amenacen les polítiques públiques d'abordatge integral del VIH/sida, el desmantellament de les quals pot provocar un repunt de la pandèmia.

El desmantellament de les polítiques públiques pot provocar un repunt de la pandèmia

El Pla Nacional sobre la Sida, en un cul-de-sac

A finals d'abril, més de 300 ONG d'arreu de l'Estat espanyol aplegades a l'Aliança de Plataformes de VIH/sida van enterrar simbòlicament el Pla Nacional sobre la Sida (PNS) per denunciar que aquest òrgan -que articula les polítiques i les actuacions de les diferents administracions i ONG en aquest àmbit des de 1987- ha desaparegut del nou organigrama del Ministeri de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat (MSSSI) arran de la reorganització ministerial del mes de gener d'enguany i, des d'aleshores, la Ministra Ana Mato no ha aclarit quin serà el seu pressupost per al 2012, ni s'ha inclòs la xifra als Pressupostos Generals de l'Estat. De moment, les aportacions a les comunitats autònomes ja han desaparegut i les ONG s'esperen una retallada del 50%. Després del cessament de l'anterior secretari, To-

Protesta contra les retallades de l'Aliança de Plataformes d'ONG del VIH/sida el 9 de maig

màs Hernández, el PNS ha estat mesos sense direcció. Mercedes Vinuesa, subdirectora de Promoció de Salut de la Direcció General de Sanitat Pública de l'MSSSI, on s'ha reubicat el PNS, n'ha agafat les regnes i l'Aliança d'ONG espera reunir-s'hi l'11 de juliol. Mentrestant, el mes passat, el ministeri va refusar distribuir 100.000 preservatius masculins i 100.000 lubricants donats de forma gratuïta a una campanya del PNS per sensibilitzar els homes que tenen sexe amb homes (HSH), amb l'argument que empaquetar-los costaria 9.000 euros i s'ha d'estalviar. Les coordinadores estatals d'entitats LGTB es van indignar i van rebutjar participar a la campanya.

Tot això succeeix mentre els estudis epidemiològics il·lustren que la transmissió del VIH entre HSH (46%) és la principal via d'infecció arreu de l'Estat, seguida per l'heterosexual (33%) i per l'ús de xeringues (6%), i que el 30% de les persones que viuen amb VIH no ho sap.

Catalunya para el cop, per ara

Les reorganitzacions administratives i les retallades van començar a Catalunya. L'any 2011, les entitats de VIH/sida van patir una retallada del 15% del pressupost respecte el 2010 per part del Programa de Prevenció i Assistència a la Sida a Catalunya (PPAS) i enguany es torna a retallar el mateix percentatge. Inicialment,

el govern es proposava retallar el pressupost un 43% (que suposaria una tisorada del 81% dels fons en tres anys) i ho va fer públic a finals d'abril: el Comitè Primer de Desembre-Plataforma Unitària d'ONG Sida de Catalunya va acusar el govern de la Generalitat d'"abandonar les persones que viuen amb VIH" i es va mobilitzar fins aconseguir aturar la retallada. Segons Montserrat Pineda, presidenta del Comitè, "amb aquesta situació, no desapareixen les entitats, però hi ha una reducció dràstica en personal i serveis. Ara mateix, qui sosté el sistema d'atenció i prevenció a les persones que viuen amb VIH són les ONG, amb la seva voluntat de no llançar la tova-

llola. Hem tingut una resposta contundent i hem aconseguit reduir l'impacte, però la situació és molt incerta. Tots els acords als quals arribem pegen d'un fil i, el 2013, amb la posada en marxa de l'Agència de Salut Pública de Catalunya, encara no sabem com començarem a donar serveis. A finals de setembre de 2011, el Departament de Salut va reubicar el PPAS, òrgan que coordina les actuacions sobre el VIH/sida a Catalunya des de l'any 1983, i la Subdirecció General de Drogues, que abordava la problemàtica del VIH en persones usuàries de drogues, com dues de les vuit línies prioritàries de la Direcció de Promoció de l'Agència. El Comitè Primer de Desembre va alertar que suprimir una política específica d'abordatge del VIH/sida implica "un perjudici en l'assignació de pressupostos, pot empitjorar la qualitat de vida de les persones que viuen amb VIH i afavorir la proliferació d'Infeccions de Transmissió Sexual".

"El govern català pretén que les pròpies ONG garanteixin la seva viabilitat"

Les línies prioritàries del PPAS per al 2013 són l'equitat territorial, l'atenció directa, l'evidència científica, els grups especialment vulnerables (HSH, joves i persones que exerceixen la prostitució) i la sostenibilitat econòmica de les entitats. Segons Pineda, "el govern pretén que les pròpies ONG garanteixin la seva viabilitat. Això no depèn d'elles, sinó del fet que els departaments de Salut, Benestar Social i Família, Justícia, Empresa i Ocupació, Ensenyament i Governació i Relacions Institucionals ens tornin el 10% de la partida pressupostària de 2011 que ens deuen". I recorda que "les retallades no són només econòmiques: no executar polítiques públiques d'abordatge integral del VIH vulnera els drets humans. Un exemple de vulneració de drets és el decret del govern espanyol que exclou les persones migrades sense papers de l'atenció a la xarxa sanitària pública. El conseller de Salut, Boi Ruiz, em va assegurar que no s'aplicarà a Catalunya i que el govern garantirà la universalitat de l'atenció a les persones amb VIH".

Amb el lema 'Menys retallades, menys excuses, més drets', les entitats volen denunciar la situació actual en que es troben les ONG

> Les retallades pressupostàries en el servei sanitari dels governs d'Artur Mas i Jose Ramón Bauzá són especialment greus pel que fa a malalties com la sida o la tuberculosi. El govern català va voler retallar un 43% els fons dels programes de prevenció de la sida, però la mobilització del Comitè Primer de Desembre-Plataforma Unitària d'ONG Sida de Catalunya ha aconseguit aturar-ho. A les Balears, les entitats alerten que la retirada de l'assistència a les persones sense targeta sanitària posa en perill moltes malaltes.

estirant del fil

BALEARS • ADVOCATS I ONG DE SES ILLES DENUNCIEN LA IL-LEGALITAT DE LES RETALLADES EN DRETS ASSISTENCIALS

Bauzá nega l'assistència sanitària a persones sense recursos

Punt d'Atenció Continuada del barri de la Gerreria, a Palma

Laura Morral
mallorca@setmanaridirecta.info

El govern del PP a les Illes nega l'assistència sanitària a qui no té targeta sanitària. La mesura s'està aplicant abans d'hora, abans que entri en vigor el Reial Decret-lllei 16/2012 de mesures urgents per a la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut, a partir del mes de setembre. Aquesta ordre afecta els col·lectius que es troben en

situació desfavorable i que no tenen recursos per poder pagar-se la medicació. Els casos més greus han estat de persones malaltes de diabetis a les quals s'ha negat el subministrament d'insulina, afectades pel virus del VIH que no poden pagar els 700 euros mensuals que valen els antiretrovirals -el medicament que evita la reproducció del virus de la sida-, pacients amb tuberculosi i gent amb alguna malaltia infecciosa, entre d'altres.

Totes elles són persones immigrants, ciutadanes autòctones que no tenen o han perdut la feina o l'autorització de residència i menors d'edat. Aquest panorama, "vulnera el dret universal a la salut, discrimina els ciutadans segons els seus ingressos econòmics i deixa desemparats els malalts que requereixen un tractament continuat, la interrupció del qual pot provocar la mort, a més de generar un risc per a la salut pública", denuncia Pere Ma-

nel, coordinador d'Amnistia Internacional Mallorca-Eivissa.

Representants de la Comissió de Drets Humans del Col·legi d'Advocats de Balears i de les ONG Metges del Món, Amnistia Internacional Mallorca-Eivissa, Xarxa per a la Inclusió Social-EAPN i Prosocial ho han denunciat i han aportat els casos de les persones afectades i testimonis documentats. També han revelat els impediments que posa l'administració a totes aquestes persones a l'hora d'obtenir la targeta sanitària, que, després de l'entrada en vigor del Reial Decret-lllei 16/2012, s'exigirà a tota la població.

La mesura vulnera el dret universal a la salut i deixa desemparats els malalts crònics

Segons aquestes organitzacions, hi ha gent que ha denunciat que el seu centre sanitari no li ha volgut proporcionar assistència mèdica si no pagava o es comprometia a fer-ho. La nova llei preveu que tothom tingui accés a la sanitat fins el 31 d'agost, abans de l'entrada en vigor de la norma, i que les persones estrangeres en situació irregular tinguin ga-

rantida la cobertura sanitària d'urgència i l'assistència en l'embaràs, el part i el postpart. Pel que fa a les menors estrangeres, tenen dret de ser ateses en les mateixes condicions que la població resident.

"El que fa el govern és il·legal", denuncia Francesc Riera, president de la Comissió de Drets Humans del Col·legi d'Advocats de les Illes. Les ONG han destapat casos de menors a les quals s'ha negat o s'ha cobrat l'assistència a urgències, persones adultes amb tota mena d'entrebancs burocràtics per aconseguir la targeta sanitària, etc. Pilar Gómez, de Prosocial, explica que, a una dona de la Unió Europea en situació irregular i amb dos fills, l'Ib-salut li exigeix un document de l'ambaixada que acreditat que no té rendes al seu país d'origen. Si no ho fa, diuen que li retiraran la targeta sense recursos -feta per a la gent que no té ingressos- d'aquí un mes.

Segons Gómez, són més preocupants els casos d'un nen, fill de mare amb VIH, a qui encara no se li ha fet cap prova de detecció del virus perquè no disposa de targeta sanitària; o els de persones comunitàries sense papers ni recursos i amb diabetis, que han hagut de ser ingressades amb símptomes de tuberculosi pulmonar i altres patologies desenvolupades a conseqüència de no haver-los subministrat insulina.

ENTREVISTA • NINA PARRÓN, VOCAL DE METGES DEL MÓN A LES ILLES

"Hem denunciat casos de xenofòbia per part de l'Ib-salut"

L.M.
mallorca@setmanaridirecta.info

Teniu una estimació de la gent afectada per aquestes mesures?

L'administració no ens ha donat les xifres, però sabem que no són casos anecdòtics. Cada dia tenim més casos, hi ha milers de casos que ningú no està atenent. És una emergència social.

Quines malalties considereu que són les més greus?

La mesura afecta tot el sistema sanitari. Xerrem de diabètics que han deixat de ser tractats, de càncer, de VIH, de casos de salut mental, d'esquizofrènia, de tuberculosi... L'altre dia, una dona romanesa

embarassada va tenir pèrdues i va perdre el fill perquè no l'atengueren... Xerrem de vides.

Dieu que la mesura s'està aplicant abans que entri en vigor la llei i que això és il·legal. Però, després, què?

El decret vulnera tots els drets, ara i després. És un problema de discriminació per motius econòmics i socials, és un problema de pobresa.

Heu notat diferències de tracte entre un centre de salut i un altre?

El que hem notat és que les xifres d'atencions han davallat considerablement en alguns centres. A zones com el Polígon de Llevant o Son Gotleu, per exemple, ja s'ha escampat el rumor que la gent no vagi al metge perquè haurà de pagar.

En casos d'urgència, sí que s'han d'atendre les pacients...

Aquesta llei s'ha fet sense diàleg amb les organitzacions vinculades al sector sanitari. A més, a través d'urgències, no hi ha un seguiment de les malalties i, si aquesta gent no rep tractament també pot suposar un risc per a la resta de la societat, en casos de vacunacions, malalties infeccioses...

Diverses organitzacions i professionals de l'advocacia us heu unit en contra d'aquest decret. Què fareu ara?

Volem intentar vehicular les denúncies. Animem la gent que s'atreveixi a denunciar i contacti amb nosaltres.

, impressions

Pasqual Aguilar · Membre de la plataforma No a la MAT de les comarques gironines
opinio@setmanaridirecta.info

Triodos, la banca de la mala consciència capitalista

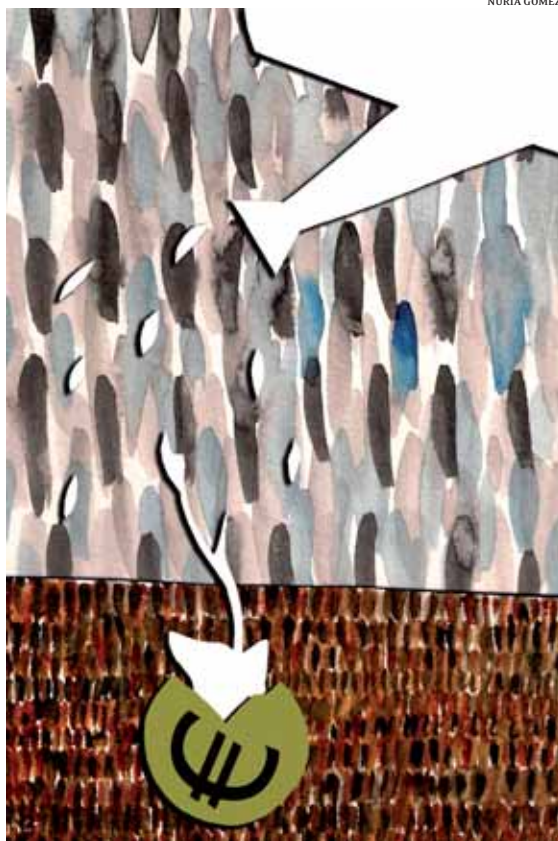
El creixent descrèdit del sistema financer i de l'economia monetària han provocat la promoció de la banca ètica entre els mitjans de comunicació. Destaca el cas de Triodos Bank que, amb un discurs ple de bones intencions, ha guanyat clientela a l'Estat espanyol de manera exponencial. Aquesta entitat es presenta com el referent europeu en banca ètica i sostenible. Parla de transparència en les seves activitats: "Un banco donde nuestros clientes saben qué hacemos con su dinero". Més enllà de la propaganda, és important de conèixer la veritable naturalesa d'aquest banc.

El 2009, Triodos va guanyar el premi al banc més sostenible del món. Perquè segons afirmen en la seva web: "incorpora criterios de sostenibilidad, impacto social y medioambiental positivo en toda su actividad financiera". Aquest guardó li va concedir el diari econòmic *Financial Times* -recogut portaveu de l'oligarquia financera- i la Corporació Financera Internacional -organisme que forma part del Grup del Banc Mundial (BM).

Triodos participa del negoci verd que signifiquen els grans fluxos de capital invertits en energies renovables

L'apropiació del terme "sostenibilitat" crea situacions enganyoses. Per al lector que no estigui avisat recordem que el Tribunal Permanent dels Pobles acusa reiteradament l'FMI i el BM de practicar polítiques homicides contra la humanitat. Encara que el prescrit fundacional del BM és el combat contra la pobresa, en realitat la seva actuació significa la irrupció dels interessos del gran capital en els països que sol·liciten els crèdits per al desenvolupament. Aquesta intervenció obliga a privatitzar els sistemes públics de sanitat i educació. A més, el suport del BM a projectes hidroelèctrics i agroindustrials de grans proporcions accelera la destrucció del medi ambient que, alhora, expulsa milions de persones.

Triodos Bank España inverteix especialment en les energies renovables. Aquestes energies tenen en potència la capacitat de

NÚRIA GÓMEZ

socialitzar l'accés a l'energia. Però els interessos dels grups de pressió de l'electricitat anul·len aquesta potencialitat descentralitzadora i democratitzadora. Així es perpetuen les infraestructures basades en la generació a gran escala i en la necessitat de grans línies de transport, estacions transformadores, etc. Triodos no discrimina entre el suport a les petites i mitjanes empreses que promouen la microgeneració deslocalitzada i les empreses com Gamesa, paradigma del foment dels grans parcs eòlics. Pel que fa a les inversions en instal·lacions solars fotovoltaïques, Triodos finança un parc solar de 4,3 MW a Granada. La propietat és d'AES Corporation i Riverstone Holdings, totes dues originàries dels EUA i amb interessos a tot el món en la generació i distribució d'energia. Triodos, doncs, participa del negoci verd que signifiquen els grans fluxos de capital invertits en energies renovables, que integrades al model energètic centralitzat esdevenen un nou jaciment de profit privat.

Triodos informa que el 2010 va obtenir un 20% més de benefici

net que en l'exercici anterior. Com aconsegueix tants guanys? Recomanem la web original de l'entitat www.triodos.com per trobar algunes respostes. Fent gala de transparència, només en aquesta pàgina en anglès, llegirem la informació sobre les inversions que li permeten obtenir els rèdits esmentats. A l'apartat Institutional Investors i, concretament, a la separata Portfolio Triodos Sustainable Bond Fund es detallen els grups d'inversió en què participa. Podeu comprovar que Triodos aposta per valors fiables que garanteixen rendibilitat i risc mínim. Empreses transnacionals, bancs o deute públic d'estats europeus que, amb el qualificatiu Best in class, són dignes de la confiança de Triodos. Així mostra què entén per "empresas e iniciativas que ayudan a mejorar la calidad de vida de las personas y respetan el medio ambiente".

Fins al febrer de 2011 Triodos ha invertit en empreses tan sostenibles com Abertis, promotora de la mobilitat responsable segons la seva publicitat, i en realitat símbol del creixement econòmic basat en les grans

infraestructures; o les automobilitats Volkswagen, BMW i Renault, perpetuadores del model de transport que se sustenta en el petroli. Tan responsables socialment com l'esclavista Inditex o la rapaç Telefónica, que no dubta d'acomiar milers de treballadors malgrat els immensos beneficis que obté. O Repsol YPF, que amb la seva gestió mediambiental positiva converteix l'Amazònia en una claveguera i cuida la qualitat de vida dels pobles indígenes. A l'apartat de comerç just cal assenyalar les inversions en la transnacional Carrefour, emblema del model comercial de gran superfície empès pel neoliberalisme; o bé Diageo, propietària de les marques Johnnie Walker, Gordon's o Smirnoff que, com sabem tots, tenen un impacte molt positiu en el desenvolupament personal i l'harmonia social. Pel que fa a la construcció sostenible, s'ha de mencionar la subministradora Lafarge, la més gran productora mundial de ciment; juntament amb bancs especialitzats en hipoteques. També són lloables les inversions a Teles, projecte cultural de primera. I la llista continua amb transnacionals com la química Henkel, la franquícia grega de Coca-Cola, Nokia, Enagas, Rabobank, Vodafone...

També ha invertit en deute públic dels estats neoliberals d'Holanda, Àustria i Alemanya. Per justificar aquesta decisió, Triodos apel·la al correcte funcionament democràtic d'aquests països, al respecte dels tractats i convencions internacionals i al fet que no estan subjectes a sancions. Una manera de maquillar democràcies vigilades pels mercats, que tenen un deute públic sòlid i marquen la pauta de l'escenari capitalista europeu.

Fins aquí arriba la línia de Triodos, homologable a l'oferta d'inversions ètiques de la banca convencional.

Les alternatives reals a la usura han de renegar d'alguns dels paràmetres del neoliberalisme (especulació, propietat privada, lògica acumulativa i expansionista, beneficis a curt termini, prioritització de la major rendibilitat del capital per sobre de la creació de feina). Aquestes alternatives només es poden donar entre sistemes econòmics amb capacitats tecnològiques relativament pròximes o entre grups i comunitats amb actituds realment solidàries. Entenen la solidaritat com un procés de suport mutu entre iguals, més enllà del paternalisme caritatiu que avui dia dilueix el sentit combatiu que va tenir aquesta paraula en d'altres temps.

Fins al febrer de 2011, Triodos ha invertit en empreses tan sostenibles com Abertis, BMW, Inditex, Lafarge o Repsol YPF

Totes les empreses escollides per Triodos tenen fundacions o pràctiques que desenvolupen programes socials, culturals o iniciatives de caràcter "ecològic". Així milloren la seva imatge i aconsegueixen exempcions i desgravacions fiscals. Per legitimar les seves inversions la suposada banca ètica al·lega que aquestes companyies promouen campanyes per prevenir la SIDA, per estalviar energia, per consumir tabac i alcohol de manera responsable, que donen suport a investigacions per minimitzar les emissions de CO₂, posseeixen certificats de qualitat i respecte ambiental, etc.

A Catalunya existeixen alguns exemples de pràctiques financeres ètiques, projectes sorgits del país mateix que no fan ostentació d'oficines de luxe situades en edificis emblemàtics, ni practiquen l'imperialisme lingüístic privilegiant el castellà per sobre de la resta de llengües minoritzades de l'estat. En aquest aspecte cal destacar l'article "Triodos o Díodos? La pota no ètica d'un banc que no complia la llei" de J. Maria Canyelles. En el blog responsabilitatglobal.blogspot.com podreu llegir de quina manera Triodos vulnera la llei de normalització lingüística.

Paraules com ètica, sostenibilitat, responsabilitat social, democràcia, solidaritat, etc., han estat buidades de contingut. Queda lluny l'època daurada de la humanitat en què, com diu l'enginyós *hidalgo* "no había la fraude, el engaño ni la malicia mezclándose con la verdad y la llaneza". Així doncs, hem de distingir entre publicitat i realitat.

NOTES:

1. Les cites són en castellà perquè no hem sabut trobar la pàgina web d'aquesta entitat en català, malgrat que és una de les llengües oficials d'alguns dels territoris en què opera.

Àlex Tisminetzky · Advocat laboralista del Col·lectiu Ronda
opinio@setmanaridirecta.info

L'INEM contra els magrebins

Un dia qualsevol, si algú s'apropes a xafardejar per algun dels jutjats socials de Barcelona, segurament es sorprendria de la llarga llista de noms d'origen magrebí que demanen l'INEM. També es podria preguntar què tenen els ciutadans del Marroc contra aquest organisme, tot i que la pregunta correcta seria la contrària: que té l'INEM contra les persones d'origen magrebí?

Unes directrius internes han semblat de racisme institucionalitzat les oficines de l'atur

La resposta la trobem en unes directrius internes que en els darrers mesos han semblat de racisme institucionalitzat les oficines de l'atur. L'argument és tan senzill, pervers i institucionalment acceptat, que l'advocacia d'aquest organisme públic no té rubor d'exposar-lo públicament en seu judicial: els perceptors de l'atur no poden sortir de l'Estat espanyol, si no és amb l'autorització corresponent, i mai més enllà de 15 dies; però els treballadors originaris del Marroc tenen la incomprendible dèria de visitar els seus familiars mentre cobren l'atur, i a més a més ho tenen massa fàcil, a poc més de d'un dia en cotxe. La consigna s'ha estès per les oficines d'aquesta

administració: cal controlar-los, qualsevol sortida no autoritzada ha de ser sancionada, per curta que sigui, sempre amb el noble objectiu d'engrandir les arques públiques, dedicades al noble art de rescatar bancs i banquers.

I la veda s'ha obert. L'INEM ha demanat en els darrers mesos a milers de treballadors estrangers el passaport, i si en ell consta una sola sortida de "territori nacional", l'Estat deixa immediatament d'abonar la prestació i reclama tots els diners que ha cobrat el sancionat.

El resultat ha estat dramàtic per als treballadors i treballadores, i alhora sucosament rentable per a l'INEM. Mentre el funcionari que ha organitzat aquesta operació deu estar rebent copets a l'esquena dels seus superiors, milers de treballadors estrangers s'han quedat sense cap ingrés de la nit al dia, a pesar

d'haver cotitzat anys i anys, i en un moment on la crisi fa pràcticament impensable trobar una altra feina. Molts d'ells, desesperats, es pregunten si l'Estat que es diu del benestar pot retirar-los l'atur de dos anys per haver anat

Milers de treballadors estrangers s'han quedat sense cap ingrés de la nit al dia

només dues setmanes a visitar un familiar malalt, o per passar el mes d'agost entre els seus a l'altra banda del Mediterrani, quan res li passaria a un ciutadà que tingués la família a Almeria, uns pocs quilòmetres més cap aquí.

Els exemples són gràficament indiscutibles: només a l'Oficina de l'INEM de Vilafranca del Penedès, 104 han estat les persones afectades en sis mesos, de les quals, oh casualitat més casual, només el 97% eren estrangers, quan fa només un any els sancionats amb targeta de residència extracomunitària no arribaven al 12%.

De cop i volta, a cop de circulars internes, alguns ciutadans ja no tenen els mateixos drets que la resta, i per dir-se Mohamed o Fàtima passen a ser "sospiñosos" de frau, i objectiu del control selectiu. En alguns despatxos deuen estar fins i tot celebrant com molts d'aquests veïns només els restarà la possibilitat de tornar als seus països, empesos per tanta vigilància selectiva, i després d'haver comprovat en pròpia pell com és de democràtica l'Europa que no para d'exportar democràcia arreu el món, a cops de bomba, si cal.

EN CALENT

"A Catalunya, més del 20% de la població activa està actualment sense feina"

Anais Fernández Tosas és membre de l'Assemblea de Treballadors i Treballadores del Servei d'Ocupació de Catalunya

Més de 300 persones, treballadores del Servei d'Ocupació, es quedaran sense feina a l'agost. N'hi ha d'optimistes que parlen de més de 600.000. N'hi ha de menys optimistes que parlen de 800.000. Però el que està clar és que a Catalunya més del 20% de la població activa està actualment sense feina. Els joves són, paradoxalment, un dels col·lectius més afectats per l'atur amb més del 50%. El

nostre futur, el jovent més ben preparat de la història, ha d'anar a Londres a servir cafès.

En aquest context ens segueixen parlant de la formació, l'orientació i el desenvolupament local com les claus per una economia plena mentre van desmantellant, poc a poc, uns ja precaris serveis públics d'ocupació. L'amenaça de la gestió privada i la destrucció de llocs de treball es fan en el mateix context.

1.000 persones als serveis d'ocupació locals, 900 tècnics d'inserció, 300 orientadors, 323 plans d'ocupació, 286 interins i 100 laborals del personal del SOC, podrien acabar engruixint les llistes de l'atur abans que acabi l'any. Sense comptar amb les quasi 15.000 persones que es beneficien de programes com Treball als Barris o dels plans d'ocupació. En un context d'atur al més pur estil anys trenta, com s'explica que més de 3.000 llocs de treball dedicats a les polítiques actives d'ocupació estiguin en perill? 1 milió d'aturats és un tros de pastís prou gros i interessant per a totes aquelles empreses que faran la gestió de l'atur del nostre país, que sembla que volen estructural.

CARTES

Envieu les vostres cartes a: cartes@setmanaridirecta.info per correu postal a: Riego 37, bxos esquerra. 08014 Barcelona. L'extensió màxima de les cartes és de 1.000 caràcters (amb espais) i han de portar signatura, localitat i contacte.

'Grazie Climent und danke Rosa'

Pere-Albert Barrufet-Couñago, Juneda

Si em permeteu, voldria contar-vos una bella història real. D'ençà temps i en part per causa de les incineradores de biomassa, de Juneda i rodalies, he conegut el matrimoni italià, Climent i Rosa. Ell, originari de l'illa de Sardenya, aquesta illa que els catalans vam dominar sense massa contemplacions (cal tenir el valor de fer autocrítica). Avui, Sardenya injustament sota domini italià, car és una nació, com som nosaltres sense estat. La Rosa, una mica més lluny del Mediterrani, és filla del Tirol del Sud, contrades alpines que igualment Itàlia domina de forma fraudulenta, per mor de la primera guerra. Malgrat com acabem de veure, que ambdós països són colonitzats, ells, en canvi, mentalment estan totalment descolonitzats, la prova més que feient l'he tinguda avui, per motiu d'un afer amb la justícia, quan amb educació no exempta d'energia, han reclamat que el document fos redactat en català, en lloc de l'impositiu castellà, com ha sigut finalment fet. Sabeu per què? Perquè, com sempre, els catalans allà presents, uns per por i altres per manca d'autoestima, hem cedit, hem cedit a una justícia que a Catalunya, llevat de rares excepcions ignora la llengua del país. Amics Climent i Rosa i viceversa, del cor i de l'ideal companys, us agraeixo de debò la vostra exemplar fermesa, la vostra autoestima. I acabo com he començat "Grazie Climent i Danke Rosa aus Süd Tirol".

Les preferents i els poca-soltes

Josep M Loste, Portbou

Sembla que properament es posarà en marxa, al Parlament de Catalunya, una comissió d'investigació sobre el sector financer i/o bancari (les seves trames i els seus tripijocs). Considero que seria hora que això impliqui, com a mínim, saber què ha passat, amb pèls i senyals, amb les anomenades "preferents" (productes financers sofisticats) que han esdevingut una autèntica estafa en majúscules. Les comissions d'investigació de les cambres legislatives són una via útil, força emprada a les democràcies avançades, per tal d'exercir un autèntic control democràtic de les qüestions que poden grinyolar en una democràcia com cal. En el nostre cas, potser no es podria parlar de democràcia avançada, (en gran part per culpa de la nostra dependència a un model hispànic molt corrupte i ineficient), però és bo, just i necessari tirar endavant una comissió d'investigació parlamentària que comenci a escorcollar a fons el que ha succeït en el sector financer/bancari i perquè s'ha arribat a l'extrem d'executar, per part de poca-soltes sense escrúpols, unes corrupteles i uns fraus tan monumentals contra els sectors més febles i desinformats de la nostra societat. Ara toca, a aquesta comissió d'investigació saber perquè no han funcionat els "tallafocs" de tota societat democràtica.

. EDITORIAL

Berengar, quin berengar?

S'han escrit rius de tinta sobre la suposada supressió del berengar a les presons catalanes, però resulta que tot plegat és una gran mentida. Hem parlat amb presos i funcionaris, la resposta és unànime: mai ha existit el berengar a cap de les presons catalanes. Després de contrastar-ho, a banda d'informar a les nostres lectores, no podem sentir més que vergonya per totes aquelles periodistes que, malgrat saber que estaven mentint, han continuat engrèixant la falsedat per interessos que res tenen a veure amb la ciència de la informació. A la llista de greuges cal sumar-hi el paperot dels diputats del Parlament de Catalunya que van teatralitzar tota una tarda de debat parlamentari parlant d'un berengar que no existeix. Però, quin era l'objectiu de la malintencionada filtració informa-

tiva? Sembla prou evident: seguir intoxicant l'opinió pública amb la imatge d'una població penitenciària amb privilegis i luxes com ara piscines, pistes de tennis, televisió de pagament i, a més, un berengar. Res més lluny de la realitat. Malgrat que mai han existit els berengars penitenciaris, el Departament de Justícia fa mesos que ha retallat la quantitat de menjar als àpats de migdia i vespre, i més greu encara, ha retirat tots els productes d'higiene personal als presos. Aquestes retallades estan afectant la salut dins dels centres, i ja s'han donat els primers casos de tuberculosi. Cal seguir de prop el que passa a l'interior dels murs de les presons, la privació de llibertat i la poca transparència informativa pot degenerar en situacions especialment greus de vulneració de drets bàsics.

. PENSEM, DONCS EXISTIM

D'assemblees i decisions

Lèlia Becana Velasco
directa@setmanaridirecta.info

De vegades prenem decisions que tenen conseqüències, a curt termini, inesperades però realment previsibles. Posem pel cas que un col·lectiu del gremi de la comunicació, fa una petició inusual a un altre col·lectiu afí i amb problemes econòmics similars als seus (i als de la globalitat del món associatiu): un préstec de diners en espera d'una subvenció que ha d'arribar. Lògicament, es genera un intens debat sobre la idoneïtat de posar un col·lectiu o l'altre en una situació de risc davant la pèrdua de liquiditat, sembla que no tothom entén de la mateixa manera la paraula "solidaritat", es generen dubtes que no sem-

pre tenen resposta però sembla clar que no es pot girar l'esquena a qui demana un favor, sobretot si, ara i aquí, es pot materialitzar.

Passen els mesos i, com semblava previsible, la subvenció atorgada continua sense arribar i el més probable és que no arribi fins a final d'any. I la realitat supera la previsió: el col·lectiu solidari, sense líquid des del mes de juny, no podrà fer front al pagament de les factures i despeses habituals. Així que, segurament, tocarà demanar un favor a algú altre. Semblaria una cadena sense fi.

No es tracta d'extreure'n missatges farcits de moralina ni de fustigar-se inútilment, però sí de saber com es pot arribar a una situació tan surrealista per poder-la evitar.

És vital donar a l'espai de presa de decisions la importància que té: una decisió que afecta tot un col·lectiu no es pot prendre entre quatre persones, cal una assemblea de gent implicada, motivada i informada. Cal disposar de temps per a parlar, sense limitacions horàries i evitant caure en intervencions tedioses i repetitives. Però, sobretot, cal tenir totes les dades per poder parlar amb convicció dels temes i arribar a acords i conclusions.

Aquestes i altres coses són les que aprenem a la comissió de pastoreig setmana rere setmana, amb l'ànim de fer les coses cada dia millor i sense haver de retreure'ns cap de les decisions que prenem com a col·lectiu. I comptem amb un col·lectiu que creix dia a dia per avançar.

. COM S'HA FET

Aquesta setmana estem patint una crisi financiera bastant important. La nostra caixa s'ha quedat a zero i no podem fer front a alguns pagaments. Sembla que s'acosta una tardor difícil per a la DIRECTA. Però bé, hem de ser positives i exprimir-nos el cap per a trobar les vies econòmiques que ens treguin d'aquest sot. Els problemes que tenim són els mateixos que tothom. D'una banda les retallades, que han fet que encara no haguem rebut una subvenció de la Generalitat que tenim assignada des de fa un any. De l'altra la crisi econòmica que afecta les nostres subscriptores i que fa que moltes d'elles no puguin renovar la seva subscripció. El mateix passa amb les anunciant i les vendes, però aquí ho notem menys ja que la base dels nostres ingressos són les subscripcions. Si el nostre número de subscriptores no baixa dràsticament és perquè continuem n'hem fet de noves i això fa que la balança s'iguali. Així doncs us animem, un cop més, a donar el vostre suport a aquest projecte, que és vostre, ja que és una eina dels moviments socials. Subscriu-vos a la DIRECTA perquè poguem seguir donant veu a les que no en tenen als mitjans oficials. Subscriu-vos a les vostres famílies, a les vostres veïnes, a les companyes de feina, a les amistats, als vostres projectes, al gat, al gos... A qui sigui! Igualment, estem obertes a qualsevol altra via de financiació que ens vulgueu proposar. Gràcies i fins la setmana que ve. Salut!

. EL RACÓ IL·LUSTRAT

ROGER + NACHO

Edita: Associació per la Difusió Sense Límits (ADSL)
Dipòsit Legal: GI-1528-2005
C. Riego núm. 37 baixos esquerra, 08014 Barcelona
www.setmanaridirecta.info - directa@setmanaridirecta.info
Tel: 935 270 982 // Mòbil: 661 493 117

LLICÈNCIA CREATIVE COMMONS
Reconeixement-No Comercial-Sense Obra Derivada 2.5

Sou lliure de copiar, distribuir i comunicar públicament l'obra amb les condicions següents:
RECONeixEMENT. Heu de reconèixer el crèdit de l'obra de la manera especificada per l'autor o el licenciadador.
NO COMERCIAL. No podeu utilitzar aquesta obra amb finalitats comercials.

SENSE OBRES DERIVADES. No podeu alterar, transformar o generar una obra derivada d'aquesta obra.
- Quan reutilitzeu o distribuiu l'obra, heu de deixar ben clars els termes de la seva llicència.

- Algunes d'aquestes condicions poden no aplicar-se si obteniu el permís del titular del dret d'autor. El dret derivat d'us legítim o qualsevol altra limitació reconeguda per la llei no queda afectada per l'anterior.
Aquesta publicació té una llicència Creative Commons Attribution-NonDerivs-NonCommercial. Per veure una còpia d'aquesta llicència visiteu <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/2.5/es/> o envieu una carta a Creative Commons, 559 Nathan Abbot Way, Stanford, Califòrnia 94305, USA

· Aquesta publicació intenta escriure amb un llenguatge no sexista i no androcèntric.
· El setmanari DIRECTA no comparteix necessàriament les idees expressades als articles d'opinió.

ÀREES DE TREBALL DE LA DIRECTA

redaccio@setmanaridirecta.info - edicio@setmanaridirecta.info - video@setmanaridirecta.info
fotografiadirecta@setmanaridirecta.info - il·lustracio@setmanaridirecta.info
subscripcions@setmanaridirecta.info - distribucio@setmanaridirecta.info
publicitat@setmanaridirecta.info - administracio@setmanaridirecta.info

Qui Som

REDACCIÓ: Estirant del fil | David Fernández Impressions | Lèlia Becana Així està el pati | Jesús Rodríguez | Manu Simarro Quaderns d'Illacrua | quadernsillacrua@setmanaridirecta.info Roda el món | Laia Gordi | Oriol Andrés Observatori dels mitjans | Marc Torras Expressions | Manel Ros i Anna Pujol Reig Agenda directa | Arnau Galí i Muriel Comas La indirecta | Àlex Romaguera FOTOGRAFIA: Robert Bonet IL·LUSTRACIÓ: Carlos Villafranca CORRECCIÓ: Laia Bragulat EDICIÓ: Marc Iglesias COMPAGINACIÓ: Roger Costa Puyal PUBLICITAT: Anna Pujol Reig DIFUSIÓ: Blai Lindström DISTRIBUCIÓ: Lèlia Becana SUBSCRIPCIONS: Lèlia Becana ADMINISTRACIÓ: Jordi Raymond i Estel Barbé

Corresponsalies

BAIX LLOBREGAT: baixllobregat@setmanaridirecta.info
BERGUEDA: bergueda@setmanaridirecta.info
BARCELONÈS NORD: barcelonesnord@setmanaridirecta.info
EL CAMP: elcamp@setmanaridirecta.info
GIRONA: girona@setmanaridirecta.info
L'HORTA: horta@setmanaridirecta.info
MANRESA: manresa@setmanaridirecta.info
MAREME: maresme@setmanaridirecta.info
MENORCA: menorca@setmanaridirecta.info
OSONA: osona@setmanaridirecta.info
RIPOLLÈS: ripolles@setmanaridirecta.info
SABADELL: sabadell@setmanaridirecta.info
SOLSONÈS: solsones@setmanaridirecta.info
TERRASSA: terrassa@setmanaridirecta.info
TERRES DE L'EBRE: terresebre@setmanaridirecta.info
TERRES DE PONENT: terresponent@setmanaridirecta.info
VALLÈS ORIENTAL: vallesoriental@setmanaridirecta.info

, així està el pati

Campanya d'insubmissió a l'euro per recepta | PÀG. 9

Tres anys de presó per assetjament immobiliari | PÀG. 10

Pressió policial sobre els llaurers a la Barceloneta | PÀG. 11

Denuncien 11 granges pel maltractament dels ànecs | PÀG. 12

CATALUNYA · L'EMPRESA SERHS, PROPIETAT DE L'INVESTIGAT RAMON BAGÓ, ÉS BENEFICIÀRIA DE DIVERSES CONCESSIONS DE CÀTERINGS

El Govern vol retallar un berenar que mai ha existit a les presons catalanes

El testimoni de presos i funcionaris certifica que la polèmica retallada és fictícia, però alhora es pot confirmar que sí s'ha efectuat una reducció de la quantitat de menjar al dinar i al sopar

Oriol Matadepera
redaccio@setmanaridirecta.info

Les darreres retallades als centres penitenciaris catalans han provocat una reducció del menjar que es serveix a les persones preses i ha afectat a la baixa els programes de reinserció. La setmana passada, però, es va fer pública la intenció del govern de CiU d'eliminar un berenar que mai ha existit a les presons. En aquest confús embolic tornem a trobar la figura de Ramon Bagó, investigat per l'Oficina Antifrau de Catalunya per l'escàndol de la corrupció a la sanitat catalana, ja que és fundador i president de l'empresa privada d'alimentació Grup Serhs,

Les retallades afecten la salut, la higiene o l'oci, però no pas un berenar que les preses mai han rebut

una de les cinc que es reparteixen el negoci del càtering a les presons catalanes. Nombrosos testimonis testifiquen que des de fa 9 mesos les retallades afecten la salut, la higiene, l'oci i, fins i tot, la lectura de diaris a les presons, però no pas un berenar que mai han rebut.

El dimarts 3 de juliol el govern català va anunciar que deixaria de donar berenar a les presons catala-

El govern català va anunciar que deixaria de donar berenar a les presons catalanes el dimarts 3 de juliol

nes –excepte a la presó de joves de La Roca del Vallès–, eliminaria tres àpats extraordinaris anuals –mantenint els de Nadal i cap d'any– i reduiria la reserva de menjar a tots els centres; el govern també deixaria de subvencionar el preu del menú dels funcionaris així com reduiria l'horari de cafeteria. Amb aquest paquet pretenia estalviar uns dos milions d'euros anuals, però el debat al voltant del tema específic del suposat berenar ha fet que tots els partits polítics de l'oposició votessin en contra d'eliminar-lo. Presumptament, es tracta d'un volum de menjar que el portaveu de l'executiu Francesc

Homs va xifrar en mig milió d'euros a l'any, però tots els partits de l'oposició es van posar d'acord el dijous 5 de juliol per rebutjar la supressió del "berenar" i l'eliminació de subvencions a les entitats que treballen en l'àmbit de la reinserció dins i fora de les presons.

Segons Rodrigo Lanza, condemnat pels fets del 4 de febrer de 2006 al carrer Sant Pere més Baix de Barcelona, "mai en cinc anys de reclusió a les presons Model, Quatre Camins, Trinitat (joves) o Zuera (Saragossa), he vist que donin berenar a ningú, a més, amb les retallades han reduït de 200 a 150 grams la quantitat de peix o

carn que es serveix als plats del dinar i el sopar, i, en general, la quantitat de menjar s'ha vist reduïda en un 25%".

Diferents testimonis de presos i funcionaris de Quatre Camins, Brians I i II, Model, Wad-Ras i Lledoners que no volen donar el seu nom declaren el mateix i afegixen que fa mesos que els menús són a base d'arròs i pollastre alternats amb altres aliments. Alfonso Hermoso, condemnat pel Cas Kubotan i que acaba d'aconseguir la llibertat condicional, nega que mai hagi existit cap berenar a Brians o Quatre Camins, "a la presó hi ha el dinar a la una i el sopar a les set,

ningú coneix que existeixi un moment per berenar, he quedat molt sorprès per la polèmica que s'ha creat als mitjans aquests dies". A més, afegeix que a la secció oberta de Wad-Ras ja fa més d'un any que han reduït a la mínima expressió el lot del pícnic que rebien els presos que sortien i entraven del centre penitenciar, "han retirat la peça de fruita i un dels dos entrepans, el tebrabrick d'un litre de llet ha passat a ser un petit envàs de dosi individual". Això se suma a un increment de les restriccions de la quantitat de menjar que els presos poden entrar a la presó.

Sense lot higiènic personal

Segons Andrés García, advocat i membre de l'Observatori del Sistema Penal i Drets Humans de la Universitat de Barcelona, fa mesos que alguns medicaments abans prescrits gratuïtament ara els han de pagar. Un exemple és el cas d'un home amb hepatitis i VIH que ha de prendre un complement vitamínic perquè està molt debíl; no té ingressos ni familiars que se'n cuidin –situació molt generalitzada– i no sap com ho pagarà. Professionals que coneixen la quotidianitat de les presons expliquen que l'opacitat en quant a serveis mèdics és molt generalitzada. Ens explica que "aquesta setmana a Brians I ni tan sols els presos sabien si s'han eliminat els serveis mèdics els caps de setmana però comencen a sospitar que és així".

Segons ratifica el testimoni de Rodrigo Lanza, els lots higiènic que eren mensuals (paper, moca-

, així està el pati

>>> Ve de la pàgina anterior

dors, xampú, compreses i altres) a Quatre Camins fa nou mesos que són trimestrals i se n'han eliminat tots els productes personals: “només donen lleixiu i detergent per a netejar la cel·la, si no tens diners et dutxes sense sabó”. A altres centres com Brians I no han arribat o arriben molt tard i això incideix directament a la salut; al modul 1 de Brians I hi ha hagut un brot de tuberculosi que els interns relacionen amb la insalubritat provocada per la manca de productes de neteja i d'higiene personal.

La conseqüència és que aquests productes els han de comprar a un economat –negoci rodó dels centres penitenciaris, ja que tots els productes bàsics no es poden rebre des de fora i han de ser comprats dins de la presó–, malgrat que una gran part de les persones preses no tenen diners ni cap tipus d'ingrés per poder accedir-hi. Respecte a la gent que surt de permís o té un règim penitenciari que li permet sortir cada dia de la presó, Rodrigo Lanza explica: “Si no tenies diners, abans et donaven un bo per agafar el tren, ara no et paguen res, surts de presó i has de fer autoestop. Si no tens diners, ho has de comprar tot”. Cal recordar que la majoria de centres penitenciaris es troben a distàncies considerables (10-20 km) de les estacions de RENFE.

La figura de Ramon Bagó també a les presons

Qui no cregui en les casualitats trobarà sorprenent que en aquestes concessions a empreses privades de serveis pagats amb diners públics tornem a trobar el Grup Serhs de Ramon Bagó –exalcalde de Calella per CiU, expresident de l'empresa pública Consorci de Salut i Social de Catalunya (CSC)– a qui l'Oficina Antifrau de Catalunya investiga des de gener de 2012 per

El Grup Serhs, és una de les cinc empreses que es reparteixen el pastís del servei de menjador a les presons catalanes

un entramat de licitacions i concursos públics adjudicats a Serhs des d'empreses públiques on ell exercia càrrecs directius.

Ramon Bagó, implicat en l'escàndol de la corrupció a la sanitat catalana, torna a aparèixer en aquest cas dels berenars inexistents a les presons que hem pogut confirmar. La seva empresa privada d'alimentació, Grup Serhs, és una de les cinc que es reparteixen el pastís del servei de menjador a

CATALUNYA · 35 ENTITATS I 160 PROFESSIONALS QUEDARAN AFECTATS PER LA MESURA

Les entitats socials denuncien que es retallarà en programes de reinserció

O.M.
redaccio@setmanaridirecta.info

Pilar Fernández Bozal va comunicar el passat mes de maig que no convocarà subvencions per a la continuïtat dels programes que desenvolupen diferents entitats en favor de processos d'inserció i tractament de persones en llibertat. Aquests programes són, entre altres, els pisos tutelats i els centres d'atenció a la drogodependència per a les persones que surten de la presó o bé que gaudeixen del tercer grau penitenciari. També es veuran afectades les subvencions per al programa de mediació intercultural i prevenció i gestió de con-

flictes que es fa a la presó i cursos per a condemnats per violència masclista. Les 94 entitats que componen la Taula de Participació Social i la Comissió d'Àmbit Penitenciari d'ECAS (Entitats Catalanes d'Acció Social) han alertat dels riscos que comporta la destrucció d'aquest teixit de suport destinat a aquest col·lectiu. Això asseguren que afectarà greument a la consecució de certs requisits com un domicili fixe per poder accedir a permisos de sortida, el tercer grau, la llibertat condicional o tractaments a centres adequats.

Segons la informació oficial facilitada pel govern “no hi ha diners ni per cobrir el cost dels ser-

veis prestats des de l'1 de gener d'enguany”. Aquesta situació afecta 35 entitats socials i més de 160 professionals que rebien subvencions anuals per un import de 2,2 milions d'euros als exercicis de 2010 i 2011. Les entitats denuncien que el cas és especialment greu perquè el Departament també ha comunicat que les persones voluntàries no podran entrar com fins ara i hauran de demanar autorització cada vegada que entrin a un centre, com si es tractés de personal aliè.

Cal dir que la majoria de professionals dels equips de tractament no són funcionaris, sinó interinatsges o personal laboral. A més, des de fa any i mig, es dona la

circumstància que no es cobreixen les baixes d'educadores, treballadores socials i psicòlogues. Ja fa dos anys que no hi ha diners per a trasllats d'interns amb l'objectiu de realitzar tractaments o formació, independentment de la seva situació econòmica. És així com presos de Brians I i II, Lledoners o Quatre Camins han de pagar els seus viatges després d'haver aconseguit –amb molt d'esforç– qualsevol benefici penitenciari, ja sigui una sola sortida, diària o esporàdica. Això vol dir que, amb les retallades, qui no disposa de mitjans econòmics té més restriccions a la seva llibertat.

Segons el govern “no hi ha diners ni per cobrir el cost dels serveis prestats des de l'1 de gener d'enguany”

Segons alguns professionals d'aquestes entitats, “el govern arriba amb el vell discurs que la mateixa presó ja reinserta i que aquesta tasca ja la fa l'administració dins els centres penitenciaris”. Així, les entitats socials han estat un complement mentre s'han pogut pagar, però no són estrictament necessàries, més aviat prescindibles. La mateixa consellera ha afirmat en reunions amb aquestes entitats que la línia del Govern és “ajudar a l'ocupació laboral” oferint a les empreses que volguessin deslocalitzar-se la mà d'obra barata de les persones preses.

Les condicions de vida de les persones preses empitjora amb l'aplicació de les retallades

les presons catalanes, un servei que si, tornés a assumir-se directament pels centres penitenciaris, suposaria un estalvi, segons el sindicat CSI-F, de 12 milions d'euros mensuals.

Només les presons Model, Centre Penitenciari de Tarragona i Centre Penitenciari de Girona gestionen directament el menjar i el cost mitjà per persona és d'entre 3,72 i 4,68 euros diaris. En canvi, el Departament de Justícia xifra en 10 euros per reclus el cost diari que ha de retribuir a les cinc empreses de catering –Arcasa, Clece, Husa, Serhs i Sodexo– que treballen a les presons catalanes.

El director de Serveis Penitenciaris, Ramon Parés, ha declarat que les retallades en política peni-

tenciària són obligades per a poder pagar la factura de les presons, però no diu que la nova presó de Figueres, acabada el juny de 2011, té una despesa d'1,5 milions d'euros mensuals sense estar en funcionament. També afirma que és millor estalviar en un berenar –que no existeix– abans que en programes de reinserció, tallers o altres equipaments.

Més retallades

El Departament de Justícia va reduir el seu pressupost per l'any 2012 en un 3,4% (es redueix a 886,8 milions d'euros) i les preses han viscut una retallada silenciosa. Al pressupost que va presentar a principis d'any la consellera de Justícia, Pilar Fernández Bozal,

va anunciar un estalvi d'energia que suposaria una reducció de la factura en 750.000 euros; la conseqüència és que les queixes pel fred a l'hivern han estat constants i això ha incidit a la salut de les persones allà tancades.

Una de les coses que no retallen és la televisió de pagament encara que fa sis mesos que l'han retirat de Quatre Camins. El Departament ha considerat que “deixar sense Canal + afectaria la convivència i és un tema de pau social penitenciària”. S'ha d'aclarir, però, que les cel·les no tenen aparell televisori, només els cables, i si els reclusos volen disfrutar d'aquest servei han de comprar el monitor per 300 euros al mateix economat de la presó, un

ALBERT GARCIA

CATALUNYA · DEMPEUS PER LA SALUT PÚBLICA I LA REVISTA CAFÈ AMB LLET EDITEN LA 'GUIA FÀCIL PER NO PAGAR L'EURO PER RECEP'TA'

El copagament farmacèutic d'Artur Mas topa amb una campanya d'insubmissió

Manu Simarro
redaccio@setmanaridirecta.info

Col·lectius en defensa de la salut pública, com la plataforma Dempeus per la Sanitat Pública o la revista Cafè amb Llet, han editat una *Guia fàcil per no pagar l'euro per recepta*, on expliquen com fer insubmissió a la nova taxa aprovada als pressupostos de la Generalitat -amb el vot favorable de CiU i l'abstenció del PP. Vigent des del 23 de juny d'enguany, el pagament d'un euro per recepta prescrita, conegut com a copagament farmacèutic, és una de les mesures que contempla la nova tongada de retallades d'Artur Mas -la tercera des que és president del Govern-, mitjançant les quals pensa sufragar 1.500 milions de déficit públic.

“Ens volen obligar a pagar una cosa que ja hem pagat. És un càstig als que menys tenen”

Contra el “repagament”

Diversos col·lectius contraris a les retallades al sistema públic de salut s'han mostrat rotundament contraris a la mesura. Des de Dempeus asseguren que “ens volen obligar a pagar una cosa que ja hem pagat” amb una mesura que “no és estalvi”, sinó “un càstig als que menys tenen”. Al darrera, afirmen, hi ha la intenció de “liquidar

Protesta a les portes de l'Hospital del Mar durant les mobilitzacions del 15-O

el dret a la sanitat pública”, mentre no es persegueixen casos de corrupció, com els recentment destapats, que afecten a alts càrrecs d'institucions com l'Institut Català de la Salut (ICS) o el Servei Català de la Salut (CatSalut)

Fins a 61 euros l'any

Totes les receptes prescrites per facultatius del CatSalut comporten, doncs, el pagament d'un euro addicional, que s'abona en el moment de la retirada del medicament a les farmàcies catalanes. L'import màxim que es pot arribar a pagar cada any és de 61 euros, moment a partir del qual no caldrà seguir pagant la taxa.

En el cas del 2012, l'import màxim serà de 36 euros, donat que la mesura s'ha començat a aplicar a mitjans d'any. Hi ha tres casos en què no s'ha de pagar la taxa. En primer lloc, per motius de renda (beneficiàries d'una pensió no contributiva, del programa de renda mínima d'inserció o de la prestació pel manteniment de les necessitats bàsiques, entre d'altres). Segon, quan el preu del medicament receptat és inferior a 1,67 euros. I tercer, en el cas del productes anomenats “dietoterapèutics” -preparats indicats en malalties metabòliques-, no considerats com a medicaments ni productes sanitaris.

Doble càstig

A la mesura de Mas, cal sumar-hi -en el cas de Catalunya- el copagament farmacèutic espanyol -en vigor des de l'1 de juliol-, aprovat pel “Reial decret llei 16/2012 de mesures urgents per a garantir la sostenibilitat del Sistema Nacional de Salut”. En aquest cas, l'aplicació es farà en funció de la renda i es pagarà entre el 30% i el 60% del preu dels medicaments, també amb algunes exempcions. No hauran de pagar la taxa les afectades per la síndrome tòxica o amb una discapacitat superior al 33%, aturades que no rebin el subsidi o beneficiades de tractaments deri-

ats d'accidents de treball. En el cas de les pensionistes, hi haurà topalls a partir dels quals no s'haurà de seguir pagant la taxa.

L'aplicació d'aquesta mesura ha estat complicada i, tot i que el sistema informàtic de les farmàcies registra les aportacions que han de fer els usuaris, la liquidació de l'import que haurà de pagar cadascú no es farà efectiva fins els mesos següents, quan acabi un període transitori d'aplicació de la mesura que ha endegat la Generalitat.

El paper ambigu del PP

L'aplicació de l'euro per recepta no només ha generat rebuig de la societat civil. Tots els partits de l'oposició -excepte el Partit Popular- s'han mostrat en contra de la mesura. El PP ha jugat un paper ambigu. Primer va permetre la seva aprovació abstenint-se a la votació dels pressupostos de la Generalitat. Després va anunciar que presentaria una llei al Parlament per derogar una mesura que, segons deien, comporta “una doble imposició”, i va dir que donaria suport a una declaració conjunta contrària al copagament. Només quatre hores després, Alicia Sánchez Camacho es desdedia i pactava amb Artur Mas un període de reflexió de tres mesos per veure com funciona la mesura.

+INFO:

www.cafeamblllet.com
<http://dempeusperlasalut.wordpress.com>

Com fer insubmissió a l'euro per recepta?

El manual per a “ser un insubmís farmacèutic” detalla acuradament el procediment que cal seguir per esdevenir-ne i conviden tothom a sumar-se perquè l'acció tingui força.

1. PREPARAR L'ACCIÓ

Cal dur a sobre la recepta, el Document Nacional d'Identitat (DNI), una fotocòpia i la targeta sanitària. La plataforma impulsora ha editat també una carta adreçada al farmacèutic que es pot descarregar a la seu blog (dempeusperlasalut.wordpress.com). En ella li diuen que “encarregar-li funcions de recaptador d'impostos (...) és absolutament impropedent” i afegeixen que “el personal de farmàcia ha de tenir funcions sanitàries per tal de poder ajudar els pacients amb els medicaments per tal de fer-ne un ús adequat”.

2. “NO VULL REPAGAR”

Tot seguit, cal adreçar-se a la persona que ens atengui i dir-li que no volem pagar la taxa. En aquest cas, ens donaran un formulari que el CatSalut ha facilitat a les farmàcies on es demana a l'usuària que emplen les dades que l'identifiquen, així com el CIP (el codi que surt a dalt del nom a la targeta sanitària). Un cop emplenat el formulari, cal agafar la còpia que correspon a l'usuària. Pot passar que la farmacèutica es negui a subministrar-nos el medicament prescrit perquè no volem pagar la taxa. En aquest cas, estaria incorrent en un delictes de denegació d'assistència.

3. QUINES CONSEQÜÈNCIES POT TENIR?

El CatSalut adverteix als formularis que el “no pagament de la taxa suposa l'incompliment d'una obligació tributària” i comportarà l'aplicació del Decret 277/1999, de 28 de setembre, i del Reial Decret 939/2005, de 29 de juliol. És a dir, que l'usuària passa a ser “deutora” de la Generalitat i es pot iniciar un procediment anomenat “de liquidació i recaptació de taxes i constrenyiment”. L'euro que no paguem pot convertir-se en 1,20, ja que la normativa preveu un recarrec del 20% en el cas que no es pagui la quantitat demanada en una taxa.

4. ALESHORES, VAL LA PENA?

Dempeus per la Sanitat Pública diu que està treballant amb gabinets de juristes per “al·legar i litigar contra aquestes injustes mesures”. Així mateix, diuen que “si som moltes, milers de persones, les que NO paguem, la tramitació burocràtica serà inviable”. Per tant, sembla que l'èxit de la mesura de desobediència depèn del seguiment que aquesta tingui.

, així està el pati

MARESME · ELS ACUSATS S'ENFRONTEN A DELICTES DE COACCIÓ I CONTRA LA INTEGRITAT MORAL

Judici per 10 anys d'assetjament immobiliari a un habitatge de Teià

Sara Montesinos
maresme@setmanaridirecta.info

Un nou cas d'assetjament immobiliari, aquest cop al Maresme, afecta una família de Teià des de fa deu anys. Bienvenido Hernández viu al número 10 del carrer Puigoriol del municipi maresmenc des del 1968. Hernández ha residit sempre a la finca amb la seva família tot exercint de pagès. La situació arrendatària indefinida de Bienvenido, però, ha desencadenat un malson que ha implicat tota la seva família.

L'any 2002, Carlos J.K, Daniel A.G i les seves respectives parelles van adquirir la finca en la seva totalitat. El baix cost de l'immoble va atraure les dues parelles que, actualment, també viuen a la finca. Tot i conèixer tant el valor arquitectònic de la mateixa, com la situació d'arrendament vitalici de Bienvenido, les compradores van iniciar, segons els Hernández, una dura ofensiva per intentar aconseguir que aquest abandonés la vivenda.

Les coaccions per part de J.K. i A.G. han consistit en tota una sèrie d'intimidacions que han buscat desgastar tant física com psicològicament Bienvenido i Joan i Pere, els seus fills. Aquest assetjament, recollit de forma detallada a l'acusació particular de Bienvenido, destaca per la gravetat i la conti-

nuitat pel que fa accions de coacció tals com denúncies falses per obres il·legals, bloquejos de portes i finestres de la finca o degradacions de l'espai amb escopinades, brossa o excrements d'animals. A més, en aquest mateix text es recullen també amenaces i vexacions verbals realitzades l'any 2004 després que els propietaris obtinguessin un pronunciament judicial que declarava que Bienvenido no tenia dret a fer ús de certes parts de la finca tals com el pati o el jardí. Aquest pronunciament a dia d'avui està pendent de la resolució d'un recurs.

Deu anys de coaccions, amenaces, vexacions i humiliacions

El document de l'acusació particular recull en una vintena de pàgines una cronologia de fets que podrien ser constitutius de tota una sèrie de faltes i delictes compilats des que J.K. i A.G. van adquirir l'immoble, que es derivarien de la postura de no voler respectar la clàusula contractual de la que gaudia Bienvenido des que va començar a residir a la finca. L'excepcionalitat del cas no resideix només en la particularitat pel que fa als acusats, que no formen part de cap immobiliària, sinó en què aquests s'enfronten a una doble acusació. El proper dia 13 de juliol se celebrarà a Mataró un judici on Carlos i Daniel hau-

Bienvenido Hernández ha residit sempre a la finca amb la seva família tot exercint de pagès

ran de defensar-se davant les imputacions, ja no només per coacció continuada, sinó també per delictes contra la integritat moral dels afectats. Segons Robert Saba-

ta, advocat de l'acusació, aquests deu anys de coaccions, amenaces, vexacions i humiliacions han tingut greus conseqüències tant per Bienvenido com per la seva fami-

lia, més enllà dels danys materials. És per això que l'acusació per delictes contra la integritat moral de les afectades pren especial rellevància.

BARCELONA · EL JUTGE AFIRMA QUE JOSEP RAMON BASSAS VA COACCIONAR DURANT 16 ANYS LA LLOGATERA

Un administrador és condemnat a tres anys de presó per assetjament immobiliari

Jesús Rodríguez
redaccio@setmanaridirecta.info

L'administrador de finques i propietari Josep Ramon Bassas Miquel ha estat condemnat a tres anys de presó i 18.000 euros d'indemnització per un delictes de coaccions derivat de l'assetjament immobiliari contra Rosa Talón, llogatera del número 81 del carrer Rogent, que ha patit tot tipus d'abusos durant més de 16 anys. Aquesta és la primera sentència amb una condemna tan alta per assetjament immobiliari (coaccions) a l'Estat espanyol. Aquest procés data de 2007, any en que es va formular una querrela contra Bassas. Inicialment, van denunciar el propietari per deixar sense aigua la llogatera, en deixar d'abonar diners al compte des d'on es pagava, sent-li pos-

teriorment repercutida a la renda. Després, amb la querrela, va ampliar aquella primera denúncia policial que havia fet ella sola -amb el suport del moviment okupa del barri-, exposant l'assetjament patit.

La llogatera va ampliar la primera denuncia, que havia fet ella sola, amb el suport del moviment okupa del barri

Les pressions contra Rosa Talón s'han concretat en diferents aspectes, com deixar que terceres persones penetressin i pernoctessin als pisos superiors abandonats,

la posterior col·locació d'una porta que li impedia accedir als ploms elèctrics, l'antena i els dipòsits d'aigua. Un aspecte molt rellevant, a banda del tall d'aigua que continua vigent a dia d'avui, és la degradació de la finca. Diferents informes de bombers i de perits judicials han demostrat que l'estat de la finca era "lamentable", amb protectors a la façana, baixants en mal estat, humitats, apuntalament i esquerdes. A més, tal i com recorda la seva advocada Laia Serra, la senyora Talón ha hagut de viure en condicions infrahumanes durant molts anys, amb una peregrinació constant per demanar ajuda: instàncies a l'Ajuntament, denúncies policials i al jutjat de guàrdia, burofaxos a la propietat, dues demandes civils exigint la reparació de la finca, expedients de consignació de la ren-

da, girs postals per pagar la renda, escrits al Síndic de Greuges, escrits a Aigües de Barcelona, etc.

Un llarg calvari a les institucions
El propietari va ser sancionat per l'Ajuntament en diferents ocasions per no complir les ordres de conservació dictades. Igualment, estant vigent el contracte d'arrendament, va instar l'enderroc de la finca, ocultant a l'Ajuntament la presència d'una arrendatària. Finalment, el 2008, el propietari, enfront de la darrera demanda per a que arreglés la vivenda va formular una contrademanda que va acabar guanyant, provocant la resolució (finalització) del contracte de l'arrendatària. Aquesta va aconseguir frenar el desnonament exposant que hi havia un procés penal obert.

BARCELONA · HABITATGE
Polèmica per les obres a una façana al Paral·lel

J.R.
redaccio@setmanaridirecta.info

Diversos veïns -llogaters- de l'edifici ubicat a l'avinguda del Paral·lel 192-194 fa mesos que no poden obrir les finestres. El fet que la finca faci cantonada ha ofert una oportunitat de negoci a la propietat, que ha instal·lat una gran lona amb publicitat sobre la bastida on s'hi fan obres de rehabilitació. Les afectades denuncien que, des del 6 de febrer, la seva vida és un calvari i, a més, el pressupost inicial de l'obra de 174.000 euros s'ha anat incrementant fins als 474.000. La remodelació, però, que a criteri dels arquitectes que han rebut l'encàrrec ha d'ampliar-se a l'enderroc i reconstrucció dels balcons, només l'executen tres obrers i, segons denuncien, no té permís d'obra, només la comunicació prèvia.

BARCELONA · ELS AGENTS NO PERMETEN ELS PAKISTANESOS SEURE VORA LA PLATJA ENCARA QUE NO ESTIGUIN VENENT RES

La Guàrdia Urbana intensifica la persecució als llauners de la Barceloneta

Valentina Lazzo
redaccio@setmanaridirecta.info

Rafique Malik va venir a Barcelona a treballar. Ven llaunes i *mojitos* als carrers de la ciutat, on és testimoni i objecte de l'increment de la persecució policial contra el col·lectiu pakistanès que desenvolupa aquesta activitat. La Guàrdia Urbana va decomissar unes 180.000 llaunes destinades a la venda ambulants, i va desmantellar alguns dels punts d'emmagatzematge i distribució, en un operatiu desplegat el 19, 20 i 21 de juny. Malik explica que la policia els pren els diners i el telèfon mòbil i no deixa que s'asseguin als bancs del Passeig Marítim. Fins i tot, relata, els porten a comissaria encara que no estiguin venent ni duguin llaunes a sobre. Afegeix que, un dia la

Un llauner explica que se'ls emporten a un carreró i allà els multen. A més de les begudes, els requisen els diners i el telèfon mòbil

policia el va retenir quan anava a comprar carn i va passar sis hores a una comissaria. Ja li han posat quatre multes. "Es tracta que vegin el problema que tenim. Si estem venent llaunes és perquè no tenim altra sortida, no volem posar-nos a robar", comenta la dona de Rafique. Es van conèixer a l'hospital, quan tots dos tenien tuberculosi i es van casar al cap de dos anys.

"Hem donat el currículum arreu" Rafique explica que moltes vegades se'ls emporten a un carreró. Allà els multen i, a més de les llaunes, els requisen els diners i el telèfon mòbil. "Entenem que és il·legal, que els xiringuitos paguen impostos, però hem donat el currículum a tot arreu i no hi ha res". La persecució va més enllà de l'horari de treball i, només pel fet de ser pakistanesos, de vegades se'ls han endut de la platja quan estaven banyant-se. Ens detallen que compren les cerveses al Caprabo, les refrigieren a pisos particulars, i després les revenen a la platja.

La Guàrdia Urbana s'instal·la fora del supermercat, espera que comprin les llaunes i després els treuen el que tenen. "L'any passat hi havia policia, però no tanta. Ara busquen com gossos".

Agents de la Guàrdia Urbana patrullen per la platja de la Barceloneta el 3 de juliol

La pressió policial sobre les persones 'sospitoses' és constant

Explica la parella que els pakistanesos vénen a Europa a guanyar diners per enviar a les seves famílies. Aquí viuen amb el mínim i, en general, en grups nombrosos en un mateix pis, mengen tots junts i cada dia un fa el menjar. La dona de Rafique va veure com agafaven una noia asiàtica del braç brusquement i se l'emportaven de la platja, mentre ella els hi recriminava que anessin amb compte perquè li feien mal. "Les escenes violentes existeixen, però depèn del policia", diu. Alguns companys de Rafique han rebut cops. S'ha generat una rutina: a certes hores, la platja

s'omple de policia de país i, en altres moments, deixen que ells venguin llaunes i, alhora, els lladres roben a turistes per, després, fer batudes policials contra tots plegats. Quan els pakistanesos estan venent a la platja és perquè no hi ha policia *secreta*, i això alerta (no de manera intencionada) als qui roben. Llavors apareix una altra vegada la policia.

Desnonament i PIRMI

La dona de Rafique cobra la PIRMI. Fa poc, van aturar el desnonament del seu pis amb la plataforma 500x20 de Nou Barris, de la qual

ella en forma part. Viu amb Rafique, el seu germà i la seva cunyada. La propietària del pis va deixar de pagar la hipoteca a Catalunya Caixa va voler fer-los fora del lloc, però van aconseguir aturar-ho i no saben quant temps els queda a l'habitatge. Denuncia que els desnonaments es realitzen sense previ avís.

"No volem viure de gratis, volem que ens posin un lloguer que poguem pagar, si més no perquè poguem menjar"

Ens explica que per aturar un desallotjament, en general, es posa un grup de gent a la porta del pis i no els deixen entrar, i es queden allà amb pancartes. Ara mateix és molt difícil trobar un pis que puguin pagar, explica la dona del pakistanès. Els demanen quatre mesos per avançat, una condició inaccessible per a la parella, i en moltes ocasions s'han d'endeutar. "No volem viure de gratis, volem que ens posin un lloguer que poguem pagar, si més no perquè poguem menjar". És pos-

sible que en poc temps, si les coses no van bé, aquestes quatre persones es quedin al carrer. "La Caixa, Catalunya Caixa i el BBVA tenen un munt de pisos buits", diu la dona apuntant als edificis a la plaça del mercat de la Barceloneta. "He arribat a viure amb tres famílies més en un mateix pis". Es queixa que l'assistent social els recomana anar a un alberg: "això no és vida", diu. Però creu que tampoc poden fer més del que fan, perquè elles també estan en una situació difícil.

Dels desallotjaments se n'encarreguen els antiavalots. "A les tres del matí van arribar, van rebotar la porta i els van treure a cops de peu. El fill era epilèptic, a la dona li va donar un atac de nervis i el pare va acabar a l'hospital per un cop fort", explica ella fent al·lusió a una família coneguda. "Véuen quan volen i no dóna temps ni a recollir les coses. O surts de bones o et treuen a cops de peu". Actualment, Rafique i la seva dona es troben en una situació de total incertesa. Ella pot perdre el cobrament del PIRMI i la situació dels llauners a Barcelona és cada vegada més complicada, amb un dia a dia cada cop més dur. Estan a l'espera de veure què passa amb el pis, i alhora pensant en alternatives per quan ja no tinguin cap possibilitat de sobreviure aquí.

VÍCTOR SERRI

, així està el pati

CATALUNYA · UNA EXHAUSTIVA INVESTIGACIÓ DESTAPA LES CONDICIONS EN QUE SÓN ENGREIXATS ELS ÀNECS

Igualdad Animal denuncia onze granges de foie gras pel maltractament dels animals

Xavi Miquel
redaccio@setmanaridirecta.info

L'entitat animalista Igualdad Animal va presentar, el 5 de juliol, un treball d'investigació, on explica amb detall tot el procés que acompanya la producció de foie gras a Catalunya. L'extensa investigació es basa en un intens treball de camp on es denuncien els processos que segueixen les onze granges dedicades a les diferents fases de la producció que hi ha a Catalunya i exposa els diversos mètodes que concorren en el maltractament animal i en irregularitats de caire legal. Entre les denúncies trobem la vulneració de la normativa europea en el diminut espai de les gàbies per tancar les aus, la falta del control en el procés de matança d'ànecs -on molts d'aquests arriben conscients al moment del degollament- o les condicions d'higiene i control sanitari greument defectuoses.

Pràctiques cruels

L'informe forma part d'un treball més extens que l'entitat ha realitzat arreu de l'Estat espanyol durant el darrer any i que s'anirà presentant en diferents parts durant els pròxims mesos. Pel que fa a Catalunya, la investigació s'ha dut a terme amb la visita a totes les granges i parlant amb les responsables de les empreses en un treball que compta amb abundants i colpidores proves a nivell audiovisual i fotogràfic i que es poden veure a la plana web que l'entitat ha creat especialment per la presentació. A més, la investigació s'ha ajudat de l'opinió d'expertes veterinàries que han certificat el patiment i el maltractament animal. Les conclusions a les que arriba l'informe parlen de l'existència d'animals amb clars indicis d'estress i depressió i amb greus problemes respiratoris, i de casos en que les pròpies treballadores de les granges catalanes tracten els animals. També s'ha documentat ànecs morts dins la seva gàbia individual i amb grans dificultats per moure's degut a la gran mida del seu fetge. També s'ha sabut de les declaracions de diverses productores que s'utilitzen antibiòtics per facilitar l'engreixament i reduir les morts durant l'encebat o que aquest procés per la seva agressivitat pot provocar la mort d'ànecs si s'estén per més dies. L'entitat ja ha presentat una denúncia contra totes les granges catalanes per incompliment de diverses lleis europees i ha iniciat una campanya pel tancament de totes les granges immerses en la indústria

del foie gras i per la retirada d'aquests productes per l'evident crueltat amb què es produeixen.

La producció de foie gras

L'obtenció del foie gras es fa mitjançant l'alimentació forçosa a través d'un tub que s'injecta per la boca de les aus i va directament a parar al fetge per engreixar-lo fins a una mida deu vegades superior a la natural de l'animal. El maltractament i la crueltat acompanyen tot el procés de producció. Des dels inicis, a les incubadores de França, els petits ànecs Mulard (la raça que s'utilitza a l'Estat espanyol) són sacrificats si són femelles, ja que no surten rendibles per a la producció. Després comença un llarg trajecte fins a les granges catalanes agrupats en gàbies petites on s'hi fiquen varies aus alhora. Fins que tenen quatre mesos de vida viuen en corral a l'aire lliure, s'al-

L'obtenció del foie gras es fa mitjançant l'alimentació forçosa a través d'un tub que s'injecta per la boca de les aus

menten de diferents cereals i tenen accés lliure al menjar i a l'aigua. Durant aquest període, però, també hi ha moments en els que s'incita a la voracitat de l'ànec per tal que el seu fetge comenci a engrandir-se. Un cop passats els quatre mesos, els ànecs són traslladats a les gàbies individuals on comença el procés d'alimentació forçosa mitjançant -principalment- blat de moro, un procés que dura entre 12 i 17 dies. Quan el fetge dels ànecs arriba a un volum entre els 500 i 600 grams de pes, aleshores són atordits mitjançant una descàrrega elèctrica per després ser degollats i sacrificats. Actualment, a Europa, només hi ha cinc estats que permeten la producció de foie gras: el francès, el búlgar, l'espanyol, l'hongarès i el belga (per ordre de producció). La resta d'estats europeus, més altres com Argentina, Turquia o l'estat de Califòrnia, als Estats Units, han prohibit la producció de foie gras mitjançant l'alimentació forçosa, amb l'argument que suposa un maltractament contra els animals.

Imatge de la granja Induanec, ubicada al municipi de Bescanó

Un ànec de la granja Josep Jofre, a la població d'El Far d'Empordà

> Catalunya: la segona comunitat productora de l'Estat

Catalunya és la segona comunitat autònoma de l'Estat espanyol on hi ha més producció de foie gras (superada àmpliament per Navarra). Anualment, se sacrifiquen més de 127.000 ànecs. A més, les onze granges utilitzen el mètode de la gàbia individual a diferència dels parcs que s'utilitzen a altres llocs com majoritàriament a Navarra. Les granges productores es troben

bàsicament ubicades a les comarques gironines i la principal empresa catalana és Coll Verd, especialitzada en el foie gras, però dedicada a la majoria de productes derivats de l'ànec. És la segona empresa més gran a nivell estatal i el seu director general, Jordi Terol, és també president de l'associació que agrupa els productors de foie gras a nivell estatal. Entre la vintena d'accionistes que for-

men part de l'antiga cooperativa, hi podem trobar varies empreses dedicades a les inversions com Simon Riera d'Inversions o Inversions Pilsia. També té com un dels màxims accionistes a Enric Escassí, que durant els anys 90 va tenir varies empreses, acusades de ser afavorides per la Generalitat, de la mà d'un dels seus socis, el conseller d'Economia de l'època Macià Alavedra.

IGUALDAD ANIMAL

IGUALDAD ANIMAL

MIRALLS

Martha Ackelsberg

“El problema dels rols continua existint”

pàg. 4 i 5

TRANSFORMACIONS

Més enllà del viatge

pàg. 6 i 7

DIRECTA 281

11 de juliol de 2012

IL·LUSTRACIÓ:
Contra

La cursa de fons del programa liberal

El dèficit acumulat per l'Estat espanyol els primers cinc mesos de l'any s'acosta al topall del 3,5% compromès amb Brussel·les. El govern del PP, lluny de plantejar-se el model fiscal, aprofundeix en les reformes liberals en un context marcat per les exigències de la UE pel rescat de la banca espanyola. Aquesta setmana és clau per al futur econòmic de l'Estat: per mitjà de trobades, reunions i compareixences, l'executiu de Rajoy acabarà de dibuixar les noves mesures per contenir el dèficit. Tot apunta que aflorarà una Europa nova, amb més competències, que arrabassarà més sobirania als territoris.

Hernan Córdoba-Mendiola
La Ciutat Invisible
afons@setmanaridirecta.info

Les dades relatives al dèficit espanyol acumulat fins al maig de 2012, aparegudes fa dues setmanes enmig del soroll de la negociació del rescat d'una part del sistema financer espanyol, mostren que, en aquests primers cinc mesos de l'any, la diferència entre els ingressos i les despeses és d'un 3,41%, gairebé el 3,5%, la xifra fixada per Brussel·les com a topall per tot el 2012.

Aquestes dades, que va fer públiques la secretària d'Estat de Pressupostos, Marta Fernández Currás, palesen que l'administració de l'Estat ha gastat 36.364 milions d'euros més dels que disposava. El govern del PP argumenta, però, que són dades viciades per les transferències pendents d'anys anteriors a les comunitats autònomes —el dèficit de les quals no està inclòs en els càlculs de l'administració de l'Estat— i també per una dotació extraordinària al fons de la Seguretat Social i insisteix que les dades milloraran el segon semestre de l'any per assolir els compromisos adquirits amb Brussel·les. Unes paraules que el propi ministre d'Economia, Luís de Guindos, es va encarregar de desmentir extraoficialment ara fa dos caps de setmana als cursos d'estiu de la FAES, organització presidida per José Maria Aznar, quan assegurava que les previsions per al segon trimestre encara són de recessió econòmica. Aquest fet implica que els ingressos provinents d'impostos com l'IVA o el de societats podrien disminuir, fet que eixamplaria —encara més— el dèficit de l'Estat.

Les exigències de Brussel·les en el full de ruta del govern

El discurs del president del govern espanyol, Mariano Rajoy, a la Junta Nacional del PP que va tenir lloc el 2 de juliol a Sevilla confirma que el camí que seguirà l'executiu per fer front a

aquest volum del dèficit i a les pessimistes previsions de tancament de l'any 2012 es basarà en noves retallades de la despesa en tots els àmbits de l'administració. Retallades que ja s'han fet notar en els camps de la salut, l'educació, la cooperació, els serveis socials o la cultura i que no veuran revertida la tendència en un futur proper. El paquet que ha anunciat Rajoy, tot i que sense especificar-ne les mesures concretes, sembla que recull les exigències que han posat sobre la taula el Fons Monetari Internacional (FMI) i l'Eurogrup en el marc de les negociacions per al rescat bancari espanyol.

—
“Seguint el full de ruta proposat per la CEOE i el Círculo de Empresarios per aquesta legislatura, es prepara una nova ofensiva que afectarà les prestacions d'atur”
—

Una de les mesures que haurà d'adoptar el govern —tot i que s'afanya a posposar-la— és l'increment de l'IVA. Això implicarà, en primera instància, la revisió del tipus super reduït del 4% que s'aplica a productes de primera necessitat, que es podria enfil·lar fins al 8 o el 9%, mentre que el tipus reduït del 8% podria augmentar fins al 18%. En segona instància, el tipus actual del 18% augmentarà, previsiblement, fins al 20 o el 21%, seguint la línia de la majoria de països europeus. Això implicarà gravar encara més el consum, ja que les venedores repercutiran aquest increment en les consumidores. Altres mesures que es preveuen són l'aplicació d'una nova taxa sobre els carburants, una nova baixada dels salaris del funcionari públic del 5% de mitjana (recomanada per l'FMI en el marc de

El president de l'Eurogrup, Jean-Claude Juncker, fa broma amb el ministre De Guindos abans de fondre's en una abraçada amistosa

les negociacions sobre el rescat) i l'eliminació de la deducció per la compra d'habitatges, que Europa reclama des de fa anys perquè no es vulneri la competència entre els països de la UE.

Atac contra la prestació d'atur i el sistema públic de pensions

L'altra de les mesures que s'estan coent als despatxos de Gènova és un nou assalt del mercat de treball. Seguint el full de ruta proposat per la CEOE i el Círculo de Empresarios per aquesta legislatura, es prepara una nova ofensiva que afectarà les prestacions d'atur, una de les fonts de despesa social que el govern diu que ja no pot assumir. Després de la reforma laboral, que havia de facilitar la contractació –paradoxalment, mitjançant la implementació de facilitats en l'acomiadament–, ara es planteja la reducció de la prestació per desocupació, tant en la durada com en el volum. El pas següent, com es desprèn dels fulls de ruta de les organitzacions empresarials espanyoles, és convertir les ETT en agències de col·locació de l'INEM, cosa que condicionarà la percepció de la prestació d'atur a l'acceptació d'ofertes de treball provinents d'aquestes agències.

Una de les altres despeses que es troben al punt de mira del govern és el sistema públic de pensions. Amb l'argument que el pagament puntual d'aquestes pensions força el govern a re-

córrer al deute públic, el PP plantejarà noves mesures restrictives de l'accés a les pensions i, previsiblement, aplicarà una nova congelació o, fins i tot, en retallarà el volum. Aquestes mesures, així com l'avançament de l'entrada en vigor de la jubilació als 67 anys, sembla que es posposaran fins a principis de 2013.

Velles receptes que mantenen la impunitat de les fortunes

Es constata que el PP aposta únicament per la via de la retallada de la despesa pública i no pas per la intervenció sobre els ingressos. Mesures com una nova pujada de l'IRPF o l'increment dels esforços contra el frau fiscal, que el 2011 va arribar a xifres de 82.000 milions d'euros, més del doble de les retallades que s'exigeixen al govern espanyol per al 2012, queden relegades als calaixos. L'actuació sobre els ingressos, en canvi, passa per la reforma –ja iniciada– del sistema de cobertura sanitària del país, la més gran de les darreres dècades. Cal afegir-hi les retallades de les comunitats que tenen les competències en salut transferides i a les quals, sense tenir un sistema informàtic eficient, l'Estat ha imposat el copagament dels medicaments amb recepta. Els percentatges i topalls proposats en primera instància podran ser modificats en funció de les necessitats econòmiques del govern i podran deixar fora de la cobertura sanitària digna

nombrosos col·lectius. És el mateix procediment d'urgència que s'ha emprat per aprovar l'increment de les taxes universitàries o de l'administració de justícia.

S'assumeix, doncs, que l'increment de l'IVA en un context de descens del consum tindrà repercussions minses o negatives i que les mesures estrella del govern sobre els ingressos, la fallida reforma laboral o l'amnistia fiscal, han tingut uns resultats pobres. Així ho corrobora el fet que, fins avui, només 115 persones s'hagin acollit a l'amnistia fiscal. Davant d'aquestes dades i en comptes d'anunciar amenaces més dures contra el frau, Hisenda ha decidit afavorir –encara més– les condicions perquè els capitals no declarats tornin al territori espanyol. Així, el govern ha anunciat que només es tributarà el 10% dels interessos provinents dels capitals dipositats en paradisos fiscals o en els més de 111 milions de bitllets de 500 euros que circulen a l'Estat, set vegades més dels que hi havia el 2002. Segons el primer redactat de l'amnistia, s'havia de tributar el 10% dels capitals i dels interessos. El govern popular també assumeix que, malgrat les dades que indiquen un descens de l'atur per les feines estacionals vinculades al turisme, durant la tardor, tornarà a créixer el nombre de persones aturades i s'arribarà a màxims històrics. La reforma laboral ha resultat el marc òptim per fer ERO i acomiadaments, tal com indiquen els informes del Departament d'Empresa i Ocupació i dels jutjats laborals.

El rescat de la banca, una hipoteca sobre la hipoteca

El 1993, l'economista John Williamson, un dels ideòlegs de les polítiques del Banc Mundial (BM) i de l'FMI, en el marc d'una conferència sobre les condicions en les quals els estats podien donar entrada lliure als mercats en les seves economies, reflexionava sobre la provocació deliberada de les crisis per eliminar els obstacles de caràcter polític amb què pot topar el que anomenava "la reforma" i es preguntava si "és possible concebre una pseudocrisi que pugui generar el mateix efecte positiu, però sense el cost d'una crisi real", fent referència a les guerres o als desastres naturals, per exemple.

La crisi, primer, del sector immobiliari, després, de l'accés al crèdit i, finalment, el cercle viciós establert entre el deute privat i el deute públic han actuat com a pseudocrisi, amb paraules de l'economista nord-americà. Una crisi –no hem d'oblidar-ho– que no ha

passat, sinó que ha estat cuinada i dissenyada als despatxos propers a la borsa de Londres i de Wall Street. El propi Williamson deia que la tasca de l'FMI no és preguntar-se quins són els motius de les crisis, sinó estudiar com es poden aprofitar com a element d'influència als països.

Una mirada àmplia sobre el procés de retallades i reformes, iniciades pel govern Zapatero i accelerades amb l'arribada del PP, ens fa pensar en els escenaris afectats pel que Naomi Klein anomena la *Doctrina del xoc*. Però, als països de la perifèria d'Europa, que han estat una font ingent d'ingressos per als països del nord d'Europa durant el període 2002-2008, no s'ha produït un xoc pròpiament, sinó un procés més sostingut. Les receptes neoliberalistes, que passen per la precarització del treball, l'aprimament de l'Estat i dels seus serveis o la privatització de sectors sencers d'aquests serveis, han estat del tot aplicades al nostre país i són els passos previs que han requerit les institucions mundials com a condició per rescatar els països sotmesos a crisis. Primer, Portugal i Irlanda, després, Grècia i, finalment, Itàlia i l'Estat espanyol.

–
“Una mirada àmplia sobre el procés de retallades i reformes ens fa pensar en els escenaris afectats pel que Naomi Klein anomena ‘Doctrina del xoc’”
 –

El rescat del sistema bancari espanyol, finalment desencallat el 28 i 29 de juny, es basa en l'aprovació de la creació de la figura de la supervisora bancària única europea, que decidirà les condicions del rescat tant per a l'entitat perceptora com per al país del qual forma part l'entitat. Aquesta persona supervisora serà nomenada durant el primer semestre de 2013, de manera que les entitats espanyoles en situació de fallida, en primera instància, hauran de demanar els diners al Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB), garantit i avalat per l'Estat. Les informacions apunten que la UE donarà un primer préstec (per la via de l'EFSF, el nom del fons de rescat temporal) al govern per recapitalitzar els bancs fins que la supervisora estigui a punt. Una vegada constituïda i amb poders, ella convertirà

11%

ha estat l'increment de la despesa acumulada aquests primers sis mesos d'any respecte al mateix període de 2011, segons les dades presentades per la secretària d'Estat de Pressupostos, Marta Fernández Currás. Mentrestant, els ingressos han caigut un 4,2%, principalment per la davallada del 10% en els ingressos per IVA (indicador del consum).

0,8%

és l'augment que ha suposat la reforma de l'IRPF, però cal destacar els 2.500 milions d'augment provinents de les pujades en les taxes i en els preus dels serveis públics, així com els 1.000 milions provinents de la venda de patrimoni.

11.500

La suma dels ingressos de taxes i preus de serveis públics + venda de patrimoni equival a la quantitat de més que ha hagut de pagar l'Estat en concepte d'interessos sobre el seu deute respecte al 2011 i que ja s'enfila als 11.500 milions d'euros aquest 2012.

36.000

Els interessos es continuaran enfilant perquè els 36.000 milions de déficit han hagut de ser finançats durant uns mesos en què els interessos que ha hagut d'oferir l'Estat per col·locar el deute s'han disparat, per la qual cosa l'Estat haurà de retornar les lletres a tres i sis mesos que ha subhastat durant l'any.

aquest primer préstec en una recapitalització directa per la via del fons de rescat permanent, l'ESM, que ja s'haurà constituït i que passarà a ser l'accionista majoritari de les entitats que hagin sol·licitat els ajuts. En aquest moment, els bancs podran tornar el préstec al govern i, suposadament, es trencarà el cercle entre el deute públic espanyol i el deute bancari privat, ja que serà la UE, i no l'Estat espanyol, qui haurà de garantir i assumir les pèrdues de les entitats.

Però si l'Estat espanyol no compleix els mandats de Brussel·les, que es recolliran al Memoràndum de l'operació, aquesta injecció de diners podria ser bloquejada. Com que l'Estat ja haurà avançat els diners per la via del FROB, no tindrà més remei que acomplir totes les condicions si no vol patir directament la fallida. Les xifres del 3,5% de dèficit, o fins i tot la del 8 o el 9%, encara quedarien curtes. En un escenari en què l'Estat no trobaria compradors per al seu deute, la suspensió de pagaments per part de l'Estat es produiria en qüestió de setmanes.

Però, res d'això no és segur encara. L'Estat espanyol necessita que aquest fons europeu de rescat actuï amb efectes retroactius i capitalitzi les entitats ja nacionalitzades (Catalunya Caixa, Bankia, Caixa Nova Galícia i Banc de València); i aquest extrem encara no s'ha acordat a les reunions de l'Eurogrup. Els anuncis de bloqueig per part d'Holanda o de Finlàndia segueixen,

precisament, aquesta línia: s'oposen al fet que els fons es destinin a entitats en fallida en comptes de reforçar les entitats existents.

El fet que el rescat finalment es dugui a terme deixarà l'economia espanyola menys exposada a la pressió dels mercats sobre el seu deute, però les reformes iniciades, així com les renúncies a què haurà de fer front la població, no tindran marxa enrere. No només això, sinó que la població, per mitjà dels seus impostos i en unes condicions cada vegada més precàries, haurà de fer front al retorn de tot el deute acumulat aquests anys, a més del nou préstec.

Vers els Estats Units d'Europa?

Amb la creació d'aquesta supervisorà bancària única per part de la UE, segons afirma tota la premsa europea, avançem cap a un nou estadi de la integració europea. Malgrat les diferències de criteri entre les dues principals potències nacionals, Alemanya i França, que no es posen d'acord en els passos d'aquesta integració, tot apunta que es produirà un procés d'unió fiscal, bancària i política. Diversos mitjans es fan ressò de la possibilitat de creació, durant el 2013 i 2014, d'una nova instància de decisió centralitzada a escala europea que podrà dirimir sobre les polítiques fiscals, financeres i pressupostàries dels països pertanyents a la Unió. Aquest procés comportaria una renúncia de la sobirania a tots els nivells inferiors de

Protestes contra el rescat bancari durant el primer aniversari del 15-M - Robert Bonet

l'administració a favor d'aquest govern supraestatal.

En aquest procés de *reconstitució*, sembla que les dretes liberals i les esquerres institucionals coincideixen. Les primeres l'entenen com un pas necessari per treure Europa de la crisi del deute i recuperar les condicions d'estabilitat i de garanties que permetin assolir quotes de creixement econòmic, que avui se situen molt per sota de les seves perspectives. Les esquerres, al seu torn, volen veure en aquest "Més Europa" el procés que ha de possibilitar refundar la UE amb criteris de sostenibilitat, igualtat, solidaritat i justícia social.

“El rescat deixarà l'economia espanyola menys exposada a la pressió dels mercats, però les reformes iniciades i les renúncies a què haurà de fer front la població no tindran marxa enrere”

És possible que uns i altres quedin defraudats en aquest procés. Una fugida cap endavant i cap amunt en la creació d'estructures econòmiques i financeres més grans, amb un volum més gran de capitals i de sobirania en la presa de decisions, pot acabar sent un nou objectiu per als mercats financers que ara ataquen les economies perifèriques. En aquest punt, una Eu-

ropa integrada i vertical seria encara més gran i llaminera per als agents especuladors i això comportaria un cicle de recessió amb conseqüències encara més devastadores. Per altra banda, en un procés que ha començat a cop de prima de risc i d'agències de qualificació, amb mesures draconianes ordenades per una troica –ja assumida– contra les economies locals, regionals o estatals, no sembla que sigui un punt de partida òptim per un procés de construcció de justícia social.

El que és segur és que la poca i pobre democràcia que ens queda s'evaeix cada dia més. La possibilitat de treballar per una economia a escala més local, participativa i amb un control exhaustiu sobre el capital financer, que bloquejaria els efectes de bola de neu que travessem, sembla impossible quan els nuclis de decisió fiscal, pressupostària i, finalment, política experimenten una fugida cap a espais cada cop més allunyats i elevats. Potser arribarà un miratge econòmic que ens condueixi cap a una nova dècada de bonança, però la propera crisi, que afectarà el conjunt d'Europa, serà –ben segur– encara més greu que l'actual.

Com deia Jesús Eguiguren, reflexionant sobre el País Basc, podem pensar en escenaris de reorganització territorial que podrien desembocar fins i tot en les set províncies unificades. Mentrestant, però, aquestes noves entitats, com les velles nacions, hauran perdut tota la capacitat de decidir per si mateixes.

Martha Ackelsberg: “El problema dels rols continua existint”

Martha Ackelsberg (Nova York, 1946) és professora de ciències polítiques a l'Smith College de Northampton (Massachusetts). El seu interès per les relacions de gènere va cristal·litzar en un llibre que recull el testimoni del grup de dones Mujeres Libres, que durant la Guerra Civil es va autoorganitzar per defensar els seus drets i jugar un paper actiu dins del moviment llibertari. El mes de juny d'enguany va visitar Barcelona per participar en una sèrie d'actes d'homenatge a un col·lectiu pioner pel que fa a l'amplitud i radicalitat de les seves propostes.

Carles Masia
entrevista@setmanaridirecta.info

Quines són les aportacions més destacables del col·lectiu Mujeres Libres que ha incorporat la lluita feminista avui, tant en l'aspecte teòric com en el pràctic?

L'aportació més important va ser contextualitzar les desigualtats entre homes i dones dins del moviment anarcosindicalista de l'època, que lluitava contra les jerarquies en general: de gènere, de classe, la religió... Molts moviments feministes d'aquell moment –i també els actuals– no plantejaven quina era la situació de la dona dins del sistema interrelacionat de jerarquies, però Mujeres Libres ho tenia molt clar, tant en l'àmbit teòric com en el pràctic.

Llavors, podem dir que aquell col·lectiu de dones es va avançar al seu temps?

Sí, perquè en aquella època de revolució social els moviments feministes van considerar que la participació de la dona en el món del treball era una necessitat provocada per la guerra, però que això no havia de ser sempre així. En canvi, per a Mujeres Libres, era imprescindible que la dona participés plenament en tots els àmbits de la societat. En aquest context, la preparació de la dona per al món del treball era una part molt important de la seva tasca. De fet, l'educació era el centre de les activitats del col·lectiu, creien

que la ignorància incapacitava l'individu. Per això, el primer que calia fer era combatre l'analfabetisme perquè les persones poguessin comprendre què passa al món. Això encara es veu molt clar avui dia, com a mínim als EUA, on hi ha taxes d'analfabetisme funcional molt altes i molta gent es desentén dels últims esdeveniments polítics i socials.

–
“Tot i que el moviment llibertari està compromès amb la lluita per la igualtat de gènere, som el producte d'una societat patriarcal i aquests valors estan molt interioritzats”
–

Quin paper van jugar les publicacions i els grups de suport mutu i estudi en aquell moment d'efervescència cultural?

La revista *Mujeres Libres* es va difondre arreu del país que va quedar sota control republicà. També van fer programes de ràdio, excursions al camp, van participar en conferències i

stint”

congressos i van escriure articles per a la premsa anarquista per difondre les seves idees entre les dones, però també entre els homes. La societat no es podia canviar únicament mitjançant les dones, calia la participació de tothom. Els homes havien d'entendre que aquest tipus de canvi era necessari i això, elles, també ho tenien molt clar.

Una figura mítica com Durruti, però també molts altres dirigents anarquistes, defensaven que les dones no havien d'anar a lluitar al front. Com vivien aquest debat les dones del col·lectiu Mujeres Libres que vas poder conèixer i entrevistar personalment?

Algunes eren molt fortes, volien participar i anar al front, tot i que la majoria no ho van fer i es van quedar a Barcelona o a Madrid. Durant els primers dies de la revolució, aquestes dones van estar lluitant a les barricades i també van proveir els combatents. Les poques que van anar al front es van trobar amb situacions difícils, ja que molts soldats les prenien per prostitutes. Mujeres Libres volia ajudar els milicians i les milicianes i la majoria van portar a terme la seva tasca a la rereguarda: es tractava de mantenir les fàbriques, els hospitals, les escoles –en definitiva, la vida de la gent durant la guerra– i, al mateix temps, promoure la revolució social.

“A diferència de la revolució soviètica, aquí, la revolució va créixer des de baix, fruit de 70 anys de preparació mitjançant sindicats, ateneus llibertaris, l'escola racionalista...”

Un altre tema de debat important de la revolució de 1936 és que no feia falta lluitar pels drets de les dones, ja que, si triomfava la revolució, sorgiria una nova societat i ja no caldria preocupar-se per la discriminació de gènere. Què en pensaven aquelles dones?

Hi estaven totalment en desacord per diverses raons. Per començar, hi ha un concepte sorgit de la teoria de l'acció directa –que formava una part molt important del moviment anarcosindicalista– que diu que una revolució ha de créixer des de baix i mitjançant les activitats de les mateixes persones. Cal tenir en compte que, en aquells anys, les dones estaven força sotmeses i, per poder capacitar-les, era necessari mobilitzar-les des del primer moment. Si no, el dia després de la revolució, ningú no estaria preparat. La nova societat no era un regal que cauria del cel, sinó que s'havia d'anar alimentant i cuidant.

I tu, personalment, què en penses?

Les revolucions i els moviments socials tendeixen a dir que l'endemà de la revolució tot estarà solucionat, però això no és així. La revolució s'ha de viure per poder crear les condicions d'una nova societat. S'ha de lluitar, però, alhora, també s'ha d'anar canviant la manera de viure. Si no, la gent no entén per què lluita.

Fins a quin punt les organitzacions llibertàries actuals continuen reproduint, a la pràctica, els patrons de dominació patriarcal clàssics?

No estic molt al dia d'aquests temes, però, pel que he sentit els últims dies, el problema dels rols continua existint. Els homes segueixen dominant els sindicats, les dones no tenen gaires llocs de responsabilitat i, a vegades, no se les pren seriosament. Aquest va ser el problema que va tenir

Mujeres Libres i molts dels moviments feministes que han vingut més tard. Tot i que el moviment llibertari d'aquella època i l'actual està compromès amb la lluita per la igualtat de gènere, tots som el producte d'una societat patriarcal i aquests valors estan molt interioritzats. Hem d'estar molt atentes per treure'ls cap a fora.

La Guerra Civil és un període històric que sovint ha fascinat la historiografia i la literatura del món anglosaxó. Per què?

La Guerra Civil no va ser només una guerra, hi havia una revolució social... i no hi va haver gaires experiències revolucionàries d'aquest tipus protagonitzades pel poble. A diferència de la revolució soviètica, aquí, la revolució va créixer des de baix, fruit de 70 anys de preparació mitjançant sindicats, ateneus llibertaris, l'escola racionalista... La gent d'aquí estava preparada per fer una revolució, que al final es va produir: es van col·lectivitzar les fàbriques i les terres agrícoles i, fins i tot, molts ajuntaments. Llavors, el que es va aconseguir –encara que només fos durant uns mesos– va ser anar molt més enllà del que s'havia fet en altres llocs. Una de les dones de Mujeres Libres que vaig entrevistar em va dir que aquests anys que va viure de revolució van ser els més importants de la seva vida. I quan parlo amb aquestes persones, la seva experiència increïble m'entra al cor. Sents una part molt petita del que elles van poder experimentar,

era una mena de somni. Va passar el mateix amb els brigadistes internacionals: potser no van viure tota la revolució, però segur que van experimentar una cosa fora del normal, ja que no estem parlant d'un exèrcit regular com els altres.

I a tu, què et va impulsar a investigar aquest moment de la història i, concretament, l'experiència del col·lectiu Mujeres Libres?

Estava interessada en la literatura i la història d'Espanya, suposo que perquè, a l'escola primària, vaig començar a estudiar castellà. A la universitat, em va captivar la història de l'anarquisme agrari andalús, potser perquè sóc una revolucionària de cor i aquest tipus d'experiències fan créixer les possibilitats que la gent porti a terme una acció comuna. Més tard, vaig descobrir la teoria anarquista i vaig poder ajuntar-la amb la dimensió pràctica. Inicialment, em vaig interessar molt per les col·lectivitzacions i com la revolució social va canviar les relacions entre les persones i, específicament, les relacions entre dones i homes. Al final de la dècada de 1970, vaig venir aquí per entrevistar-me amb homes que havien participat de les col·lectivitzacions, però ningú no volia parlar d'aquestes relacions ni de les activitats de les dones, era com si no haguessin existit. Primer em vaig desanimar una mica, però, després, vaig conèixer algunes persones que em van posar en contacte amb dones del col·lectiu Mujeres Libres, que després vaig entrevistar per al llibre.

FOTOGRAFIES:
Luís Tato

Dones lliures a contracorrent

Soledad Estorach, Conchita Liaño, Teresa Claramunt, Amparo Poch, Mercedes Comaposada... Són els noms d'algunes de les dones que van formar part de Mujeres Libres, que a partir de 1936 es va organitzar per promoure l'emancipació de la dona i preparar-la per als nous horitzons que obria la revolució social, de la qual participaven activament. Van editar una revista amb el mateix nom i van dur a terme activitats molt importants de formació, com ara les que desenvolupaven al Casal de la Dona Treballadora a Barcelona. També s'encarregaven d'organitzar una mena d'escoles bressol volants per tenir cura de la mainada de les afiliades, que, d'aquesta manera, tenien temps per estudiar i participar políticament. Per

tot plegat, van tenir una funció molt important a l'hora de bastir un moviment de dones d'arrel llibertària i obrera: no es definien com a feministes, ja que en aquells moments el concepte s'associava a la lluita dels sectors més benestants de la societat per obtenir alguns reconeixements, com ara el dret de vot o ascendir professionalment. Les seves activitats, però, no sempre van ser ben vistes pels companys llibertaris –ni tampoc per part de moltes companyes–, que no veien la necessitat de crear una organització separada perquè creien que podia restar força al moviment anarquista i desviar l'atenció. Moltes d'aquestes dones estaven afiliades a la CNT o a les joventuts llibertàries, però Mujeres Libres –que va arribar a

comptar amb 20.000 adherides– no va ser acceptat com a grup integrant formal del Consell General del Moviment Llibertari amb la resta d'organitzacions, tot i que, finalment, en un dels congressos, va tenir torn de paraula perquè li va cedir un dels afiliats a la CNT. Tot això apareix documentat a *Mujeres Libres. El anarquismo y la lucha por la emancipación de las mujeres* (Virus, 1999), un llibre que Ackelsberg va publicar en anglès a principis dels 90. Ackelsberg va recordar el llegat del col·lectiu en unes jornades d'homenatge organitzades a Barcelona el 28 i 29 de juny per la CGT, en què també es va poder veure el documental *Indomables. Una historia de mujeres libres* (Zerikusia, 2011).

Més enllà del viatge

El turisme s'ha considerat sempre un motor dinamitzador del desenvolupament econòmic, per la capacitat de generar ocupació, impulsar activitats productives, posar en valor la cultura autòctona i defensar la natura. La realitat, però, és que moltes de les ofertes fomenten un turisme de masses que transforma la cul-

tura en una mercaderia, no respecta els ecosistemes i no ofereix unes condicions laborals dignes a les persones que hi treballen. Davant d'aquesta situació, els últims anys han sorgit propostes com el projecte Coneix Món (www.coneixmon.org) que ofereix recursos per viatjar arreu del món de manera responsable.

Oriol Agulló

quadernsdillacrua@setmanaridirecta.info

Barris barcelonins com la Barceloneta o el Raval s'han transformat completament sense comptar amb l'opinió de les veïnes, moltes dels quals s'han vist expulsades de casa per les condicions econòmiques o, fins i tot, mitjançant expropiacions o pressions. Barcelona està totalment bolcada al turisme. La febre va néixer durant els anys 70 i 80, després que bona part de la indústria es traslladés al cinturó metropolità i la ciutat centrés les activitats econòmiques en el sector serveis. Els anys següents, així com els Jocs Olímpics de 1992, van empènyer la capital catalana al major creixement de l'activitat turística d'Europa: l'any 1990, només un 23% de les turistes que visitaven Barcelona hi anaven de vacances, al costat del 70% que hi anaven a fer negocis; l'any 2000, en canvi, un 60% de les turistes es desplaçaven a la ciutat per oci i el 39% hi anaven a fer negocis, això sense oblidar que la ciutat és la cinquena del món en l'organització de congressos. La gestió de l'anomenada *marca Barcelona* va dur l'ajuntament a

finançar la Barcelona Plató Film Commission, una comissió que facilita la incorporació de la imatge de Barcelona en diversos suports audiovisuals de manera gratuïta.

—
L'any 1888, amb la celebració de l'Exposició Universal, Barcelona començà a desenvolupar la seva infraestructura turística
—

Molt abans d'aquest boom turístic, l'any 1888, amb la celebració de l'Exposició Universal, Barcelona comença a desenvolupar una infraestructura per a visitants d'altres països: es construeixen hotels i restaurants i es reparteixen guies d'acollida a la ciutat. 20 anys més tard, el 1908, és la seu de la primera entitat de foment del turisme de tot l'Estat espanyol, la Sociedad de Atracción de Forasteros, inspirada en l'exemple dels Sindicats d'Iniciatives Estrangeres, òrgans de propaganda sectorial a diferents països europeus.

El turisme responsable respecta els llocs de treball, les persones autòctones i les comunitats de destí

L'objectiu de la Sociedad de Atracción de Forasteros era projectar Barcelona, i per extensió tota Catalunya, dins dels incipients circuits europeus de turisme.

Estudiar l'evolució i l'impacte del turisme de la capital catalana és l'objectiu de la recerca "A voltes, pels itineraris turístics de Barcelona", un dels projectes encapçalats per l'Observatori de la Vida Quotidiana (OVQ). Aquesta organització està formada per antropòlogues, historiadores, professionals de l'audiovisual, experts en disseny gràfic i artistes, que treballen de manera assembleària en la recerca i la creació de continguts sobre les dinàmiques de la vida social contemporània. Un altre dels projectes vinculats al col·lectiu és l'espai virtual Turiscòpia, dedicat a l'estudi del fenomen turístic.

Un model de turisme insostenible

Avui, a molts llocs del planeta, i en particular al nostre país, el turisme és un dels principals generadors d'activitat econòmica. El sector aporta 13.470 milions d'euros a Catalunya, l'equivalent a l'11% del producte interior brut del país. Ara bé, aquest important des-

envolupament turístic ha significat també la transformació de paisatges naturals i pobles i, en molts casos, la pèrdua de valors naturals, culturals i paisatgístics, així com l'erosió de la identitat de la població resident. Així mateix, cal veure com les condicions laborals que ofereix el turisme són inferiors a les d'altres sectors. A la Unió Europea, per exemple, els sous del sector turístic són un 20% inferiors a la mitjana dels salaris. Per altra banda, cada vegada és més barat viatjar i es fan més desplaçaments al llarg de la vida, tot i que aquests viatges tenen un gran impacte sobre l'entorn. De fet, un 20% de la població mundial utilitza el 60% de l'energia que gastem en transport, de manera que una hora de vol genera més emissions de CO2 per passatgera que les que genera un habitant de Bangla Desh en tot un any.

Hi ha webs on podem prendre consciència de la despesa energètica associada als nostres desplaçaments, com ara Choose Climate o Turismo-sostenible.

Tot i que prenguem en consideració el cost ambiental del nostre transport, hem de ser conscients que els

desplaçaments d'habitants dels països del Nord cap al Sud generen molts més diners en els països d'origen que en els de destinació. Segons estimacions del Banc Mundial, el 55% dels beneficis del turisme retornen als països del Nord mentre que les elits locals del Sud s'enduen el 45% restant. Així mateix, moltes empreses turístiques, com Sol Meliá, tenen seus a paradisos fiscals. Finalment, cal assenyalar un

ges, l'extensió innecessària de les zones urbanitzades i un augment del preu dels habitatges.

La responsabilitat de viatjar

Per respondre al model de turisme de masses, diferents entitats i moviments socials denuncien els impactes negatius del turisme sobre les societats d'acollida i es dediquen a donar suport solidari als col·lectius afectats. En alguns casos fan recerca i estableixen models de desenvolupament turístic sostenibles i específics per a cada destinació i fan crides a la responsabilitat de les turistes, operadores turístiques, empreses i institucions. Un exemple és Turism Concern, una organització del Regne Unit que lluita contra l'explotació del turisme, i treballa perquè el benefici d'aquesta activitat reverteixi sobre la població local. L'organització impulsa campanyes com *Water Equity in Tourism* o *Empowering coastal communities* per conscienciar institucions i governs sobre l'explotació dels recursos hídrics i capacitar les comunitats locals per evitar les agressions del turisme.

Protesta veïnal contra l'elitització del barri i el port de luxe de la Barceloneta

Robert Bonet

Tota mena de turisme té impactes, però hi ha moltes maneres de viatjar fugint dels viatges convencionals i minimitzant els impactes ambientals associats al turisme. No hi ha un model únic que es pugui anomenar Turisme sostenible o de baix impacte i, cada vegada més, abunden termes com ecoturisme o rutes autòctones, que tenen un significat rellevant en funció dels interessos de qui proposa aquestes activitats. Les vacances solidàries que ofereixen moltes ONG, els camps de treball, les brigades internacionals o els viatges de turisme responsable són alternatives al model turístic tradicional i permeten, al mateix temps que es fa el viatge, conèixer amb les poblacions de cada regió, ampliar la visió sobre les altres cultures o saber com treballen algunes organitzacions locals.

No es tracta d'un nou model de turisme, sinó d'un moviment a favor de la sostenibilitat de l'acció turística que inclou tota mena de propostes, com les que es poden conèixer al portal Coneix Món. Aquest projecte, creat per l'associació COMSOC-Comunicació Social, una entitat plural i jove que té la seu a la Xarxa Comunitària de Sant Antoni, ofereix també una agenda d'actes, notícies i un directori d'entitats del sector del turis-

me responsable. El projecte combina emissions radiofòniques i àlbums de viatges particulars perquè a ningú li falti informació per fer una estada responsable a algun indret del món. Argentina, Brasil, Cuba, Japó, Marroc, Senegal són algunes destinacions que centren el contingut d'aquesta webràdio, que ofereix les usuàries

Avui en dia, hi ha moltes maneres de viatjar fugint dels models convencionals i minimitzant els impactes ambientals associats al turisme

l'oportunitat de viatjar virtualment, abans de fer-ho físicament. S'hi pot escoltar el programa de ràdio sobre turisme responsable "Món obert d'estiu", que des de fa dues temporades s'emet a les ones de Ràdio L'Hospitalet, i complementar aquesta informació amb els àlbums fotogràfics que algunes aventureres han penjat a la xarxa.

Diverses entitats treballen perquè els beneficis del turisme reverteixin sobre la població local

altre dels grans impactes ambientals associats al turisme: l'allotjament. S'estima que actualment l'Estat espanyol té uns 3,6 milions de segones residències, gairebé la meitat de les quals són propietat d'estrangers, cosa que significa una infrautilització dels habitat-

Enregistrament d'un programa de Coneix Món a l'IES Montbui, de Santa Margarita de Montbui

Sodepau

El plaer de compartir

Una excel·lent opció per no infrautilitzar immobles ni allotjar-nos sobre la destrucció de paisatges i comunitats és l'intercanvi de cases. Aquesta iniciativa ens permet acostar-nos de manera més propera a la societat que visitem. L'intercanvi d'habitatges consisteix en un acord entre dues famílies que intercanvien les seves cases gratuïtament durant un període de temps acordat. Actualment, funcionen diverses xarxes internacionals d'intercanvi que tenen milers de socis.

Una altra opció a l'hora de viatjar és fer-ho en cotxe compartit. Hi ha moltes plataformes que ofereixen la possibilitat de contactar amb d'altres viatgers i estalviar en el cost del transport mentre s'eviten emissions de diòxid de carboni.

INTERCANVI DE CASES:	COMPARTIR VEHICLE:
www.intercambiocasas.com	www.compartir.org
www.intervac-online.com	www.dighitch.com
http://secure.hospitalityclub.org	www.amovens.com
	www.avancar.es

Turisme solidari i comunitari

Un 24% dels viatges que fem les catalanes a l'estranger són a països del Sud. Diverses organitzacions internacionals treballen per la denúncia dels impactes del turisme al Sud i per la construcció d'alternatives, alhora que faciliten opcions de turisme de baix impacte. Hi ha nombroses ONG que ofereixen viatges d'aquesta mena com ara Sodepau, Setem o la Xarxa de

Consum Solidari. Una altra bona pensada és escollir serveis i allotjaments locals, tant en entorns rurals com ciutats. Segons un estudi de l'ONU, les microempreses turístiques de la República Dominicana permeten que els diners de les turistes que hi acudeixen es reparteixin més entre la població local. Hi ha diversos exemples de societats locals

que s'organitzen per gestionar un turisme de petita escala com a forma de diversificació d'ingressos, amb voluntat de distribuir equitativament els beneficis que generen. Un bon exemple d'autogestió del turisme és la Xarxa de Turisme Comunitari d'Amèrica Llatina (www.redturs.org) on podem trobar informació sobre diversos destins comunitaris.

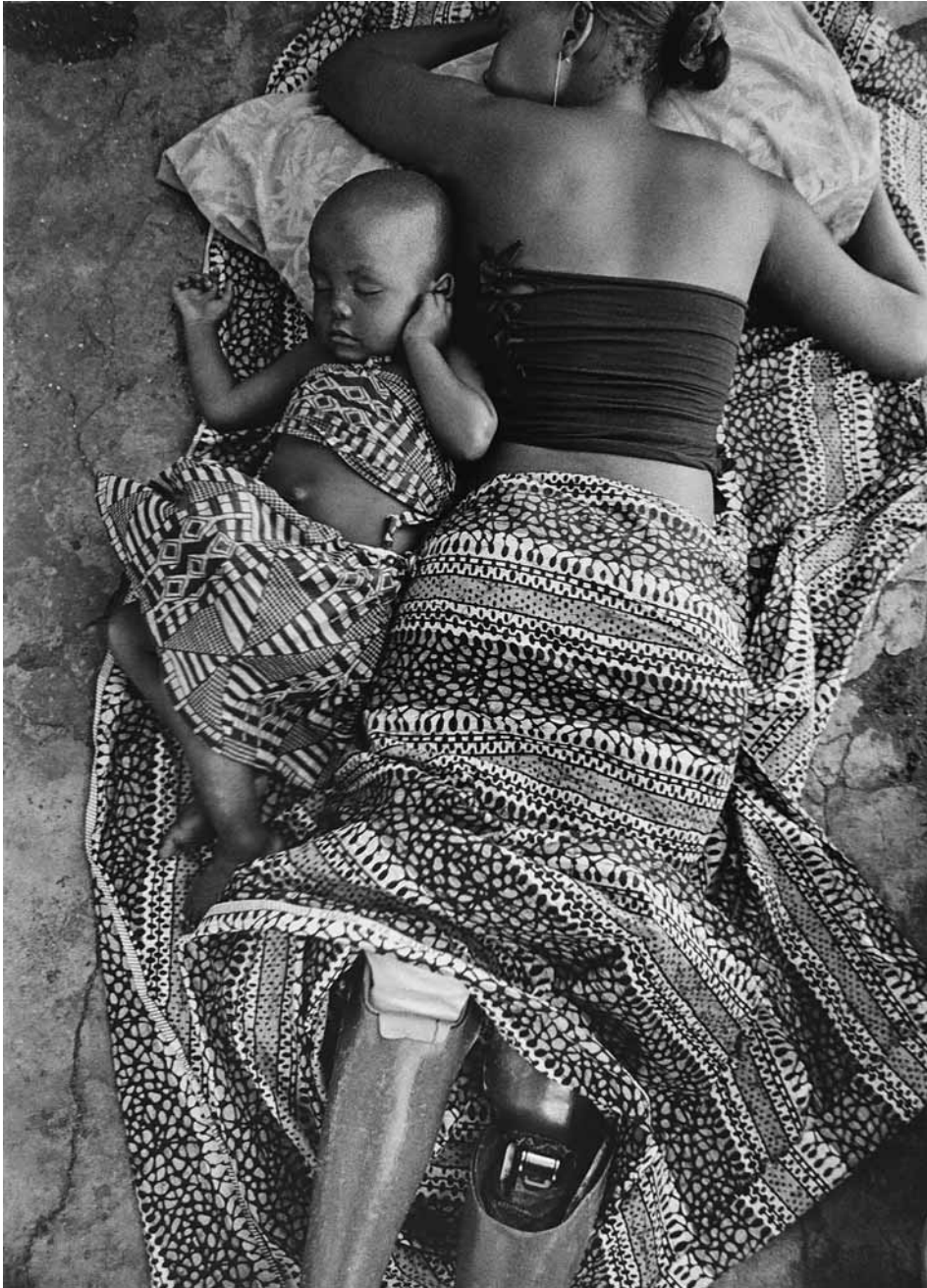
Turisme de desenvolupament social i personal

Wwoof és una organització que agrupa granges agroecològiques, petits masos i jardineres que acullen voluntàries per participar de les activitats agrícoles de la finca a canvi d'allotjament i menjar. Una altra possibilitat de fer estades d'aquest tipus són els camps de treball

que ofereix COCAT, la Coordinadora d'Organitzacions de Camps de Treball de Catalunya, una plataforma fundada l'any 2005 que integra totes aquelles entitats catalanes que organitzen camps de treball internacionals. Finalment, hi ha estades que ens permeten

treballar per a l'acció social i col·lectiva. En aquesta línia hi ha l'escola autogestionada dels moviments socials Tinto de Verano, organitzada per l'associació Asdecoba, la Confederació General del Treball (CGT), la xarxa associativa Baladre i Ecologistes en Acció.

Entre el dolor i la bellesa

FOTOGRAFIA: Gervasio Sánchez

Si hi ha alguna fotografia que pugui captar la bellesa i el dolor en un sol instant és aquesta. La bellesa resideix en el repòs d'una mare i una filla. Colze a colze. Dos cossos perfectament encaixats sobre una tela rebregada, damunt la terra de Massaca, Moçambic. La mare és la Sofia; la filla, l'Alia. Darrere aquell instant, el fotògraf Gervasio Sánchez.

La tranquil·litat que expiren és el manifest de la bellesa, escrita sobre sanefes. Primer, va estirar-se la Sofia, després, s'hi va sumar la filla, que jeu al seu costat. Dormen plegades més de dues hores de relotge. Tot el temps del món. Gervasio observa el moment i el congela per sempre.

El dolor es remunta a l'any 1994. Una mina explota sota els peus petits de la Sofia. Aquella tarda, tenia onze anys. Ella perd les dues cames i la seva germana, amb tan sols vuit anys, mor més tard per l'impacte de la metralla. El dolor insondable és el peu trepitant la mina, que arriba per quedar-se dins el cos.

Gervasio Sánchez va conèixer el dolor i la bellesa al Centre Ortopèdic de la Creu Roja Internacional a Maputo. Sofia

es canviava la pròtesi per segona vegada. Des d'aleshores, el fotògraf ha compartit i documentat el dolor i les petjades de la metralla, però, sobretot, els processos de rehabilitació i la vida quotidiana, les ganes de viure imparables. Segons Gervasio Sánchez, les històries del projecte Vides Minades comencen en el moment més dur, amb l'accident terrible amb la mina, però transcorren en la supervivència i la superació: "A la vida de les persones ferides, també hi ha moments de gran bellesa".

Bellesa i dolor explodien en la fotografia. La bellesa, mèrit de la persistència de caminar sense els dos peus petits que varen trepitjar una mina. El dolor, fruit de "la crueltat i el negoci de la guerra". I tot, afegeix Gervasio Sánchez, amb la complicitat dels cíncics, "que permeten el mercadeig de la mort". En el passat, més de 50 països produïen mines antipersona. Fàcil i barat. Un dòlar per fabricar-la, més de 1.000 per trobar-la i destruir-la. És cert que el mercadeig de la mort mai pateix retallades, però també és segur que la dignitat mai no es podrà minar.

Gemma Garcia

observatori dels mitjans

observatorimijans@setmanaridirecta.info

ANÀLISI

Periodistes, activistes i professores impulsen una iniciativa per millorar la cobertura informativa del fet migratori

Mar Carrera

Tot i que es fa difícil oblidar l'impacte de notícies com aquella d'*El Punt-Avui* titulada "Acadèmia de lladres" (2011) -que mostrava, mitjançant una infografia del metro de Barcelona, les parades assenyalades en funció de la presència de delinqüents "magribins", "sud-americans", "romanesos"-, ja fa un temps que alguns mitjans de comunicació catalans han començat a no esmentar l'origen de la persona que ha delinquit si no és rellevant per la notícia. D'altres han deixat de considerar les persones d'origen estranger com un col·lectiu homogeni i han optat per aproximar-se a les situa-

L'edició d'un llibre i un programa de tallers i debats són els objectius del projecte

cions individuals de cada persona, tenint en compte la seva condició socioeconòmica, el seu origen (rural, urbà), etc. Les dues recomanacions per millorar la cobertura informativa del fet migratori s'inclouen al llibre *Corresponsals de les migracions* (2011), del periodista belga Jean-Paul Marthoz, una obra que sortirà publicada en català l'octubre vinent, si aconseguix el suport econòmic aquest juliol. L'impulsor del llibre és el periodista de Televisió de Catalunya Carles Solà, director del programa *Tot un món*, que va conèixer

l'autor del llibre en un congrés sobre migracions Sud-Sud al Marroc i li va proposar l'adaptació del llibre al context català.

Solà porta una vintena d'anys cobrint el fenomen de les migracions, primer des dels informatius de *Societat* i, des de fa vuit anys, a l'espai *Tot un món*, a través de les històries de vida de persones que han immigrat a Catalunya. Al seu costat, un equip de periodistes, activistes de drets humans (SOS Racisme, Espai Àfrica Catalunya), professorat (Xavier Giró, Iolanda Tortajada, Ricard Zapata, Nicolás Lorite) i institucions (Mesa per la Diversitat en l'Audiovisual del Consell Audiovisual de Catalunya) participen en el projecte, tant en l'edició del llibre en català com en el programa de tallers i debats periodístics sobre el tractament de la

diversitat als mitjans que es faran a l'octubre. El públic a qui s'adrecen les formacions són tant periodistes com altres expertes (sociologia, antropologia, etc.).

"Quan parlem de les migracions des d'un punt de vista estadístic ja estem fent una informació molt parcial, perquè sembla que parlem de percentatges i no de persones, que parlem dels interessos econòmics de països i no de famílies", remarca Solà. El llibre *Corresponsals de les migracions. La cobertura informativa d'un fet global* dona resposta a les periodistes que cerquen la millor manera d'explicar les migracions i les seves conseqüències, amb exemples de bones pràctiques periodístiques, reflexions ètiques (sobre si donar o no la paraula als i les racistes, per exemple) o recomanacions de tèc-

niques periodístiques útils en casos de situacions d'abús (infiltració, especialització, etc.). El repte no és fàcil: no es tracta de parlar amb *bonisme* de les històries de les persones immigrades, sinó que cal informar dels conflictes associats a les migracions amb rigor i context, evitant estereotips o generalitzacions. L'Institut Panos Paris també avala aquest projecte, en concret, es vincula amb el seu programa formatiu *Mieux informer sur les migrations*, adreçat a periodistes de vuit països del Sud i del Nord i que seran a Barcelona a la tardor.

abordats a l'obra. Per tirar endavant la proposta, juntament amb l'editorial Pol-len Edicions, s'estan prevenent els llibres (15 euros) a través del portal de microfinançament anomenat Verkami (bit.ly/LErh4M). La fita és arribar als 6.000 euros abans del 23 de juliol.

Un món sense prejudicis

El programa *Tot un món* és un exemple de bona pràctica que reflecteix part de la diversitat cultural a Catalunya. Després de vuit temporades, el periodista Carles Solà fa un pas més i, el 15 de setembre, engega una nova edició centrada a combatre tòpics, estereotips, prejudicis i rumors contra la immigració. Les càpsules breus que s'emeten el cap de setmana s'endinsaran en situacions que desmenteixen un rumor, amb protagonistes de perfils que trenquen tòpics i estereotips sobre una comunitat, una creença, una manera de viure. Així, l'entrevista a un comerciant d'origen pakistanès que regenta un petit supermercat pot ser una manera de desmentir rumors sobre suposats avantatges en horaris o impostos. L'entrevista es podrà completar amb dades estadístiques o normativa rellevant; en el cas del pakistanès, per exemple, la normativa recordaria que els comerços d'alimentació amb una superfície de venda inferior als 150 m² poden obrir els set dies de la setmana, inclouent-hi els diumenges i festius, sense limitació d'horari. Els setanta capítols previstos compten amb la col·laboració de tres institucions (Generalitat de Catalunya, Diputació de Barcelona i Ajuntament de Barcelona).

Al costat dels trucs periodístics, el llibre permet visualitzar el caràcter 'glocal' del fet migratori

Al costat dels trucs periodístics, el llibre permet visualitzar el caràcter *glocal* del fet migratori. Obviar que la creixent fractura entre gent rica i pobra, la mecanització de l'agricultura o la destrucció del medi ambient té relació amb els moviments de persones seria irresponsable. Jean-Paul Marthoz encarrega articles a periodistes del Sud -com Ghania Mouffok- que analitzen les polítiques migratòries a països com Algèria o el Marroc. O d'altres dades poc conegudes: als Emirats Àrabs Units, a Qatar o a Kuwait, les persones estrangeres representen més del 70% de la població. L'asil o la feminització de la immigració són d'altres temes

FREQUÈNCIES LLIURES

Ràdio Bronka 104.5FM (també 96.6FM de 00h. a 14h.) Àrea metropolitana de Barcelona www.radiobronka.info | Contrabanda 91.4FM Àrea metropolitana de Barcelona www.contrabanda.org | Ràdio Línea IV (només web) Barcelona www.radiolinea4.net | Ràdio Pica 96.6FM Barcelona www.radiopica.net | Ràdio RSK 107.1FM Nou Barris (Barcelona) www.radiorsk.info | Ràdio Trama 91.41FM Sabadell www.radiotrama.net | Ràdio Kaos 90.1FM Terrassa www.canangladajove.terrassa.net | Postscriptum Radio (només per internet) Terrassa www.postscriptumradio.org | Ràdio Pinsania 90.6FM Berguedà www.radiopinsania.wordpress.com | Ràdio 90 101.4FM Olot www.r90.org | Ràdio Klara 104.4FM València www.radioklara.org | Ràdio Malva 105FM València www.radiomalva.wordpress.com | Radio Aktiva 107.6FM Alcoi www.radioaktivafm.blogspot.com | Radio Mistelera 100.8FM Dènia - La Xara www.lamistelera.org

Coettv Nou Barris (Barcelona) coettv@gmail.com | Sants TV <http://sants.tv> | Gramenettv Gramenet del Besòs www.tvgramenet.org

Selecció d'alguns programes de LaTele. Podeu consultar la graella sencera o veure tots els vídeos a www.latele.cat. Emetem des de Plaça Espanya fins a Sant Pol de Mar al CANAL 37 DE LA TDT. Resintonitza la teva teva per trobar-nos!

CADA NIT A PARTIR DE LES 20H30 NOUS PROGRAMES!

DILLUNS: 22h. L'Entrevista
DIMARTS: 22h. Docu...mental&Gènere
DIMECRES: 21:30h. Programa d'Horitzo TV

DIJOUS: 22h. Y tu qué miras gilipollas?
El programa de punk de LaTele
DIVENDRES: 21h. Programa de l'aigua

DISSABTE: 21h. La Xerrada
DIUMENGE: 23h. Zienza i Zpirtu.

L'ACCENT
Periòdic popular dels Països Catalans
subscripcions + publicitat = ppec@laccent.cat

www.laccent.cat

impossible

apunta't a l'ecologisme social
www.ecologistesenaccio.cat

Diagonal

LAS SUSCRIPCIONES HACEN POSIBLE ESTE PROYECTO

SUSCRÍBETE DESDE 25€

ORGANITZA'T I LLUITA!

AGENDA DELA TERRA.CAT

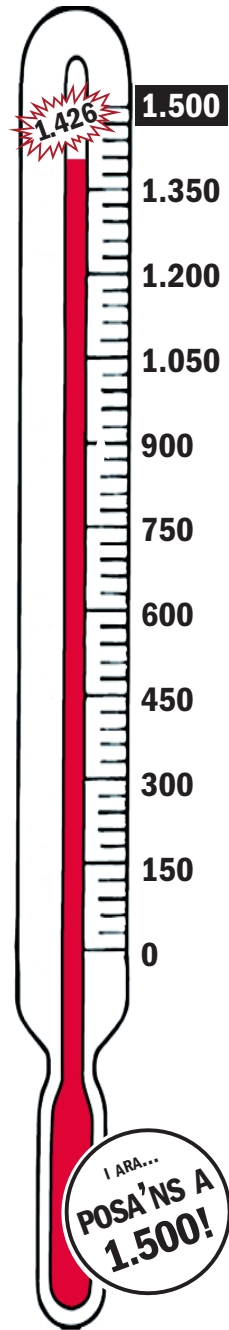
la Burxa

comunicació popular des de 1998

Barris.Sants.cat.org

. SUBSCRIPTÒMETRE

Si et subscrius* a la Directa, per només 5 euros* més, tindràs el llibre #RT15M

*MÉS SUBSCRIPCIONS ANUALS
*MÉS DESPESES
D'ENVIAMENT SI N'HI HA

IL·LUSTRACIÓ DIRECTA

Exposició del 4 de juny al 30 de juny

Aquesta exposició és un recull de 5 anys del Setmanari de Comunicació Directa per conèixer la feina dels il·lustradors i il·lustradores que posen imatges als continguts del setmanari.

INAUGURACIÓ
DILLUNS 4 DE JUNY DE 2012 - A les 20h
A l'Ateneu Popular Julia Romera - c. Sant Ramon, 51 (Santa Coloma de Gramenet)

SETMANARI DE COMUNICACIÓ DIRECTA
www.directa.cat

ATENEU POPULAR JULIA ROMERA
Carrer Sant Ramon, 51 - Santa Coloma de Gramenet
www.ateneusantacoloma.cat

. PUNTS DE VENDA

BARCELONA. GRÀCIA: Llibreria Aldarull · Martínez de la Rosa, 57 | Cap i Cua · Torrent de l'Olla, 99 | Infoespai · Plaça del Sol, 19 | Taifa · Verdi, 12 | Papereria Cercles · Bailen 201 | Quiosc Punt i Coma · Guillem Tell, 29 | Estanc · Roselló amb Castillejos | Quiosc República Argentina · República Argentina 233. **EIXAMPLE:** Quiosc Manu · Nàpols-Roselló. **GUINARDÓ:** Llibreria Rocaguinarda · Xiprer 13. **SANT ANDREU:** Bar La Lira · Coroleu, 15 | Quiosc Comerç · Plaça Comerç | Quiosc Rambla · Fabra i Puig, 10 | Ateneu Llibertari del Palomar · Coroleu, 82. **NOU BARRIS:** Ateneu Popular de 9 Barris · Portlligat, 11-15 | Can Basté · Passeig Fabra i Puig, 274. **CIUTAT VELLA:** Taller de Músics · Requesens, 3-5 | Xarxa Consum Solidari · Pl. Sant Agustí Vell, 15 | El Lokal · Cera, 1 bis | La Rosa de Foc · Joaquín Costa, 34 | Logofobia · UB Raval, dimarts de 10h a 18h | Quiosc Colom · Rambles | Etnomusic · Bonsuccés 6 | Quiosc Tallers · Rambles | Quiosc Canaletes · Rambles. **SANTS:** Centre Social de Sants · Olzinelles, 30 | Espai Obert · Violant d'Hongria, 71 | La Ciutat Invisible · Riego, 35 | Terra d'Escudella · Premià, 20 | Teteria Malea · Riego, 16 | Quiosc Can Mantega · Joan Güell amb Can Mantega | Quiosc Cotxeres · Sants, 79 | Quiosc Francisco · Vilardell | Coop57 · Premià, 15. **BELLATERRA:** Quiosc de Ciències de la Comunicació. **BERGA:** Llibreria La Mafalda · Plaça Viladomat, 21. **CALDES DE MONTBUI:** Quiosc del Caprabo · Av. Pi i Margall, 183 | Papereria Can Rosell · Av. Josep Fontcuberta, 118. **CARDEDEU:** Quiosc del Centre · Ctra. de Cànoves, 4. **CORNELLÀ DE LLOBREGAT:** CGT Cornellà · Ctra. d'Espugues, 46. **GIRONA:** Llibreria Les Voltes · Plaça del Vi, 2 | Quiosc · Plaça Catalunya | Logofobia · UdG, dijous de 10h a 18h. **GRANOLLERS:** Llibreria La Gralla · Plaça dels Cabrits, 5 | Anònims · Miquel Ricomà, 57 | El Racó Ecològic · Roger de Flor, 85. **L'HOSPITALET DE LLOBREGAT:** Quiosc · Plaça del Repartidor. **IGUALADA:** Llibreria Cal Rabell · Santa Caterina, 17 | Llibreria Llegim · Ptg. Capità Galí, 4. **LLEIDA:** Ateneu La Maranya · Parc, 13 | Espai Funàtic · Pi i Margall, 26. **MATARÓ:** Llibreria Robafaves · Nou, 9. **MANRESA:** Moe's · Joc de la Pilota, 9. **MOLINS DE REI:** Llibreria Barba · Rafael Casanova, 45. **MONTMELÓ:** Llibreria Guasch · Major, 43. **PALMA DE MALLORCA:** Llibreria Mallorca · Església de Santa Eulàlia 11. **EL PRAT DE LLOBREGAT:** Quiosc Piscis · Avinguda Montserrat, 45. **RIPOLL:** Gràfic Paper · Progrés 27. | Gràfic Paper · Mossen Cinto Verdguer, 14. **RIPOLLET:** El Local · Monturiol, 32. **SABADELL:** Can Capablanca · Comte Jofre 30. **SANTA COLOMA DE GRAMENET:** Associació Cultural Popular Aramateix · Montserrat 3. | La Krida · Sicília, 97. | Llibreria Distrivinyes · Sant Ramon, 22. **SANT PERE DE RIBES:** Llibreria Gabaldà · Plaça de la Font, 2. **LA SEU D'URGELL:** Llibreria La Llibreria · Sant Ot, 1. **SOLSONA:** Llibreria Cal Dach · Sant Miquel, 5. **SITGES:** Quiosc Can Jorner · Major, 8. **TARRAGONA:** CGT Tarragona · Rambla Nova, 97-99, 2n pis. **TÀRRAGA:** Llibreria Bufavents · Major, 23 | Fem Cadena · Av. Barcelona, 81. **TERRASSA:** Terrassa Respon · Societat, 6 | Llibreria Synusia (Ateneu Candela) · Sant Gaietà, 73. **VALÈNCIA:** Cafè Tendur · Historiadora Sílvia Romeu, 6 | Llibreria Sahiri · Danzas, 5 | Bar Terra · Baró de Sant Petri, 9 | Sodepau · Carnissers 8. **VILAFRANCA DEL PENEDÈS:** La Forna · Sant Julià, 20.

SETMANARI DE COMUNICACIÓ

Butlleta de subscripció

DIRECTA

Nom..... Cognoms..... Edat.....

Adreça.....

Població..... Codi Postal.....

Correu electrònic..... Telèfon.....

Quota: Ordinària 75 euros | Semestral 40 euros | Solidària 150 euros | Altres _____ euros

Forma de pagament: Domiciliació (escriu a sota el número de compte corrent) / Ingrés

*Amb la subscripció rebre cada setmana la publicació durant un any

Si No Vull rebre informació de qüestions relacionades amb la Directa

Com has conegut la Directa?.....

Ens comprometem a no facilitar les dades a tercers ni fer-les servir amb finalitats alienes a la Directa i a esborrar-les en cas de baixa

Un cop hagi omplert la butlleta ems la pots fer arribar a la nostra adreça postal: carrer Riego 37 baixos esquerra, 08014, Barcelona. També pots enviar les dades per correu electrònic a l'adreça subscripcions@setmanaridirecta.info o entrar a la nostra web www.setmanaridirecta.info. Per a tenir més informació, podeu trucar al 935 270 982 o al 661 493 117

roda el món

internacional@setmanaridirecta.info

BOLÍVIA · LA IX MARXA INDÍGENA PEL TIPNIS AVANÇA ENTRE DIFICULTATS, CALÚMNIES I COOPTACIONS GOVERNAMENTALS

El conflicte dels territoris indígenes qüestiona el procés de canvi bolivià

JUAN CARLOS USNAYO

“No som colpistes, som la dignitat!” fou un dels crits que ressonaren durant l'arribada de la Marxa a La Paz

Pere Morell i Torra
La Paz

“Jo defenso el TIPNIS, i què?”, “TIPNIS sí, carretera no!” Les parets de la ciutat de La Paz exhibeixen aquests dies mostres de suport cap a una de les lluites dels pobles indígenes de l'Orient bolivià més destacades dels últims anys. El projecte governamental de construcció d'una carretera que unirà Villa Tunari amb San Ignacio de Moxos, finançada amb capital brasiler, i que en un dels trams travessarà el TIPNIS (Territori Indígena i Parc Nacional Isiboro-Secure) ha posat en peu de guerra bona part de les organitzacions indígenes de Terres Baixes que conformen la Confederació Indígena de l'Orient Bolivià (CIDOB).

El dimecres 27 de juny, la IX Marxa Indígena en defensa del TIPNIS, formada per prop de 800 indígenes de diferents pobles, va arribar a La Paz. Dos mesos de camí. Més de 800 quilòmetres a peu des de la selva amazònica fins a l'altiplà. Superant tot tipus de dificultats: des de malalties i accidents automobilístics, que han provocat la mort de tres participants, fins a desercions fruit de l'estratègia governamental de negociació al marge de les estructures organiques de la CIDOB. Al llarg del camí, la marxa ha hagut d'enfrontar-se també a l'oposició, de vegades virulenta, de sectors *cocaleros* i camperols progovernamentals.

A mesura que la marxa s'apropava a La Paz, creixia la tensió. Unes setmanes abans, una pro-

testa de les dones dels policies de base desembocà en un important motí policial exigint millores salarials. Membres del govern denunciaren un intent colpista. El vicepresident Álvaro García Linera arribà a parlar del “Plan TIPNIS”, una suposada aliança entre indígenes i policies amotinats amb l'objectiu d'enderrocar el govern. El govern va mobilitzar moviments socials a fins, com la Confederació Sindical Única de Treballadors Camperols de Bolívia (CSUTCB) i l'organització de dones camperoles Bartolina Sisa, que es van manifestar a La Paz. Junt amb els *cocaleros*, presents també al TIPNIS, aquests grups constitueixen actualment el principal nucli de suport al govern i al projecte de carretera.

La Marxa ha recorregut més de 800 quilòmetres a peu des de la selva amazònica fins a l'altiplà

“No som colpistes, som la dignitat!”, era un dels crits que ressonaven durant la multitudinària benvinguda que esperava l'arribada de la Marxa a La Paz. Finalment no hi hagueren enfrontaments destacables. La Marxa decidí esperar, a pocs quilòmetres de La Paz, la solució del motí policial. I

fou precisament la policia, ja reincorporada al servei, l'encarregada de barrar l'entrada de les indígenes a la Plaça Murillo, seu del govern, utilitzant gasos lacrimògens en dues ocasions.

El govern segueix negant-se a reconèixer com a interlocutors vàlids els dirigents de la marxa, a qui acusa -sense proves convincents- d'estar finançats per l'oposició, Estats Units i tot tipus d'actors “imperialistes”. La CIDOB i el Consell d'Ayllus i Markas del Qollasuyu (CONAMAQ), que agrupa pobles indígenes andins, han resolt quedar-se a La Paz fins que el govern atengui les seves demandes. Entre les més destacades, el compliment dels acords de la VIII Marxa de fa menys d'un any, i el respecte al dret de consulta prèvia davant una infraestructura en territori titulat com a indígena.

Així, el conflicte es troba empanatantegat des de fa pràcticament un any. I no s'entreu una resolució immediata. Un govern autoproclamat indígena i dels moviments socials es troba enfrontat, cada vegada més obertament, amb bona part de qui diu representar.

Tensions i contradiccions

La CIDOB va ser junt amb indígenes andins, treballadors, *cocaleros*, camperols i sectors urbans, un dels actors impulsors del procés de canvi liderat actualment pel MAS i Evo Morales. Un alçament popular s'entengué derrocar el govern neoliberal de Sánchez de Lozada després de la brutal guerra del gas

JUAN CARLOS USNAYO

La marxa s'oposa al projecte governamental de construcció d'una carretera que unirà Villa Tunari amb San Ignacio de Moxos travessant el TIPNIS

de 2003, on més de 60 persones van ser massacrades per l'exèrcit. Les mobilitzacions seguiren amb Evo com a president, fent front al projecte segregacionista de l'oligarquia atrinxerada a Santa Cruz, i buscant consolidar les demandes que els moviments socials i les organitzacions indígenes havien consensuat: nova Constitució, estat plurinacional, nacionalització dels recursos naturals, mesures de redistribució de la riquesa i, sobretot, respecte cap als drets sempre trepitjats de la població indígena majoritària en el país. “Bolívia mai més sense els pobles indígenes”, fou un dels eslògans que expressaren anhels de transformació.

Set anys després, ningú podria negar la irreversibilitat de la incorporació dels pobles indígenes a la vida social i política del país. Resulta difícil concebre un futur projecte polític sense la participació de les indígenes. Fins i tot, l'oposició racista i conservadora, desarticulada a nivell nacional però amb certs baluards de poder a l'Orient,

és conscient de la profunditat del canvi i incorpora el discurs indigenista al seu programa. I és que són precisament els pobles indígenes els que amb més força assenyalen les contradiccions del procés i lideren el descontentament, parcial però creixent, de sectors importants de la població davant el rumb del govern en aquest segon mandat.

La CIDOB i la CONAMAQ, més enllà de la defensa de la integritat territorial del TIPNIS, estan reclamant la “reconducció” d'un procés de canvi que consideren segrestat pel govern. Un govern més atent a interessos particulars (sectors *cocaleros*, empreses transnacionals i, especialment, brasileres) que no pas al mandat popular recollit a la Constitució aprovada el 2009.

El futur d'un estat plurinacional capaç de plantejar una opció emancipadora inèdita al continent es troba, en aquests moments, enfrontat a profundes contradiccions capaces de qüestionar la pròpia viabilitat del projecte.

EL PERÚ • EL GOVERN D'HUMALA REPRIMEIX BRUTALMENT LES PROTESTES CONTRA L'EXPANSIÓ DEL PROJECTE MINER DE LA CONGA

Cinc manifestants mortes i declaració de l'estat d'emergència a Cajamarca

Juan González / Bill Weinberg
Nova York / Cajamarca

El govern del Perú va declarar l'estat d'emergència al nord del país la primera setmana de juliol, després de la protesta protagonitzada per milers de persones contra l'expansió d'una mina d'or propietat de l'empresa nord-americana Newmont Mining Corporation a la regió de Cajamarca. La mina ja és la més gran de l'Amèrica del Sud. La policia peruana va disparar foc real contra la població i va matar cinc persones durant la primera setmana de mobilitzacions. El dimecres 4 de juliol, la televisió nacional va difondre un vídeo on es veu la policia trepitant el líder popular Marco Arana, que va ser apallissat i detingut. "A la comissaria, em van pegar una altra vegada, a la cara i al ronyons", va piular més tard Arana, que acusa el president del Perú, Ollanta Humala, de ser el responsable de la violència. Quan Humala va guanyar les eleccions el 2011, va prometre que aturaria l'expansió de la mina d'or de Yanacocha, a Cajamarca, als Andes. Avui, però, el projecte d'una nova mina, només a uns quilòmetres de distància de la vella, amenaça els aiguamolls i els llacs, font d'aigua de la regió, i el president Humala dona suport obertament a l'expansió de les mines en una de les zones més pobres del país.

Una nova mina amenaça els aiguamolls i els llacs de la regió de Cajamarca

La població es va declarar en vaga general el 31 de maig. Les darreres protestes només són la cua d'un seguit de fets que fa anys que marquen la quotidianitat de la zona. Cada vegada que la companyia de Yanacocha proposa l'expansió d'una de les mines, la població lo-

Manifestació durant la vaga general a la regió de Cajamarca el 31 de maig

Yanacocha és la mina d'or més gran de l'Amèrica del Sud

cal s'organitza per tallar carreteres i tancar les botigues. El més significatiu va arribar l'any passat, quan l'empresa va decidir traslladar-se a la Conga, una àrea on hi ha cinc llacs alpins que volen convertir en grans abocadors de residus miners. La qualitat de l'aigua de la regió ja s'ha vist afectada per l'activitat minera. Des d'aleshores, la població ha estat intentant arribar a un acord amb el govern d'Humala per protegir la zona, però no hi ha hagut manera.

Per contra, el govern regional de Cajamarca s'oposa al projecte de la Conga i ha declarat que la

ciutadania es manifestava pacíficament quan van ser brutalment reprimida per la policia nacional.

D'altra banda, la majoria de la plantilla minera és població local i alguns sindicats miners peruans i bolivians que donen suport a l'expansió són molt forts i conservadors. Per això, tot i que molta gent defensa l'estil de vida agrícola i tradicional, de vegades, les comunitats es troben dividides.

Marco Arana, un dels líders clau del moviment, també és el pare de l'organització política Terra i Llibertat i, just un dia abans de ser arrestat, va fer públic un docu-

ment on afirmava que el projecte de la Conga només es podria imposar amb un bany de sang. Però no només ho podia preveure ell. Uns dies abans, Gregorio Santos, el president regional de Cajamarca, es va veure involucrat en una investigació per part de les autoritats nacionals sota la sospita de conspiració contra el govern peruà. Era la resposta al discurs que va oferir a les manifestants a qui va preguntar, de forma retòrica i en referència al president Humala: "Què els passa als presidents que trenquen les seves promeses?". I la població va respondre: "Que se'ls fa fora". És per això que les autoritats judicials nacionals li han obert una investigació. De fet, Santos i Arana, entre d'altres líders comunitaris, ja estan acusats des del mes de març per protagonitzar diverses accions, sobretot talls de carretera.

La població local se sent traïda pel president Humala, que es presentava com un candidat nacionalista en contra de les inversions estrangeres. L'any passat, el govern va purgar els membres més populistes i d'esquerres i va promociónar personatges conservadors i procorporativistes. Una de les persones que va ser forçada a dimitir

va ser el ministre de Medi Ambient, Ricardo Giesecke, que només uns dies abans de la neteja havia declarat: "Hem de reexaminar l'impacte ambiental del projecte de la Conga". El projecte, aprovat amb l'administració precedent, busca maximitzar els beneficis obrint àrees enormes del país a la mineria i a les indústries extractives del petroli, una proposta contra la qual -irònicament- Humala s'havia posicionat a través d'una plataforma nacional.

El projecte de la Conga vol maximitzar els beneficis obrint àrees enormes del país a la mineria i a les indústries extractives del petroli

La companyia propietària de la mina, Newmont Corporation, és un conglomerat format per l'empresa nord-americana Mines de Yanacocha (51%), un seguit d'empreses peruanes i el Banc Mundial (5%). L'empresa té filials arreu del món i, de fet, han declarat que, si no poden tirar endavant el projecte de la Conga, ja estan preparant altres oportunitats de negoci als EUA (a Nevada) i a Indonèsia. L'actitud amenaçant de la companyia és una pràctica habitual de les indústries extractives, però Yanacocha està sent extremadament polèmica al Perú. L'empresa ha assecat diverses fonts d'aigua i, fa uns anys, una fuita de mercuri va contaminar seriosament els aqüífers de la zona. Cal tenir en compte que l'aigua dels pous de les muntanyes on hi ha les mines és essencial per la supervivència de les comunitats.

RUANDA · EL PAÍS DE L'ÀFRICA CENTRAL COMMEMORA ELS 50 ANYS DE LA INDEPENDÈNCIA

El trist camí cap a la pau de les ruandeses

Oriol Andrés Gallart
Kigali (Ruanda)

L'estadi Amahoro, el més important de Kigali, vessa de gent, malgrat el sol del migdia que pica verticalment i crema la pell. Tanmateix, la cerimònia de commemoració dels 50 anys de la independència de Ruanda és deslluïda: no hi ha grans discursos, hi ha poca presència de mandarins internacionals, no s'han engalanat els carrers i l'espectacle, de marcat tall militarista, no transmet il·lusió ni té pretensions de ser recordat. Ja ho advertia el president ruandès, Paul Kagame, en una entrevista amb la revista *Jeune Afrique* al maig: "El proper 1 de juliol serà una jornada de reflexió. Sé que en altres llocs del continent, els 50 anys se celebren sovint amb gran pompa i alegria, però no ens sentim obligats a fer el mateix".

A diferència d'altres estats africans, on la descolonització va portar a un període de prosperitat, a Ruanda, la independència de la metròpoli belga va obrir un conflicte creixent que va culminar de manera macabra amb el genocidi de 1994. Aleshores, en poc més de tres mesos, part de la població hutu (majoritària al país) va assassinar de manera planificada i sistemàtica les seves veïnes tutsis. Més de 800.000 persones van morir brutalment a cops de matxet o porra.

La independència de Ruanda va obrir un conflicte que acabaria desembocant en el genocidi de 1994

El genocidi, però, va marcar també la fi d'una època, amb l'arribada al poder dels guerrillers tutsis del Front Patriòtic Ruandès, els únics que van aturar una massacre permesa per la comunitat internacional. Això sí, tampoc van quedar exempts d'acusacions de crims contra la humanitat en la seva ofensiva. Sigui com sigui, l'efemèride no fa sentir còmode l'actual govern. No la consideren la seva independència. En tot cas, és la del Partit per l'Emanipació dels Hutus, el grup privilegiat d'aquella època. La independència va iniciar una etapa de persecució i assassinat de la comunitat tutsi, el grup que històricament (i fins a la colonització) havia conformat les elits del país. Per fer-se la cerimònia de la independència més digerible, el govern la va ajuntar amb la de l'alliberament de Kigali dels genocides, que es commemora

Vista del barri de Nyabugogo, al centre de Kigali

En Nkundiyè va matar el marit de la Laurància. Després d'un procés de conciliació que ha durat set anys, ara, es consideren amics

morava quatre dies després. Ara, a Ruanda, no hi ha hutus ni tutsis, almenys oficialment. Només ruandeses. Així ho va promulgar l'executiu que va pujar al poder aquell 1994, eliminant la casella del DNI destinada a l'ètnia. Un invent de les colones, que d'aquesta manera van fixar un concepte fins llavors mòbil, més lligat a la classe social que no pas a uns trets físics o culturals.

Al país dels mil turons, ara el mantra és el creixement. Amb els indicadors econòmics i -en menor mesura- humans a la mà, s'està aconseguint poc a poc. Però el nou model econòmic, pròxim al neoliberalisme d'EUA amb elements de protecció social bàsics, no ha pal·liat les desigualtats i la pobresa encara és fàcil-

ment perceptible al camp i a moltes ciutats. El nou govern imposa ordre i serietat. I així és palpa a Kigali. A diferència de països veïns com Congo o Burundi, enfonsats encara en guerres o postguerres, la capital ruandesa transmet seguretat i control: els carrers estan nets, hi ha semàfors a totes les principals avingudes, constant presència policial i les joves mototaxis porten casc i una armilla que les identifica. No és una ciutat bulliciosa ni alegre. To baix i poques rialles. Explica l'Olivier, un jove periodista, que ja abans del genocidi, les ruandeses no eren gent de riure molt. "Ara, només somriem. La gent ha vist massa coses". El trauma d'una població que va ser víctima o botxí, que va tenir fami-

liars i conegudes que van matar i morir, no és palpable per a un estranger, més enllà de les ferides físiques visibles que encara passen algunes ruandeses. Tanmateix, el genocidi i el seu record marca de manera imperceptible cadascuna de les accions de la població. El record pesa. I els mots i la manera d'expressar-los tenen encara importància. Poden ser inclús castigats.

El govern que dirigeix Paul Kagame des de 2003, i del qual va ser líder a l'ombra des del final del genocidi, regeix el país amb mà de ferro. Després d'aquell capítol macabre, el govern es va centrar en la reconstrucció del país, i això implicava la reconciliació entre la població, amb una aclaparadora majoria hutu.

Amb centenars de milers de persones preses, el govern va crear les *gacaca*, tribunals populars centrats en la veritat i el perdó, per tal d'agilitzar els processos judicials i sortir de la situació d'excepcionalitat mentre un tribunal internacional amb seu a Tanzània s'ocupava dels grans (i pocs) ideòlegs del genocidi empresonats. Després de demanar perdó públicament a les *gacaca*, molts de les botxins segueixen al carrer. A la vegada, Ruanda ha vist florir en els darrers 18 anys desenes d'ONG centrades en la reparació i la reconciliació. Hi ha exemples sorprenents com el de la Laurància i el Nkundiyè (botxí del marit de la Laurància) que, després d'un procés de diàleg de set anys, ara poden viure a la mateixa aldea com a amics. Tanmateix, el procés de construcció de la memòria, la pau i la reconciliació ha estat vertical, de dalt a baix, imposat des d'un govern que no accepta crítiques ni veus discrepantes. "Actualment hi ha lleis per a garantir els drets, però la realitat sobre el terreny és molt diferent. Trobem diaris que no són del tot lliures i associacions de drets humans que no poden expressar-se amb independència", expliquen des de l'associació LIPRODHOR, una de les poques a Ruanda que es dedica, no sense riscos, als Drets Humans. No és una dictadura, però tampoc una democràcia. "El multipartidisme és dèbil ja que s'acusa els partits d'abans d'haver encoratjat el genocidi mentre d'altres no són acceptats. No hi ha una veritable oposició política al país", explica en Samuel, un popular periodista ruandès al qual van intentar assassinar dos cops durant el genocidi.

S'haurà de veure si la mà de ferro actual, que alguns justifiquen pel risc d'un nou conflicte, pot donar pas a una societat més igualitària i justa

Malgrat l'eslògan "totes som ruandeses", les ferides segueixen obertes. El perdó atorgat pel govern sovint no és compartit per les víctimes. I les que van perpetrar el genocidi es mantenen en silenci. El camí cap a la cohesió social acaba de començar. S'haurà de comprovar si la mà de ferro actual, que alguns justifiquen per l'excepcionalitat d'una pau precària i el risc d'un nou conflicte, pot donar pas a una societat més igualitària, justa i reconciliada.

expressions

expressions@setmanaridirecta.info

“És per menjar? No, per vendre”

La sobirania alimentària rebrota com a alternativa sostenible

Mireia Chavarria
expressions@setmanaridirecta.info

Si bé podia semblar que el debat entorn a la sobirania alimentària era caduc, possiblement a causa de la poca cobertura que sol tenir en els mitjans de comunicació convencionals, el cert és que té fulles ben perennes. La publicació del llibre de Walden Bello, *Food Wars*, i la seva inclusió dins el programa de la formació Bildu per a les eleccions de la Comunitat Autònoma Basca són clars exemples que el tema ha rebrotat, i amb força. Per aquesta raó, aquesta setmana la DIRECTA fa una selecció de materials que, des de diferents dominis artístics, exploren el terreny del dret dels pobles de decidir com gestionar la seva producció alimentària perquè sigui sostenible. Són obres que, com el documental *La Vía Campesina en movimiento*, ¡Por la soberanía alimentaria!, mostren que aquesta lluita, a hores d'ara, ja és internacional.

Els pobles tenen el dret a decidir com gestionar la seva producció alimentària

“Aquest peix no és per menjar; és per vendre”, reconeix un peixater que treballa a la costa de la Bretanya francesa. En un port industrial, a Lorient, ensenya davant la càmera d'Erwin Wagenhofer un peix acabat de pescar. L'agafa pel cap i aquest, en lloc de mantenir-se rígid, es doblega per la meitat, frèvol. “Jo no me'l menjaria”. Es tracta de *We Feed The World* (Alimentem el món), una pel·lícula que s'endinsa a les profunditats del sector primari a bord d'un vaixell que costea les fronteres entre la producció industrial i la producció artesanal, la rendibilitat i l'ètica, la quantitat i la qualitat, la producció i les persones, la lògica capitalista i la lògica cooperativista. És així com el realitzador del

documental observa els paisatges d'una Europa que posa per davant del medi ambient i les persones la seva fam insaciable d'obtenir beneficis a través del negoci de la producció alimentària. En la mateixa línia, el documental *El plat o la vida*, produït per la cooperativa Claraboia Audiovisual, explora la diferència entre “omplir panxes i alimentar persones”. El cas de Nani Moré, que cuinava en una residència geriàtrica, és paradigmàtic: “Quan tot allò que cuines, tu no t'ho menjaries mai, comences a sentir un conflicte intern.”

Però la lluita per la sobirania alimentària, en algunes ocasions, també ha adoptat una perspectiva de gènere. Joaquín Zúñiga, al film *Campesinas, semillas del cambio*, posa el focus en diverses organitzacions de dones que s'han creat a l'Amèrica Llatina per eradicar les desigualtats de gènere dins les seves comunitats i, en especial, en les relacions de producció agrícola. En el títol del seu documental ja ho afirma, les dones han esdevingut portadores de les llavors per al canvi social i econòmic.

Vía Campesina aposta per enfocar l'agricultura per produir aliments per a la gent i no pas per afavorir l'especulació del mercat

DOCUMENTALS

Les lluites de Vía Campesina per la sobirania alimentària

Àlex Vila
expressions@setmanaridirecta.info

Una bona manera de començar un debat o abordar el tema de la sobirania alimentària pot ser a través del documental que ofereix Vía Campesina a la seva web: *La Vía Campesina en movimiento... ¡Soberanía alimentaria YA!* De manera global, panoràmica i introductòria, en els escassos vint minuts de duració del film, s'enumeren les problemàtiques centrals del món rural, des del desplaçament de l'agricultura camperola per part de l'agroindústria per forçar una agricultura més dependent de les seves entrades, a l'impacte ecològic nefast que ha tingut la producció de llavors transgèniques a indrets com el Brasil o la prohibició de la utilitza-

ció de varietats locals a l'Índia, i es difon la reivindicació de Vía Campesina d'enfocar l'agricultura per produir aliments per a la gent i no pas per afavorir l'especulació del mercat. Lluint els vistosos *paliacates* verds de l'organització, les pàgines agroecològiques de Suïssa o els camperols de Burkina Faso van desgranant de manera molt sintètica les raons i les lluites d'aquest moviment. Per la xilena Francisca Rodríguez: “L'inici del moviment prové de la campanya de resistència contra la celebració del *Quinto Centenario* (1992), a l'escalf d'aquests debats, va començar a sorgir la idea de poder establir una articulació, una coordinació a escala mundial. D'aquí va sorgir el repte de generar una via alternativa al model neoliberal, pensada per les camperoles i

per a les camperoles”. La primera manifestació important d'aquesta organització va tenir lloc a Seattle, durant la campanya contra la trobada de l'Organització Mundial del Comerç (OMC) on, juntament amb altres moviments socials que, de manera massiva, van aconseguir bloquejar la celebració de la cimera i difondre mundialment la lluita de moltes petites organitzacions camperoles.

El vídeo també serveix per abordar les qüestions que agrupa el concepte de sobirania alimentària, una idea que aquesta organització va començar a reivindicar mitjançant accions de protesta a la cimera sobre alimentació de l'Organització de les Nacions Unides per a l'Agricultura i l'Alimentació (FAO) que es va dur a terme el 1996. Establir el menjar

com un dret i no un negoci, poder mantenir una producció agrària feta des de la diversitat de material genètic i respectant els contextos i les tradicions culturals o defensar que la major part de la humanitat s'alimenti des d'una producció local i de petita escala són objectius del moviment. Cal recordar, també, que la revolució verda (entre altres factors), lluny de fer disminuir la fam al món, ha augmentat significativament la desnutrició mundial.

La Vía Campesina en movimiento...

Prod: La Vía Campesina
Durada: 20 minuts, 2012

LIBRES

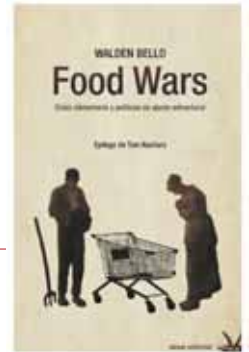
‘Food Wars’: indigestió global

Àlex Romaguera
expressions@setmanaridirecta.info

A principis dels anys 70, les Filipines va engegar el pla Masagana 99, una gran reforma agrària per estendre les àrees de producció d'arròs i de blat de moro. La *revolució verda*-tal com va batejar-la el govern autàrquic de Ferdinand Marcos-estimulava l'exportació i les superfícies de conreu gràcies a l'ús de fertilitzants químics i de tecnologia punta. Aquesta explosió d'agronògocis, amb la subsegüent inversió en sistemes d'irrigació molt moderns, va fer possible que hi hagués dues collites molt importants cada any. Amb tot, però, va suposar un endeutament important de les petites propietàries, que, durant els períodes de bonança, van incrementar el seu nivell de vida i el de les seves famílies fins a graus impensables.

OLMO CALVO

Food Wars
Crisis alimentaria
y políticas de ajuste
estructural

Walden Bello
Virus editorial, 2012
288 pàgines

L'expansió de la soja transgènica implica tot sovint l'expulsió de comunitats camperoles i la fumigació amb productes tòxics

“L'ús massiu d'agrocombustibles per part de multinacionals ha impedit l'accés de les rendes més baixes als aliments bàsics”

Entre els anys 1982 i 1983, però, es va produir una minva dramàtica de la producció agrícola, agreujada després de la sequera causada pel fenomen d'*El Niño* i per la situació econòmica general. En lloc d'apostar per reforçar l'economia local i ajudar les agricultores a afrontar

els costos del paquet tecnològic, Marcos va apostar per un nou model agrícola consistent en la desregulació i l'entrada d'inversions estrangeres. El 1985, ja amb Corazón Aquino a la presidència, es va acabar de retirar el subsidi i, com a colofó a la fi del Masagana 99, es va obrir la porta a les importacions de les grans multinacionals.

El pla d'ajustament d'Aquino per pagar el deute, sumat al context de crisi mundial, va suposar el desballestament de la indústria tèxtil i, en particular, del teixit agrícola, fet que va arrossegar les petites terratinents a la misèria davant l'abaratiment del preu que oferien les inversores internacionals. Tot plegat va desembocar en una greu fractura social, que va fer desplaçar milers de famílies del

camp a la ciutat, i una evident degradació mediambiental del país asiàtic.

Rescat integral

El cas de les Filipines, com havia passat amb la reforma agrària impulsada a Mèxic els anys 80, exemplifica les perversions de l'anomenada *Economia verda* o *Capitalisme verd*. Així ho analitza Walden Bello a l'assaig *Food Wars* (Virus editorial), on mostra que l'endeutament de molts països del sud ha impedit que es poguessin defensar de l'ajust imposat pel Banc Mundial i l'FMI. Uns dictats que, amb el vist-i-plau dels governs conservadors d'aquests països, han conduït a la supressió de les ajudes a l'agricultura local, a severes retallades en educació, sanitat i serveis socials i a l'obertura de

fronteres a inversores que promouen l'agroindústria expansiva en lloc del conreu tradicional. Ha quedat demostrat -diu Bello- que “l'ús massiu d'agrocombustibles com a substituïts dels combustibles fòssils per part de multinacionals ha impedit l'accés de les rendes més baixes als aliments bàsics, ha sucumbit a la pobresa la majoria de la població i ha provocat un desenvolupisme perjudicial per al clima i per a l'ecosistema del planeta”.

L'autor, com altres persones coetànies, ens planteja una crítica argumentada al discurs de l'*Economia verda* i a l'ús benèvol de l'agroindústria. Citant l'ecoconomista Eric Holt-Giménez, ens recorda que, darre el mite del progrés i l'ús dels biocombustibles, no hi ha altre objectiu que assegurar els privi-

legis de les transnacionals alimentàries en detriment de les economies locals. Però, més enllà d'això, es potencia un sistema de creixement basat en l'abundància que, lluny de resoldre la crisi energètica i climàtica, la intensifica de manera irracional.

La desforestació, la contaminació de rius i aqüífers, l'enverinament de poblats sencers i l'escalfament global són alguns dels efectes letals contra els quals, planteja Bello, no hi ha altre camí que l'apoderament social i la lluita de les comunitats per la sobirania alimentària. Receptes per guanyar la *food war* i anar fent camí per superar les desigualtats i garantir l'autogestió i el desenvolupament equitatiu, just i harmònic del planeta.

Col·labora amb Som lo que Sembrem i organitza't

L'Agenda de la terra -escrita en català, esperanto i una llengua minoritària diferent cada any, en aquesta primera edició, en occità- t'ajuda a no deixar-te cap data important i, a més, et recorda els esdeveniments culturals més importants de cada mes i les receptes d'activisme més efectives. Per altra banda, està elaborada amb material completament reciclat i el 7% del preu de venda va destinat a diferents associacions socials: Els Amics de la Bressola,

Centre Internacional Escarré per a les Minories Ètniques i les Nacions (CIEMEN) i el col·lectiu Som lo que Sembrem.

Precisament, aquesta darrera entitat ha estat lluitant contra els transgènics i ha creat xarxa amb altres iniciatives populars per estar en guàrdia constantment i denunciar qualsevol transgressió del dret a una alimentació digna i sana. Sota el lema *Salut, democràcia i bons aliments*, el col·lectiu -assembleari i autogestionat- intenta

conscienciar la població sobre la importància de l'alimentació (sobretot, de saber què mengem) i del consum crític mitjançant conferències i altres actes.

Agenda de la terra

www.agendadelaterra.cat
www.somloquesembrem.org

MÚSICA

Quan la glosa marca el calendari

Desenes de cantadores es trobaran el 14 de juliol a Espolla per improvisar

Arnau Galí i Montiel
expressions@setmanaridirecta.info

Espolla és un petit poble de l'Alt Empordà de poc més de 400 habitants. Entre alzines sureres, roures, faigs i brucs, les veus dels cantadors i les cantadores eixien del teatre de La Fraternal Espollenca un llunyà 2003. Quan les amigues de la Fira de l'Oli de Jesús (Baix Ebre) les van visitar, van decidir cantar juntament per celebrar-ho; ambdues comarques comparteixen l'oli i trobar-se sempre és un plaer. Fer-ho per fires obligava a felicitar-se'n i van decidir instaurar-ho. Van decidir fer la Trobada de Cantadors d'Espolla el gener. Però, deu anys després, s'han vist obligades a canviar les dates per no morir d'èxit.

Es tracta de fer versos sobre una melodia, que és diferent en funció del territori d'on provinguí

La glosa
Improvisar sobre una mateixa base musical no és senzill. Es tracta de fer versos sobre una melodia, que és diferent en funció del territori d'on provinguí. Se sol tocar amb músics polivalents i en directe. Nyacres, corrandes, jotes, garrotins, glosa mallorquina o el hip-hop són alguns dels pals de glosa improvisada. Es poden trobar exemples de tots ells a qualsevol portal de vídeos d'Internet. Cadascun té la seva melodia i el que varia és el tema: pot ser lliure o bé imposat per les dinamitzadores dels concursos, sorgits de l'evolució de la disciplina. En alguns d'aquests certàmens, s'han d'encadenar estrofes entre les contrincants; en d'altres, el jurat diu el *pal* i reparaix papers i, sovint, els concursos comencen amb rondes de presentació. El públic sempre hi participa d'una manera o altra i tothom es

pot atrevir a pujar a l'escenari per esdevenir guanyadora. A Espolla, es corona la Reina de Nyacres, cosa que acredita la guanyadora com a millor glosadora d'aquell any, tot ben regat amb ratafia i begudes de la terra. Darrerament, aquestes trobades i concursos han esdevingut molt populars a Catalunya, tot i que són una activitat indispensable de moltes festes i manifestacions culturals tradicionals d'arreu dels Països Catalans i d'altres indrets. Ara, en podem trobar a les Festes Majors Alternatives de Sabadell, a Montagut pels volts d'abril, a Menorca, a Badalona, o les que expliquem aquí, un xic més ambicioses, a Espolla.

Escola d'estiu de glosa

En el marc de la Trobada de Cantadors d'Espolla, l'associació Cor de Carxofa ha organitzat la primera Escola d'Estiu de Glosa, del 12 al 14 de juliol. La creixent popularització de la cançó improvisada ha facilitat la incorporació a aquest món de molta gent que s'anima a practicar aquesta art. La força social i el potencial pedagògic de la glosa és molt atractiu per a interessades en aquests àmbits.

L'escola ofereix un marc immillorable de formació intensiva que donarà eines i millorarà les competències de totes les participants. Aprendre a glosar o augmentar la competència glosadora i aprendre a ensenyar a glosar a partir d'una bona didàctica són alguns dels objectius d'aquesta escola d'estiu. L'escola està reconeguda pel Departament d'Ensenyament i forma part dels cursos del Centre de Cultura

La primera Escola d'Estiu de Glosa inclou activitats i tallers oberts al públic general

Tradicional i Popular. Inclou activitats i tallers oberts al públic general que es vulgui iniciar en el món de la glosa o perfeccionar coneixements.

SERGI PALAU

En un context glosador es permet intentar lligar, cantar les quaranta, reclamar deutes, revelar paternitats o expressar opinions polítiques perseguides per la llei

Canvi de dates i programació enriquida

El teatre de La Fraternal s'ha fet petit i, a Espolla, pels volts de gener, hi fa fred. Per tant, d'acord amb l'ajuntament de la població i conscients que podia esdevenir un atractiu turístic de primer ordre per la vila, van decidir canviar la convocatòria a mitjans de juliol.

La jornada d'enguany durarà tres dies. Comença el dijous 12 de juliol a la tarda, amb la conferència inaugural i xerrades sobre el fenomen de la glosa improvisada a Euskal Herria. El divendres 13 es parlarà de la tasca feta als instituts i les més joves demostraran l'habilitat guanyada durant l'any. Al vespre, glosa amenitzada amb tast de vins. Ja el dissabte, es

parlarà de la feina feta a partir del projecte Corrandescola i, a partir de dos quarts de vuit del vespre, començaran les eliminatòries de la desena trobada. Just després, durant el Sopar de Cantadors cuinat per la Plataforma Salvem l'Empordà, es podrà compartir taula amb les participants.

Cor de Carxofa o com promocionar el cant improvisat

Cor de Carxofa és el nom de l'associació de foment de la glosa improvisada. El nom va sorgir del projecte d'Ensaladilla So Insistent. "La gràcia de la glosa és l'anar fent i no on arribes; com la gràcia de menjar carxofes a la brasa... Una glosada es forma fulla a fulla -com la carxofa- i allà,

+INFO

www.cordecarxofa.org
www.trobadaespolla.cat

amagadet, hi pot néixer el cor. Glosa amb cor", ens contesta Helena Casas, ex moltes coses, però, actualment, membre activa de Cor de Carxofa. La glosa improvisada serveix "per passar millor la vida i relacionar-se amb la gent d'una manera diferent; d'una manera més pràctica. Podríem dir que serveix pel mateix que la parla, amb la diferència que la cotilla de la música, la mètrica i la rima et dóna l'excusa per ser exagerada, trista, agosarada, marranota, tendra... I en un context glosador, com que les coses es diuen cantant, hi ha la permissivitat per intentar lligar, cantar les quaranta, reclamar deutes, revelar paternitats, expressar opinions polítiques perseguides per la llei...", ens explica quan li preguntem per la utilitat de tot plegat.

Cor de Carxofa dinamitza una web molt activa, amb multitud d'enllaços, calendari d'actes, trucs, activitats, etc. Les persones que en formen part també publiquen al Twitter (sota l'etiqueta #garrotwet) quatre versos que rimen recordant la melodia dels garrotins i que comparteixen amb altres internautes que també s'hi atrevien. Ben segur que es trobaran totes a Espolla aquest cap de setmana. La glosa s'ho mereix.

arç
cooperativa
www.arccoop.coop

COPA MENS-TRUAL... L'ALTERNATIVA ALS TAMPONS.
Laciutatinvisible
www.laciutatinvisible.org
REGIO 35 BAIKOS - 08014 BCN - 93 298 99 47

Som a Sants, al servei de les cooperatives
c. Premià, 15, 1a planta 93 318 81 82
www.cooperativest treball.coop

AMB LA DIRECTA! (NO HI HA COLOR)
ger
2012-2012
40 anys d'activitats
12Maig#Concert40anys

Productes de la Terra
El portal de venda de productes dels PPCC
www.productesdelaterra.cat

TEATRE

Temps d'esbaiolar-se

Cinquena edició del Festival de teatre per a tots els públics de les Valls d'Àneu

Ha costat, però hi ha Esbaiola't. El festival de teatre per a tots els públics de les Valls d'Àneu també ha estat víctima de les retallades salvatges, tant, que fins i tot ha estat a punt de desaparèixer. La Companyia de Comediants La Baldufa i l'Ajuntament d'Esterrí d'Àneu han suat i temut força per poder tirar endavant aquesta cinquena edició, però finalment, aquí la tenim.

Estel Barbé

expressions@setmanaridirecta.info

Durant el cap de setmana del 20 al 22 de juliol, Esterrí tornarà a ser l'escenari d'aquest festival petit on les premisses bàsiques són

oferir un teatre plural i de qualitat, amb el gust de fet a casa, però també amb presència de companyies internacionals.

Les premisses bàsiques són oferir un teatre plural i de qualitat

L'oferta és múltiple i passa del teatre formal a les *performances* de carrer, amb una presència important de tallers i jocs participatius. A continuació, tres propostes per *esbaiolar-se* del tot aquest estiu.

Esbaiola't

5è Festival de Teatre de les Valls d'Àneu. Del 20 al 22 de juliol. Esterrí d'Àneu
www.festivalesbaiolat.cat

El príncep de Wilde

La companyia amfitriona de l'Esbaiola't sempre ha trepitjat fort, tant en forma com en contingut. De la mà del director Jorge Picó, la Baldufa ens mostra el príncep infeliç de Wilde, una producció molt potent amb clares lliçons d'humanitat. Seguint l'estètica i el marc conceptual que caracteritza el grup, la història gira al voltant d'una estàtua conscient del patiment que hi ha

més enllà dels murs d'un castell. Un neguet que aviat se solucionarà amb l'ajut d'una oreneta migrant. Aquest espectacle ha fet sumar un premi més a la companyia, el guardó Feten 2012 a la millor adaptació teatral.

> **El Príncep Fel·lix**
> **Cia.: La Baldufa**
> **Gènere: titelles / teatre**

Vida ambulante

Les persones integrants de Clownx saben perfectament de què parlen quan s'autoanomenen *Ambulants*. Tretze anys d'història, set produccions i més de 1.100 funcions arreu han forjat una companyia que continua tenint clar que la combinació d'imaginació i diversió són els dos elements bàsics per escurçar la distància amb el públic. En aquesta ocasió, la història comen-

ça de la mà de dos venedors ambulants, que recullen històries amb les quals van omplint les seves maletes. Un espectacle on els objectes més quotidians regirats amb enginy serviran per revivir viatges llunyans.

> **Ambulants**
> **Cia.: Clownx**
> **Gènere: teatre / contes**

30 anys fent el pallaso

El pallaso solitari de casa nostra torna amb una visita guiada al seu univers particular. Un univers farcit de records, de fet, els que ha acumulat durant trenta anys damunt dels escenaris. Trencant esquemes i traslladant-se al surrealisme en molts instants, Marcel Gros ens presenta aquest nou espectacle que ell mateix

situa als gèneres de *multi-còmic i mini-mèdia*, on els protagonistes són un gran paper platejat, un cubell d'escombraries i una A majúscula que també serveix per navegar. El resultat de tot plegat s'escapa de qualsevol lògica humana, fet que reforça la tesi que Gros va néixer en un altre planeta. I quina sort que caigués al nostre!

> **La gran A... ventura**
> **Cia.: Marcel Gros**
> **Gènere: clown**

ZONA LLIURE

CULTURA POPULAR

El Pi de les Tres Branques passa a mans municipals

Ignasi Morgades Gutiérrez

L'Ajuntament de Castellar del Riu i el propietari de la finca on s'ubica l'arbre monumental han arribat a un acord de cessió al consistori d'un terreny de tres hectàrees que es farà efectiu tan aviat com s'ultimin els detalls i s'aprovi el POUM de la localitat berguedana, que ha d'incloure espais de dinamització del turisme rural a la zona. Aquesta nova situació anirà acompanyada d'un espai d'interpretació i dignificació del monument, que inclou tant el pi vell com el jove, després de nou anys d'indefinió i inactivitat de la comissió de cultura del Parlament autonòmic, que s'havia compromès a trobar-li una sortida al cap de diversos anys d'incertesa per adversitats de tot tipus.

El Pi de les Tres Branques és un antic símbol de la identitat comarcal berguedana. Si bé des de fa segles era venerat per motius religiosos, a partir de 1888 Jacint Verdaguer el va popularitzar arreu dels Països Catalans com a icona de la unitat lingüística, cultural i política d'aquests territoris. L'Aplec que s'hi celebra cada tercer diumenge de juliol data de 1904, poc temps després que

el propietari de la finca el cedís a la Unió Catalanista, l'únic precedent similar a l'acord actual.

La trobada anual, que acostuma a incloure parlaments, audicions musicals i dinars populars, només ha estat interrompuda per les dictadures que van ocupar el poder a l'Estat espanyol durant bona part del segle xx i va ser recuperada als anys 80, moment en què va aconseguir reunir més de 10.000 persones al seu voltant. Després d'una dècada de conflictivitat política i violència sectària -que li van valer el malnom del *Pi de les Tres Branques-*, l'Aplec va patir un retrocés que ha anat repuntant els darrers deu anys, en gran mesura per l'impuls de diverses entitats que n'han recuperat el sentit original i l'han impulsat activament, entre les quals cal destacar el festival Rebrot, vinculat des de 2001 a l'Aplec del Pi jove.

El canvi de l'espai a mans municipals i una nova presa d'interès manifesta d'entitats i particulars pot suposar una sortida definitiva per a un espai de gran interès cultural i polític que ha estat menystingut durant molts anys pels agents socials i polítics de tots colors.

agenda directa

BARCELONA

Dijous 12 de juliol
Circus Of Dreams
 20h Terrassa del Centre Cultural la Farinera del Clot
 Gran Via de les Corts Catalanes, 837
 A càrrec de la Cia Bea Insa aquest tribut a l'hormona de l'alegria en format de cicle d'humor jove a la fresca. En el marc del Cicle d'humor i d'estiu a la Farinera.
 Organitza: Centre Cultural la Farinera del Clot
 Més informació: www.farinera.org

Còctels Poètics a la Fresca

21h Davant de La Ciutat Invisible
 c. Riego,
 Amb Alexandre Tornabell, Elisabeth Parés, Albert Verdaguer, Marisa Olivera, Roser Pou i Anna Pantinat. Tot plegat acompanyant dels deliciosos còctels de la teteria Malea.
 Organitza: La Ciutat Invisible
 Més informació:
www.laciutatinvisible.coop

Divendres 13 de Juliol

Presentació del documental:

'Las personas que circularon la A'

20h Forat de la Vergonya
 c. Fonollar, 13 - 15
 Tracta la història del moviment llibertari durant la dictadura franquista amb els testimonis d'Eduard Pons Prades, Salvador Gurruchari, Octavio Alberola, Josep Terrades, Juan Gutiérrez i Clotilde Cervera.
 En el marc del 4rt Aniversari de l'Ateneu Llibertari del Casc Antic.
 Organitza: Ateneu Llibertari del Casc Antic

Dissabte 14 de Juliol

Prospe Beach i foto de família dedicada al Districte

A les 14h, a la Plaça d'Àngel Pestaña, es farà una "foto de família" molt especial, dedicada especialment a la classe política que ens roba, ens menteix i ens silencia (o ho intenta). Aquesta foto de família és del veïnat, de les entitats, col·lectius, equips del ProspeBeach, de casals d'infants que s'han quedat sense activitats al barri, etc. Perquè és al barri a qui agredeixen les polítiques antiso-

Segones jornades llibertàries

MOLLET DEL VALLÈS, juliol de 2012

Dijous 12 de juliol 19h Inauguració de l'exposició *Pedagogia Llibertària. Què entenem per pedagogia llibertària? Xerrada-col·loqui a càrrec d'en Pere Solà, catedràtic d'Història de l'Educació de la UAB. Presenta: Eva Luchena, mestra i llicenciada en Història Moderna i Contemporània. Divendres 13 juliol 19h Un projecte d'escola lliure i autogestionada. Xerrada-presentació del projecte a càrrec dels i les mestres del Centre de Recursos Pedagògics Llibertaris Josefa Martín Luengo. Presenta: Charo Luchena, secretària d'Acció Social CGT Vallès Oriental.

Dissabte 14 de juliol 18h Tallers, jocs i pintura de cares a càrrec del grup d'animació infantil Mimulus. 20h Botifarrada popular (3 euros). 22h Documental *Vivir la Utopia. Presentació a càrrec de Paco Ríos, realitzador del documental. Dimarts 17 de juliol 19h Les col·lectivitzacions. Xerrada-debat a càrrec d'Antoni Castells, autor del llibre *Les col·lectivitzacions a Barcelona (1936-1939). Presenta: Álvaro Iñigo, secretari d'Organització CGT Vallès Oriental i membre de l'Assemblea Llibertària del Vallès Oriental. Dijous 19 de juliol 18:30h Acte de clausura de l'exposició a Mollet: *La Revolució Social, ahir i avui. Xerrada-debat a càrrec de Jacinto Caecero, secretari general de la CGT; Ermengol Gassiot, secretari d'Acció Social CGT Catalunya, i Lluís Guix, de l'Assemblea Llibertària del Vallès Oriental. Presenta: José Martínez, secretari general de CGT Vallès Oriental i membre de l'Assemblea Llibertària del Vallès Oriental.

Activitats a Granollers Del 20 al 26 de juliol: exposició *Pedagogia Llibertària". Dijous 26 de juliol 19h Xerrada-debat: *La Revolució Social de 1936. Totes les activitats a Mollet es faran al Centre Cívic de Can Pantiquet (carrer Can Flequer, 25). Totes les activitats a Granollers es faran al restaurant-llibreria Anònims (carrer Miquel Ricomà, 57). Organitza: CGT Vallès Oriental i Assemblea Llibertària del Vallès Oriental

Més info: www.cgtbarcelona.org/cgtvallesoriental i www.assllivo.blogspot.com

cials de CIU; no només a una o altra activitat o col·lectiu. El Prospe Beach es queda al Barri!!!
 Fartes de retallades, de gestions ineficaces per part de l'Ajuntament, de la guerra oberta contra el teixit social de Noubarri, el barri de Prosperitat, "La Prospe", proposa donar la seva més grata salutació al molt respectable excel·lentíssim

senyor alcalde de Barcelona, Jordi Trias de la següent manera: El dia 14/07, dissabte, se celebrarà el Prospe Beach, sense sorra ni infraestructures per gràcia del Districte, amb una jornada reindicativa, tot recuperant la plaça. Piscines, torneig de volei 4x4 Prospeportland, parrillades, trobada, participació, humor i molt més...

Dinar Popular

14h Forat de la Vergonya
 c. Fonollar, 13 - 15
 En motiu del 4rt Aniversari de l'Ateneu Llibertari del Casc Antic
 Organitza: Ateneu Llibertari del Casc Antic <http://cascantilibertari.org/>

Mercat de segona mà

De 16 a 22 h Ciutat Vella
 c. Paloma 5 i Carders 12 (dmg) de Barcelona. Organitza: Twomarket
 Més informació: www.twomarket.es

Dinamita Poètica

16,30h Plaça Jean Genet
 A càrrec de 'Los Bio.Lentos' i en solidaritat amb el col·lectiu de miners en lluita. En el marc de les Festes Alternatives i Populars del Raval. Organitza: Los Bio.Lentos. Més informació: <http://los-bio-lentos.blogspot.com.es/2012/07/los-biolentos-en-las-fiestas.html>
 Diumenge 15 de Juliol

Mercat de segona mà

De 16 a 22 h Ciutat Vella. c. Carders 12
 Organitza: Twomarket
 Més informació: www.twomarket.es

Berenar Cooperatiu Hortera

Durant la tarda a l'Hort del Xino
 c. De la Reina Amàlia, 11
 18:00 h Berenar amb pinxos de fruita ecològica i local! 19:00 h Debat - taula rodona amb les cooperatives del barri i rodalies. Situació actual del sistema agroalimentari de Catalunya (ASAC) Funcionament, reptes i vincles de les cooperatives de consum del barri.
 En el marc de les IX Festes Populars del Raval. Organitza: L'Hort del Xino
 Més informació:
<http://hortdelxino.wordpress.com>

Dilluns 16 de Juliol

Jornada: Situació legal CIES a Espanya

18h Col·legi d'Advocats de Barcelona
 c. Mallorca, 283 | Sales 62-63
 18h Benvinguda. Sra. Eulàlia Pascual, Presidenta Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans. 18:10h "Situació legal dels CIES a Espanya". Sr. Fernando

> CANVIAR · COMPARTIR · PROJECTAR

Envia'ns el teu anunci, màxim 15 paraules, amb el teu correu o contacte a: intercanvis@setmanaridirecta.info

Se cedeix terreny de 500m2 aprox. per agro-cultiu al Baix Penedès. Condicions a convenir. cmompeat@yahoo.es

Al Contrainfos de LaTele.cat necessitem alguna persona per fer de community manager. contrainfos@latele.cat

La DIRECTA busca gent que la reparteixi o que vingui a etiquetar els dimecres al matí. A canvi, t'endús la teva gratuïta. Més informació: distribucio@setmanaridirecta.info

S'ofereixen cursos de tantra a canvi de cursos d'imatge i multimèdia: tantra@cursosdetantra.com

S'intercanvien classes de cant per qualsevol altre bé o servei: soniaratera@gmail.com

Projecte de joguines de fusta ecològiques busca compartir el projecte: www.ecofusteria.jimdo.com

> EL TEMPS

DIJOURS 12

Temperatures a ratlla fins el cap de setmana. Vents del nord portaran núvols a les comarques de Lleida i Girona.

DIVENDRES 13

De nit refrescarà força. Els valors diurns es recuperaran però no superaran els 30 graus a la majoria de comarques.

DISSABTE 14

Nova glopada de vent fresc provinent de l'Atlàntic. Això portarà núvols a les comarques litorals.

DIUMENGE 15

Els núvols es trencaran. El matí serà fresc, però de dia els valors termomètrics s'enfilaran de nou.

DILLUNS 16

L'anticicló es farà fort sobre la vertical de la península Ibèrica. Tornarà la calor forta d'estiu amb valors de 35 graus.

DIMARTS 17

De nou patirem els rigors de l'estiu. La xafogor arribarà a la costa i els 40 graus es fregaran a l'interior.

Rodríguez, Fiscal Delegat d'Estrangeria a Barcelona i Catalunya. Sr. Sergi Santacana, membre de la Comissió d'Estrangeria del Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona. Sr. Miguel Pajares, president de la Comissió Catalana d'Ajuda als Refugiats. Sra. Alba Cuevas, directora de SOS Racisme Catalunya. 20:00h Cloenda Organitza: Federació Catalana d'ONG pels Drets Humans
Més informació: 930442 05 06 i gestio@dretshumans.cat

Inici de la Trobada de ciberactivistes del Mediterrani + Curs Radical Community Manager
Durant tot el dia Àgora Catalunya Plaça Catalunya, 9, 4t 2a
Amb la presència de ciberactivistes de tot el Mediterrani, especialment dels protagonistes de les revoltes àrabs, i d'alguns dels que són a primera línia de la lluita a països com Grècia i Itàlia. També es realitzarà una formació avançada en Radical Community Manager La trobada te una durada prevista del dilluns 16 al dijous 19 de juliol. Consultar programació.
Organitza: Novact i X.net
Més informació: www.ciberactivismomediterraneo.wordpress.com Inscipcions: ciberactivismo.mediterraneo@gmail.com

CENTELLES

Divendres 13 de juliol
Inici del Taller: Lluita No Violenta
Tindrà lloc els dies 13, 14 i 15 de juliol. A càrrec de Paco Cascón, que fa més de 20 anys que treballa en aquest camp i més concretament ha fet feina al "Moviment d'Objecció de Consciència (MOC)" des de la seva creació l'any 1987. A les "Brigades internacionales de Paz" al Salvador i Guatemala, Lluites no violentes ecologistes, Marxes Internacionals antimilitaristes per Europa, ocupacions de bases militars... i una gran feina en formació i entrenament en l'acció no violenta i l'educació per la pau. Mas Montpar Consultar adreça exacta a <http://taller-lluitanoviola.wordpress.com/onesfa/Dia-divendres-13-de-juliol>
20h Dinàmica per la creació de grups Dia

Per què la gent no es rebel·la?

VALÈNCIA, del 17 al 20 de juliol

L'acceptació del neoliberalisme exigeix una tasca constant de persuasió orientada a assolir el sotmetiment de la població, per convèncer-la que no existeix una alternativa i controlar els seus hàbits de comunicació, llenguatge i imaginació.

Universitat d'estiu de l'Acadèmia de Pensament Crític, amb xerrades, conferències, tallers i videofòrums i la participació de gent provinent d'arreu de l'Estat i acadèmiques crítiques d'universitats d'arreu del món.

Taller 1: *Ideologia i lluita de classes al segle **xxi. Taller 2: *Tècniques de manipulació a la societat de la informació. Taller 3: *L'ús del llenguatge com a instrument de dominació. Taller 4: *Tergiversacions del nostre passat: una visió republicana de la nostra història. Taller 5: *Una catàstrofe natural? La crisi econòmica a través dels mitjans de comunicació. Taller 7: *Desiguals: dones i homes als mitjans de comunicació. Taller 8: *Els límits de la manipulació: una altra informació és possible. Taller 9: *La servitud voluntària: claus de l'acceptació de la ideologia dominant.

Tota la programació, concreció, lloc per allotjar-se i més informació a la web: <http://academiapensamientocritico.org>

Dissabte 14 de juliol A partir de les 9.00h 1r Dinàmica sobre VIOLENCIA-NOVIOLÈNCIA. Debat sobre la NOVIOLÈNCIA. Principis bàsics. 2n Taller de resistència NOVIOLENT Dia Diumenge 15 de juliol A partir de les 9.00h 1r Els 20 punts de COM ES PREPARA UNA ACCIÓ. 2n Preparació d'una acció per dur-la a terme mitjançant un joc de rol. 3r Evaluació de l'acció. Places limitades, cal reserva prèvia. Organitza: 15M Mataró i UPAM- Més informació: <http://tallerlluitanoviola.wordpress.com>

CORNELLÀ

Dissabte 14 de juliol
Kabaret
20h CSO Camykaz.
c. Verge de la Paloma, 50
Kabaret, sopador, servei de barra, música per ballar i Jam session.
Organitza: CSO Camykaz
Més informació: <http://acampadacornella.wordpress.com/>

ESPLUGUES DE LLOBREGAT

Dimecres 11 de juliol
Xerrada: Aturem l'Eurovegas
19.30h Plaça Macael
Organitza: Maulets/CUP d'Esplugues
Més informació: <http://aturemeurovegas.wordpress.com/>

MOLINS DE REI

Divendres 13 de juliol
Passi del documental: Operació Garzón contra l'independentisme català
21h A l'aparcament del costat de l'Ateneu Mulei. c. Església, 10
Coincidint amb el vintè aniversari de l'Operació Garzón als Països Catalans, s'ha editat aquest documental per abordar la persecució de l'independentisme del 1992 en el marc dels Jocs Olímpics que es van celebrar a Barcelona
Amb la presència de Josep Poveda i Ramon Piqué, independentistes encausats en l'Operació Garzón, Martí Majoral, portaveu d'Alerta Solidària i amb l'ac-

tuació de Marcel Casellas. Hi haurà servei de bar i entrepans. A l'acabar l'acte, l'Ateneu Mulei estarà obert amb música enllaunada i bon ambient.
Organitza: Ateneu Mulei i CUP Molins de Rei
Més informació: www.mulei.cat

SANT BOI DE LLOBREGAT

Divendres 13 de juliol
Inici del KarxofaRock
Jardins de l'Ateneu Sant Boià
El KarxofaRock es perllongà durant tot el dissabte següent.
19.30h Inici de festa amb Diables de Casablanca Percussió
21.15h Cia. Volim Te (teatre al carrer)
22h Concerts: Clepton (Indie), Riu (Música Popular dels Països Catalans), Lazy Groove (Versions soul) i Guassa (Punk-rock). Entreactes amb Malabars Diables de Casablanca
Dia Dissabte 14 de juliol
18h Karxofetes i Activitats infantils
19.30h Taller de percussió infantil amb Can Paulet Percussió
20.30h Ambäukatunàbia (Grup d'animació infantil)
22h Concerts: Cloverace (Punk-pop), Jackturbo (Metal), Banana Glande (Rock) i Alerta (Ska-punk)
Hi haurà un Mercat d'artesanía permanent
Organitza: Col·lectiu KarxofaRock
Més informació: www.karxofarock.com

VALÈNCIA

Dimarts 17 de juliol
Inici del curs d'estiu: "Poder, Ideologia y Medios de Comunicación"
9.30h Consultar al web
Conferències, tallers, cine fòrums i taules rodones amb la participació de destacats intel·lectuals i activistes com ara Domenico Lossurdo, Emir Sader, Antoni Domènech, Juan Carlos Monedero, Alberto Montero i Miren Etxezarreta, entre d'altres.
Organitza: Academia de Pensamiento Crítico
Més informació: www.acampadapensamientocritico.org

Festa Major de Poble Sec

BARCELONA, 13 al 17 de juliol

Amb la idea de compartir amb el veïnat els espais del barri de la Festa Major, i amb una proposta d'activitats ben variades que pretenen arribar a tots els públics. Paelles, Tardes canalles, poesia popular, sopadors, fideuàs, cinema a la fresca o concerts necessiten d'un cop de mà de totes les voluntàries que hi vulguin participar. Així és que si us ve de gust participar-hi, feu-hi cap!

Tota la informació i la programació a: <http://assembleapoblesec.wordpress.com>

> MANIFESTACIONS · CONVOCATÒRIES

BARCELONA
Dijous 12 de juliol
Concentració de Solidaritat amb el poble de Síria
19.30h Plaça Sant Jaume

Convocats: Artesans de la Pau, Fundació per la Pau, Dones x Dones, Plataforma Aturem la Guerra.

SABADELL
Dimecres 11 de juliol
Concentració El Vallès en defensa de la sanitat pública; Presentació de la Iniciativa Penal Popular per la Sanitat
19h Parc Taulí

Organitza: Plataforma en Defensa de la Sanitat Pública del Vallès Occidental

. L'ENTREVISTA

Ingo Niebel CORRESPONSAL DEL DIARI 'GARA' A ALEMANYA

“No pots lluitar mil dies i el que fa 1001 descansar”

Ingo Niebel (Colònia, 1965) treballa com a corresponsal a Alemanya per al diari 'Gara', des d'on ofereix una altra perspectiva de la realitat del país, a més d'haver col·laborat amb altres mitjans impresos com ara 'junge Welt', 'Frankfurter Allgemeine Zeitung' o la cadena de televisió WDR. Com a autor, ha publicat diversos llibres sobre Euskal Herria i els processos de canvi social i democràtic a l'Amèrica Llatina, entre els quals, 'Venezuela not for Sale' (Ed. Kai Homilius, 2006).

Àngel Ferrero
indirecta@setmanaridirecta.info

Com arriba, un alemany, a interessar-se per Euskal Herria fins al punt d'aprendre'n l'idioma?

El meu pare va treballar un any a Gernika, durant la dècada dels seixanta. Hi va arribar amb 23 anys i va descobrir que, sota la imatge de l'Espanya franquista, n'hi havia una altra d'amagada, que era l'existència d'Euskal Herria amb totes les seves dimensions. L'any 1975, vaig viatjar a Gernika amb la família (jo aleshores tenia nou anys), moment en què vaig començar a establir-hi els primers contactes. Als anys noranta, vaig entrar al diari *Egin*, que va ser tancat il·legalment per l'exjutge Baltasar Garzón el 1998.

“L'esquerra alemanya ha oblidat les màximes de Lenin sobre el dret dels pobles a l'autodeterminació”

Com veus els conflictes a Catalunya i a Euskal Herria des d'Alemanya?

Arran de publicar el meu primer llibre sobre Euskal Herria, l'any 2009, vaig comprovar que hi ha una generació de joves emmirallats amb Euskal Herria per les seves lluites social i nacional. Sobre Catalunya, en canvi, tinc la percepció que s'observa més el seu vessant anarquista i antagonista que no pas la perspectiva nacional. Això té a veure amb el fet que l'esquerra alemanya no en-

ÀNGEL FERRERO

tén la qüestió nacional. És difícil que s'hi introdueixi perquè no hi ha cap vincle i cal discutir-s'hi per convèncer-la, ja que molts han oblidat les màximes de Lenin sobre el dret dels pobles a l'autodeterminació.

També tractes el fenomen dels serveis secrets. Quin pes hi tenen?

Investigant la història d'Euskal Herria i, sobretot, si fas feina política, hi topes abans o després. A Alemanya, la tasca de la Stasi de l'RDA té molta visibilitat, però s'amaga la seva col·laboració amb l'RFA. I també s'amaga el paper dels serveis secrets occidentals, tan del BND (serveis secrets exteriors) com de la Verfassungsschutz (serveis secrets interiors), també coneguda com a Oficina de Protecció de la Constitució, tot i que no fa honor al seu nom precisament. El que hem vist amb el cas del grup neonazi Clandestinitat Nacional-socialista és que els serveis secrets hi estaven molt a prop. Per tant, tenint en compte que l'Estat alemany té una experiència molt llarga en la lluita antiterrorista, em nego a pensar que hagin estat tan ineptes per no interceptar-los. No me'ls crec.

Com veus la posició alemanya davant de la crisi europea?

El govern d'Angela Merkel demostra que no té idees per resoldre-la. A diferència del president veneçolà Hugo Chávez, que opta per una política concreta per afrontar els problemes del seu país, Merkel i la CDU només administren la situació, però sense buscar-hi solucions. De fet, el rescat dels estats

grec i espanyol són cures paliatives, no aborden les causes dels problemes; segurament perquè, aleshores, seria qüestionar el sistema capitalista.

Com pot contribuir al canvi l'esquerra alemanya?

Necessita retrobar-se i fugir de certes actituds perquè per ser d'esquerra ha de ser coherent amb una determinada manera de viure. Per exemple: pots donar suport als treballadors de Porsche, però conduir un Porsche suposa utilitzar un símbol capitalista i això és una contradicció.

Die Linke (en alemany, L'esquerra) ha de recuperar el seu crèdit?

Exacte, perquè lluitar és un exercici diari. Un vell comunista em va dir una vegada que “no pots lluitar mil dies i el que fa 1001 descansar” perquè l'enemic espera el dia 1001, quan s'abaixa la guàrdia o es comet un error, per actuar. I això s'ha de tenir en compte. Die Linke ha comès l'error de deixar-se portar als camps de batalla de l'enemic; no s'ha de plantejar cap batalla al seu camp perquè, si l'enemic l'ha triat, és perquè sap que guanyarà.

I l'esquerra extraparlamentària?

Hi passen coses semblants a les que es viuen a l'Estat espanyol: d'una banda, un excés de sectarisme i discussió per coses innecessàries i, de l'altra, l'Estat alemany ha descobert que li va bé crear organitzacions esquerranes formades pels seus propis agents per obstaculitzar moviments més grans.

En què consisteix el teu projecte sobre Gernika?

Se centra en el bombardeig, però també en els dies anteriors i posteriors. Va adreçat als lectors joves i grans que, més enllà de saber que el 26 d'abril de 1937 la Legió Còndor va destruir Gernika, no tenen més informació. Ho he aprofitat per esmentar la tasca de memòria històrica que han fet els alemanys, és a dir, les diferències entre les organitzacions de base i el govern alemany.

En el context actual, com veus l'independentisme basc des de la distància?

Cal apreciar la feina que està fent l'esquerra *abertzale* d'apropar-se a les necessitats que té la societat i de fer-ho per convicció. Ho diu Arnaldo Otegi al llibre-entrevista *Demà, Euskal Herria*, quan afirma que el crèdit que tenen tots els activistes de l'esquerra *abertzale* rau en el fet que no fan política per obtenir la glòria ni per millorar els seus ingressos, sinó per convicció. No és estrany acabar a la presó per ser conseqüent.

La lluita va més enllà dels pronunciaments?

Quan encara estava en llibertat, vaig dir a Otegi que el que és admirable de l'esquerra *abertzale* és que cau, rep cops baixos, fins i tot un *knock out*, però sempre es torna a aixecar per engegar una altra iniciativa. Els moviments socials no n'han de copiar el model, però el poden prendre com a orientació.

. LA COLUMNA

Dones afganeses

Tere Mollà
opinio@setmanaridirecta.info

Fa dies que circula per Internet el vídeo d'una dona afganesa acusada d'adulteri. L'han morta a trets sense que pogués defensar-se.

Segons sembla, i segons els informatius, tot es va iniciar amb una disputa de dos comandants que la van maltractar i violar i que van decidir, després, executar-la sense que pogués dir ni un mot.

He de ser sincera i dir que no he pogut mirar el vídeo sense censures que circula per la xarxa. Em fa massa mal. El que sí que he fet és escoltar la notícia amb molta atenció en els informatius i analitzar-la.

La notícia era l'entrada per informar que a Tòquio s'hi ha reunit més de 70 països i organitzacions internacionals per donar a Afganistan la gens menyspreable xifra de 16 milions de dòlars per a la seva reconstrucció. A canvi, li han demanat al seu president, Karzai, que combati la corrupció per a que els diners arribin a la ciutadania, que s'elabori un calendari per a celebrar eleccions entre 2014 i 2015, i que es millorin la gestió pública i la defensa dels drets humans.

A la violència de gènere li hem de sumar la que pateixen milions de dones pel fet d'haver nascut dones

Ni una sola paraula sobre la situació de dones i nenes.

La imatge de l'assassinat a trets d'aquesta dona segurament es repetirà i algunes veus, particulars i col·lectives, ho seguirem denunciant, però mentre es continui finançant amb fons internacionals aquest tipus de governs, sense que els drets de les dones es posin sobre la taula com allò innegociable, molt em temo que la intolerància i la misoginia dels radicals talibans seguirà tan ample.

Avui no estic bé. A la violència de gènere li hem de sumar la que pateixen milions de dones pel fet d'haver nascut dones. Potser qui millor la representa siguin les oblidades dones afganeses, venudes per les seves famílies i per la comunitat internacional, que hem deixat de vetllar pels seus interessos netejant les nostres consciències amb aportacions econòmiques per a una teòrica reconstrucció.

Una reconstrucció que no compta per a res amb elles.